EDITURA ION CREANGĂ • BUCUREŞTI

Lei 4,50

V. KRAPIVIN • FUGA VIKINGILOR

V. KRAPIVIN

FUGA VIKINGILOR

Coperta și ilustrațiile de
CERNĂIANU GHEORGHE

V. KRAPIVIN

FUGA VIKINGILOR

În românește de:
NATALIA RADOVICI

EDITURA ION CREANGĂ ● BUCUREȘTI, 1974

ВЛАДИСЛАВ КРАПИВИН
БЕГСТВО РОГАТЫХ ВИКИНГОВ
СРЕДНЕ—УРАЛЬСКОЕ КНИЖНОЕ
ИЗДАТЕЛЬСТВО
СВЕРДЛОВСК 1970

PĂCAT DE PLANETĂ...

Casa era nou-nouță. În hol pereții mai miroseau a vopsea, iar balustrada scării era netedă și lucioasă. Parcă te poftea să te dai pe ea.

Dintr-un apartament de la etajul trei ieși un băiat. Ușa se trînti în urma lui. Băiatul întoarse capul, privi ușa, apoi se uită în jos. Scara și palierele erau pustii. Băiatul se întinse cu burta pe balustradă și-și făcu vînt. Balustrada însă îl dezamăgi. Era netedă numai la prima vedere, dar în realitate, nu puteai să luneci pe ea. I se lipea întruna pe burtă, de era cît pe ce să se răsucească pe-o parte, iar cămașa i se boți și ieși de sub elasticul lat de la pantalon. Colac peste pupăză, se izbi zdravăn cu piciorul în vergelele de fier ale balustradei.

Supărarea băiatului nu ținu însă decît o clipă. Își bălăbăni piciorul, ca să alunge durerea, trase de cămașă și o potrivi la loc, sub elastic, apoi porni în jos pe scări, sărind pe trepte: cinci trepte cu piciorul stîng, cinci cu dreptul. Apoi, fuga, cîte trei trepte odată.

Dar să nu credeți că băiatul nostru era cu totul lipsit de griji. Cînd ajunse pe palierul de jos,

încercă o oarecare senzație de neliniște; iar înainte de a ieși afară, în stradă, aruncă o privire rapidă și îngrijorată prin curte.

Nu zări nici o primejdie. Curtea însorită era aproape pustie. Numai portarul, un bărbat slab, cu mustăți roșcate, pe care băiatul nu-l cunoștea încă, stropea cu un furtun asfaltul, stratul singuratic de flori, de curînd plantat, ba pînă și mormanul de nisip și moloz pe care încă nu apucaseră să-l ia de acolo după închiderea șantierului.

Blocul cu patru etaje era construit în formă de П. Picioarele literei erau unite cu un gard de beton crenelat, prevăzut cu o poartă. Băiatul o luă spre poartă. Cu un șuierat puternic, șuvoiul rapid trecu peste asfalt tăindu-i drumul și băiatul simți pe picioare înțepăturile reci ale stropilor. Încetini pasul, dar șuvoiul, lăsîndu-l să treacă, se înălță pînă la ferestrele de la etaj.

Pe asfalt, dunga umedă avea reflexe albăstrii, cu scînteieri de lumină. Băiatul călcă cu basche-ții peste dungă, lipăind bucuros prin apă, și-și întoarse privirea înapoi. Își admiră urmele. Se tîrau după el asemenea unui lanț subțire, frînt. Niște urme deslușite, striate, o frumusețe! Asta pentru că basche-ții pe care-i avea în picioare erau noi-nouți, cu talpa intactă. Niște basche-ți foarte buni, nr. 32, marca „Două mingi", albaștri, cu șiret alb și garnitură. De două zile, de cînd îi avea, ori de cîte ori se uita la ei îi creștea inima: încălțăminte în toată legea, nu ca sandalele acelea șubrede, din barete roșii, care semănau cu espandrilele pentru femei . . .

Urmele se făceau din ce în ce mai palide, dar băiatul tot mai privea înapoi, peste umăr. De aceea nu-și văzu portretul decît atunci cînd călcă peste el.

Era un portret urît, o bătaie de joc, nu alta! Desenat cu creta pe asfalt. Semăna cu originalul. Dar alături, pentru orice eventualitate, sta scris: „Vovușka, aoleu, vai de capul tău!" Iar dedesubt, mai scurt și mai limpede: „Vovka e un prost!"

„Ei, poftim, gîndi Vovka plictisit, a și mirosit de undeva cum mă cheamă!"

Se opri deasupra portretului și încercă să-și bage pumnii în buzunare. Nu izbuti însă: cele două buzunare aplicate de la pantaloni erau mici și înguste. Vovka își împreună mîinile la spate, întoarse capul și, cu glas tare, rosti:

— Să vezi ce pățești, broască rîioasă! Pun eu mîna pe tine!

Știa însă că toate astea-s vorbe-n vînt. Mai curînd, să nu pună ea mîna pe el!

. . . Avea niște ochi galbeni, obraznici și părul bălai, tuns aproape băiețește: scurt de tot la spate și cu un moț lung în față. Moțul îi cădea întruna peste ochi și atunci fetița scutura furioasă din cap. Se vede că-i plăcea să-și dea la o parte părul cu atîta violență și furie.

Pentru prima oară, Vovka o văzuse acum patru zile. Ieșise tocmai în curte ca să cerceteze pe îndelete locurile necunoscute încă. Era o zi cenușie și rece — îți făcea impresia că vara s-a dus și nu se mai întoarce. Fetișcana stătea în poartă numai cu rochița pe ea și, cu brațele încrucișate pe piept, privea cum o macara verde

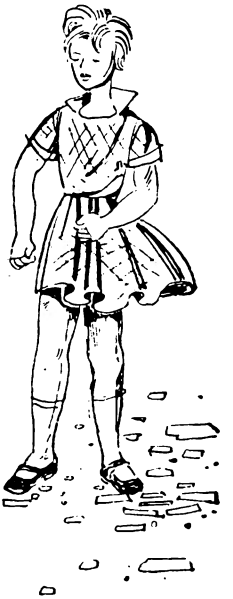

așază într-o groapă mare un arțar cît toate zilele, cu coroana tresăltînd. Rochia albă cu carouri în mai multe culori fîlfîia în vînt asemenea unei pînze de corabie, ruptă.

Părul ciufulit se răsfira în sus, ca apoi să se lase pe fruntea fetei.

Vovka se oprise locului și o privea. Îl văzuse și fetița. Întîi se uită la el, apoi își trase dintr-o

dată brațele în jos, își încleștă degetele unele într-altele, își aplecă pe umăr capul și făcu o strîmbătură jalnică, din cale afară și mirată.

Îl imita pe el!

Vovka purta în ziua aceea pantaloni lungi de uniformă cu buzunare încăpătoare și pumnii aveau în ele loc berechet. Îi vîrî cît mai adînc și făcu un pas înainte. Era convins că astfel arăta mai fioros.

Fetișcana încetă să se mai strîmbe, dar nu se mișcă nici măcar cu un centimetru. Atîta doar că își strînse pumnii mici și ascuțiți (și, probabil, foarte tari) și-și îngustă ironic ochii.

Nu rosti o vorbă, dar întreaga ei înfățișare spunea: „Încearcă numai să te apropii!"

Vovka nu se apropie. Își dădu el seama că, dacă o face, se lasă cu bătaie. Iar lui nu-i plăcea bătaia. Mai bine zis, nu știa să se bată. Cei mari spuneau cu admirație: „E o fire blîndă". Bătăușii nu-i admirau deloc firea, dar îl cotonogeau rareori: nu prezenta interes. Împlinise nouă ani și tot nu învățase să se bată. Se gîndea cu ură la firea lui blîndă. Dar ce să-i faci! Că doar firea omului nu-i ca sandalele cu barete roșii, ca s-o poți rupe ori s-o arunci cînd îți vine...

Fetișcana se purta obraznic din cale afară. Zi de zi desena portretul lui Vovka pe asfalt. Îl înfățișa jalnic la chip, pleoștit, cu ochii speriați și cu urechile clăpăuge. Era urît, dar semăna cu originalul. Cum îl zărea pe Vovka, fata azvîrlea creta, se ridica în picioare și se oprea în așteptare. „Hai, încearcă, îndrăznește să te apropii!" părea că spun ochii galbeni, ironici.

Vovka însă îi întorcea spatele și pleca. De astă dată, scuipă cu năduf portretul și trecu peste el. Fata nu se zărea nicăieri, ceea ce-l făcu să-și piardă din obișnuita-i sfiiciune. Buna lui dispoziție însă se cam risipi. Și ca să nu se indispună de-a binelea, Vovka hotărî să facă un jurămînt. Ce-i drept, cu o zi și cu două zile în urmă mai jurase la fel, dar acum își zise că va fi ultimul lui jurămînt, de neclintit.

Se îndreptă cu pas larg spre poartă și, din mers, rosti încet, dar ferm:

— Pe cuvîntul meu de cinste — cum o văd, îi și dau vreo cîteva la ceafă! . . . Făcu apoi cîțiva pași în tăcere și adăugă: Dacă mai desenează . . . sau dacă mă sîcîie.

Era convins că de data aceasta se va ține de cuvînt. Ce-i drept, nu prea avea chef s-o facă chiar acum. Mai bine ceva mai încolo. Fu cît pe ce să se uite iar în jur, cu teama obișnuită: nu cumva a apărut fetița? Dar apoi își zise că nu se face și-și văzu hotărît de drum, lăsînd peceți la fiecare pas. Mergînd astfel, se pomeni că marginile șosetelor lui albe, cu dungi verzi, i-au ieșit afară din bascheți, unde Vovka le îndesa cu strășnicie, ca să nu-i strice „tot fasonul". Pentru că, de fapt, erau mai mult niște șosete de fetiță. Așa încît Vovka se aplecă și le îndesă de urgență la loc, să nu se vadă.

Acum stătea la umbra arțarului. Era atît de deasă încît soarele pătrundea printre frunze numai în pete răzlețe. Și petele acestea erau rotunde-rotunde, un fel de solzi solari mai măricei. Jucau în jurul lui Vovka, îi săreau pe picioare și în palme. I se păru chiar la un moment dat că-l gîdilă, așa cum te-ar gîdila un fluture cu aripioarele lui. Și parcă foșneau încet, abia auzit. Dar Vovka nu apucă să-și dea seama dacă toate astea-s adevărate sau nu.

Din arțar se desprinse o frunză mare, galbenă și i se lăsă alene pe umăr: căzu cu vîrful în jos, ca un epolet auriu de general. Băiatul își îndreptă spinarea aruncînd o privire plină de recunoștință arțarului.

Acolo, sus, văzu multe frunze galbene. Arţarul simţise pesemne, înaintea altor copaci, cît este de înşelătoare căldura ultimelor zile ale lui august şi că vara este pe sfîrşite. Sau poate că se ofilea din pricină că fusese transplantat cam devreme şi nici în condiţii tocmai grozave, în această curte, din bătrînul parc al oraşului. Pesemne că se şi plictisea singur, într-un loc necunoscut. Vovka o ştia din proprie experienţă. Ar fi vrut să-i spună ceva frumos, ceva plăcut arţarului, dar nu apucă. Se auzi strigat:

— Vova, ce te foieşti atîta! Du-te mai repede!

Era soră-sa. Deschisese larg fereastra şi de acolo, de la etajul trei, îl supraveghea.

Vovka luă frunza de pe umăr, se gîndi o clipă şi o ascunse sub cămaşă. Îi părea rău s-o arunce.

— Vo-va!

Băiatul păşi spre poartă.

— Stai un pic!

Vovka se opri. Ştia el că soră-si nu-i prea pasă dacă merge repede sau nu. Altceva urmăreşte dînsa: o să înceapă acum să strige cît o ţine gura, să dea sfaturi şi să facă morală, pînă în clipa în care, la fereastra de vizavi, se va ivi un lungan cu părul bălai şi cu nas de răţoi. Lunganul are să se posteze la geam şi, fluierînd printre dinţi, îşi va lua un aer nevinovat, prefăcîndu-se că examinează curtea. Atunci sora lui Vovka îşi va striga ultimele indicaţii şi, mişcîndu-şi lin umerii, va dispare în fundul odăii.

Vovka ştia pe de rost toate acestea şi nu aproba purtarea soră-si. Dar tăcea din gură. Era aproape de două ori mai mare ca el şi-l ţinea din scurt.

— Să nu întîrzii pe undeva! strigă ea.

— Bine, n-am să întîrzii.

— Și să nu iei unul prea mare! N-ai să-l poți căra.

— N-am să iau!

— Să nu pierzi restul!

Vovka aruncă o privire abătută spre fereastra la care trebuia să-și facă apariția salvatorul lui. Dar lunganul era lipsă la apel.

— Vladimir! Cu tine vorbesc!

„Cică vorbește! Urlă ca un megafon pe stadion . . ."

— N-am să-l pierd! strigă Vovka și o zbughi spre poartă.

— Așteaptă puțin! Traversează cu grijă strada! Trec mașini pe acolo.

Nu zău! Mașini? Și el care credea că umblă elefanți și dirijabile!

Lunganul nu mai apăru deloc, ceea ce însemna că soră-sa va fi prost dispusă.

— Vova! M-auzi?

— Bi-ne! strigă el și ieși glonț pe poartă.

Traversă strada, ajunse în fugă pînă la colț și coti într-un părculeț. Acolo, deasupra aleii, plopii înalți își împleteau crengile.

Pe nisip dansau solzi mici de soare. Erau mii și mii. Se adunau toți laolaltă, dar nu se contopeau în pete difuze, ci săreau unul peste altul, se jucau și se zbenguiau ca niște pisoiași roșcați.

Vovka sărea și el într-un picior peste ei, iar frunza de arțar i se mișca acolo, sub cămașă, ca o mică sălbăticiune, și parcă îi zgîria burta cu gheruțele.

— Stai cuminte!... o apostrofă Vovka.

Ieşi din părculeţ, mai sări într-un picior pînă la primul colţ de stradă şi se opri lîngă o tonetă cu tendă în dungi albe şi albastre.

Sub tendă, într-un ţarc de lemn, se afla o mulţime de pepeni verzi, dungaţi, cu codiţe încovrigate. Ai fi jurat că-s nişte purceluşi adormiţi. O vînzătoare urîcioasă, îmbrăcată cu halat albastru, scotea din ţarc, cu un gest larg, cînd un purceluş, cînd altul şi-l aşeza pe tejghea.

Cumpărătorii erau din cale afară de cusurgii. Unii ciocăneau pepenele pe coastele-i verzi, sau îl duceau la ureche şi ascultau: trosneşte sau nu? Alţii îl pipăiau şi-i răsuceau codiţa pirpirie. Se mai găseau însă şi dintr-aceia care nu aveau nici o încredere în toate aceste probe şi pretindeau să se facă o crestătură. Vînzătoarea bombănea şi, cu o expresie fioroasă pe faţă, băga în pepene cuţitul ei subţire, cu tăiş sclipitor. Şi de fiecare dată Vovka se aştepta să audă un guiţat strident de purcel. Apoi femeia extrăgea cu abilitate din pepene o mică piramidă roşie sau roză şi se apuca să demonstreze cu glas ascuţit cumpărătorului că pepenele nu trebuie să fie neapărat prea roşu şi că, fără să fie roşu, poate fi dulce. Dar nu lăsa pe nimeni să guste din el şi muşteriii nu-i prea dădeau crezare.

Pe măsură ce se apropia de tonetă, Vovka era tot mai neliniştit. Nu se pricepea să aleagă pepeni după codiţe şi după sunet, dar pentru nimic în lume n-ar fi îndrăznit s-o roage pe vînzătoare să recurgă la crestătură.

Îi trebuia însă un pepene foarte bine copt. În ce-l priveşte, ar fi mîncat şi unul necopt, dar

soră-si îi plăceau numai pepenii buni. Dacă-i va aduce un pepene dulce, atunci poate că va fi mai bine dispusă, ba s-ar putea chiar să-și aducă aminte că i-a promis să meargă cu el la Planetariul deschis de curînd la Muzeul regional.

Andriușka Lapin, vecinul lui Vovka din vechea locuință, i-a povestit că acolo îți arată cum se rotește Pămîntul și-ți explică de ce au loc eclipsele. Și-ți mai arată diferite planete...

Cînd îi veni rîndul, Vovka întinse mîna peste tejghea și arătă cu degetul spre cel mai mare pepene. Dacă-i cel mai mare, înseamnă că-i și cel mai copt. Era absolut convins că așa trebuie să fie.

Vînzătoarea îl pironi cu o privire neprietenoasă și mirată pe acest cumpărător mic și pirpiriu; se uită la pepene, apoi din nou la Vovka și iar la pepene.

— Pe ăsta-l vrei? îl întrebă ea repezit.

Băiatul încuviință timid din cap.

— Și cine o să ți-l care? Sau poate crezi că o să-l car eu în locul tău? se interesă femeia.

Vovka își aduse aminte cum îl ajutase pe Andriușka să suie bicicleta în balcon și spuse:

— Îl duc eu...

— Îl duc eu! îl imită vînzătoarea. Ai să te îmbolnăvești, iar eu voi fi trasă la răspundere.

„N-o să mi-l vîndă", își zise Vovka și trînti o minciună:

— Stau aproape. La doi pași de aici.

— La doi pași... bombăni femeia. Totuși ridică opintindu-se pepenele și-l lăsă pe cîntar, care gemu din toate încheieturile.

— Are să se spetească puștiul! se auziră voci din rînd. Se poate una ca asta?... Și pentru un om mare e greu, darămite pentru un copil... Ce-or fi păzind părinții?...

— Dacă i se întîmplă ceva, nu am nici o vină, declară vînzătoarea, dar de data aceasta nu lui Vovka, ci celorlalți cumpărători.

— Nu se întîmplă nimic, spuse cu un aer liniștitor Vovka.

Se aplecă nițel și vînzătoarea îi rostogoli pepenele în brațe.

Uf! abia acum Vovka pricepea ce înseamnă gravitația! Era de mirare că nu scăpase în aceeași secundă pepenele și reușise să se mențină pe picioare. Dar nu-l trîntise pe jos și nu căzuse. Nici în prima clipă, nici în a doua și nici în cele ce au urmat...

Apoi făcu un pas, încă unul și porni. Mergea înainte, deși avea mereu impresia că acuși i se vor desface mîinile și se va prăbuși, cu pepene cu tot, spre centrul Pămîntului.

Trecătorii scoteau exclamații de uimire și întorceau capul ca să se uite la băiețandrul cu povara uriașă în brațe. Îți părea că picioarele nu i se mai îndoaie din genunchi, ci se frîng ca niște surcele din pricina acestei greutăți care-i depășește puterile. De altfel, nu numai picioarele, ci întreg Vovka lăsa impresia că se va frînge din moment în moment. Ducea pepenele cu corpul lăsat mult spre spate, în așa fel ca o parte din greutate să treacă de pe brațe pe piept. Din această pricină începură să-i lunece pantalonii în jos, elasticul dovedindu-se cam slab. Era ne-

voit să-i țină cu coatele. Colac peste pupăză, uitase să bage restul în buzunar și-l ținea în mînă, ceea ce-l incomoda de asemenea.

— Să te ajut? îl întrebă un tînăr înalt cu uniformă de feroviar.

— Hm... zise Vovka și se înfurie pe el însuși pentru propria-i încăpățînare. Pentru că ar fi fost grozav dacă cineva l-ar fi ajutat. Tînărul clătină din cap a uimire și se depărtă.

Vovka înainta cu pași mărunți. Șosetele lui cu dungi verzi îi ieșiseră din nou din bascheți,

dar Vovka nu băgă de seamă pentru că nu-și vedea picioarele. Nu vedea nici drumul, după cum nu vedea multe alte lucruri.

Pepenele îi ascundea o jumătate din univers. Emisfera de sus a pepenelui, uriașă și bombată, cu reflexe de malachit, se legăna ușor în fața ochilor lui Vovka.

„Să ajung numai pînă la părculeț, se gîndea Vovka. Pînă nu mi-am rupt de tot brațele..."

Să ajungă numai pînă la părculeț. Acolo sînt bănci. Poate să se odihnească pe fiecare dintre ele. Apoi îi mai rămîne să treacă drumul, și intrarea blocului e la doi pași. Ce-i drept, mai e și scara; trebuie să urce pînă la etajul trei, dar și pe scară se poate odihni... De-ar rezista cel puțin pînă la prima bancă!

Și a rezistat.

Se lăsă în genunchi în fața băncii și-și sprijini mîinile, cu pepene cu tot, pe banca din șipci pestrițe. Cu genunchiul stîng nimeri peste ceva foarte ascuțit, dar în prima clipă nu dădu atenție durerii.

— Uf! oftă el încetișor și rămase neclintit cîteva clipe. Își lipi obrazul de pepene. Era neted și răcoros.

Vovka își eliberă cu băgare de seamă brațele vlăguite și se ridică în picioare.

În genunchi i se înfipseseră muchiile ascuțite ale unui căpăcel de la o sticlă de bere. Acum căpăcelul se desprinsese și pe piele îi rămăsese o urmă adîncă și roșie, o steluță cu zimți subțirei.

Cu o strîmbătură de durere, Vovka scuipă pe deget și se frecă la genunchi. Steluța nu se șterse, dar în schimb genunchiul se înroși.

Vovka împinse cu năduf dopul care făcu un salt și se întoarse cu fundul strălucitor în sus. În aceeași clipă, solzii mici de soare începură să sară peste el, făcîndu-l să scapere scîntei mărunte.

Atunci Vovka luă căpăcelul și se aplecă deasupra pepenelui. Îi venise o idee interesantă, să împodobească pepenele cu niște urme zimțate.

Înfipse căpăcelul în coaja verde și tare și admiră prima amprentă. Vru să-și continue opera, dar auzi pași și ridică ochii.

Pe alee veneau niște băieți.

Erau doi. Mergeau agale; fețele lor erau de nepătruns, iar intențiile neclare.

Vovka simți cum îl cuprinde neliniștea. Între timp însă băieții se tot apropiau. Fiecare din ei era cu vreo trei ani mai în vîrstă și cu un cap mai înalt decît Vovka. Și probabil din această cauză nici nu se uitau la el. Se uitau la pepene.

Bineînțeles, un pepene atît de neobișnuit era de o sută de ori mai interesant pentru ei decît un Vovka obișnuit. Dar tocmai aici era buba. Din pricina interesului stîrnit, puteau să facă orice cu pepenele. Dacă o să vrea să afle cum arată pe dinăuntru? Sau să vadă ce gust are? Sau, pur și simplu, s-ar putea să le treacă prin cap să încerce cît de tare va trosni dacă dai cu el de pămînt și, ca să fie tacîmul complet, să-i tragă lui Vovka vreo două, ca nu care cumva să-i dea prin minte să urle.

Băieții erau la cinci pași de el. Deosebit de periculos i se păru lui Vovka unul dintre ei, cel cu trening albastru, cu un păr negru, tuns ca o perie, și cu niște ochi negri, vicleni.

Al doilea băiat avea părul bălai, pieptănat într-o parte, și bluza la fel cu a lui Vovka, albă cu dungi roșii pe lat, iar la gît cu răscroială pătrată. Bluza avea parcă darul să-l liniștească un pic pe Vovka. Totuși îi aștepta pe băieți cu adîncă îngrijorare.

Băieții se apropiară și se opriră lîngă bancă, uitîndu-se mereu numai la pepene.

— Asta zic și eu bilă! spuse cel cu părul negru. Privește, Zahar!

Zahar își frecă între degete nasturele, la fel cu cei de pe bluza lui Vovka, și-i răspunse fără grabă:

— Mă uit și fără să mi-o spui tu. Nu e rău globul.

Globul . . . Vovka își imagină pepenele pe un suport negru, lăcuit, cu un picior subțire, și chicoti, ceea ce era, fără îndoială, cam imprudent din partea lui.

Ca la comandă, băieții se uitară la el și Vovka amuți.

Negriciosul îl întrebă:

— E al tău?

— Al meu, încuviință Vovka și oftă fără să vrea.

— L-ai cărat singur?

Pentru orice eventualitate, Vovka mai oftă o dată.

— Singur . . .

— Minți! Ochii negri ai băiatului îl înțepară pe Vovka, ageri și bănuitori. Și i se păru că vede în adîncul lor niște scăpărări reci.

— Pe cuvînt de onoare că nu mint! se grăbi el să se apere. L-am cărat singur... Credeam că mă ia dracu'!

Ar fi bine să le trezească milă și să-i abată de la gîndurile periculoase, în cazul cînd asemenea gînduri existau în capetele lor.

— E voinic, spuse Zahar și lui Vovka i se păru că surprinde în glasul lui o nuanță de respect. Dar prietenul lui Zahar ripostă fără umbră de respect:

— Da' de unde, voinic! L-a rostogolit pe pămînt, sînt sigur. L-ai rostogolit, nu-i așa?

— L-am cărat, răspunse încet, dar ferm, Vovka. Dacă l-aș fi rostogolit, ar fi avut urme. Și-l privi cu speranță pe Zahar.

Acesta îi luă apărarea:

— Șurka, de ce te legi de om? Și așa îi e lehamite, de ce te mai legi? Ia te uită ce coșcogea planetă a cărat în brațe...

Bine zis! Planetă! Așa e. Vovka își aduse aminte de fotografiile luate din Cosmos, pe care le-a văzut într-o revistă. Într-o beznă adîncă licăreau planetele rotunde — galbene, roz, albăstrii. Asta însă e verde. Ei și? Oricum, seamănă.

Acum s-a lămurit de ce era atît de greu pepenele: Pămîntul cel mare o atrage pe surioara lui verde...

Între timp, Zahar și Șurka s-au apucat iar să examineze pepenele. Ca și cînd ar fi studiat de-adevăratelea un nou corp ceresc. Și Vovka auzea cuvinte de neînțeles pentru el.

— În sensul acelor de ceasornic...

— Perioada de rotație...

— Dacă e lună plină, atunci punctul cel mai înalt...

— Ce-are a face aici punctul?

— Ești un prost!...

Ultimul cuvînt era limpede. Vovka strecură cu băgare de seamă capul între cei doi: despre ce-or fi discutînd?

Șurka îi aruncă o privire nemulțumită.

— Cînd au loc cele mai mari fluxuri în ocean? Știi? Habar n-ai!

— Probabil că atunci cînd e furtună, își dădu Vovka cu presupusul, plin de șovăială.

— Le știe la fel de bine ca și tine, îi spuse cu perfidie Șurka lui Zahar.

Zahar ar fi vrut să-l pună la punct, dar deodată privi spre capătul aleii și spuse:

— Uite-l pe frățiorul meu. Ce-o fi vrînd?

Pe alee alerga un băiețel cu o tichiuță roșie pe cap. Era gras și gîfîia din greu. Făcea niște salturi greoaie, stîngace. Tichiuța se ținea ca vai de ea pe capul puștiului și, la fiecare salt al lui, sălta și ea deasupra capului, ca un capac de ceainic atunci cînd apa clocotește.

— Ce-i cu tine, ce vrei? îl întrebă cu ciudă Zahar.

— Na, ține... Frățiorul cel gras îi întinse o monedă lucioasă. Douăzeci de copeici. Lizka a poruncit să-i cumperi o bucată de săpun și imediat să-l aduci acasă. După aia puteți merge unde bunăvoiți.

— Nu se spune „bunăvoiți", ci „binevoiți", îl instrui posomorît Zahar. Cine te-a pus să alergi după noi? Acum și-a amintit că-i trebuie săpun...

— Să-și ia paralele înapoi și s-o întindă, propuse Șurka. Să spună că nu ne-a ajuns. Ai înțeles, Talka?

— Are dreptate, Vitali, du-te! spuse pe un ton rugător Zahar.

Dar Talka își revenise după alergătură și acum era calm și plin de importanță.

— Nu mă întorc. Mă caftește, declară el și, hotărînd că subiectul este epuizat, scoase din buzunar un măr galben ca luna și-l duse la gură. Dar nu apucă să muște din el. Zărise pepenele.

— Ce-i asta? întrebă el.

— Un pepene! îi răspunse rezervat Zahar. După cîte știu, nu ești chior.

Talka aruncă o privire spre Vovka.

— Și ăsta cine-i?

— Ăsta-i proprietarul pepenelui, zise Șurka.

— Îl mîncăm? se interesă Talka.

— Pe proprietar, sau pepenele? întrebă Șurka

— Hai, terminați! interveni Zahar. Talka, dă-mi mărul.

— Pentru ce?

— Dă-mi imediat mărul, repetă necruțător Zahar.

Talka oftă și-i dădu mărul.

— Privește, Șurka. Asta-i luna. Zahar ridică mărul deasupra pepenelui. Vezi, în timpul lunii pline ea stă pe aceeași linie cu Soarele și toată apa din oceane începe să fie atrasă...

— Uite o eclipsă, spuse deodată Talka și puse degetul pe umbra rotundă a mărului, proiectată pe pepene.

Șurka se minună:

— Ia te uită, chiar așa-i, o eclipsă!

Vovka se miră și el. Aflase și el, de curînd, cum și din ce pricină se produce o eclipsă de soare și era tare mîndru de aceste cunoștințe.

Cînd colo, dolofanul de Talka, prichindelul ăsta care probabil că nici nu se duce încă la școală, știe despre eclipsă tot atît de bine ca și el, Vovka.

— Bună planetă! spuse serios Talka. Iată pădurile. Și-și trecu degetul peste dungile verzi.

— Păduri meridionale, spuse Zahar, cam vag. Iar Talka arătă cu degetul urma lăsată de dopul sticlei de bere.

— Ce-i asta?

— E orașul capitală al planetei, îi explică Vovka, prinzînd curaj. Îi plăcuse acest joc. Pepenele se transformase de-a binelea în planetă care nu era a oricui, ci a lui Vovka!

— Grozav oraș! spuse Talka.

Zahar îi dădu înapoi lui Talka mărul și se întoarse spre Șurka. Dar acesta privea încordat într-o parte.

— Aoleu, păzea! spuse el cu voce slabă. Vine Lizaveta!

— Aoleu, mamă! îi ținu isonul Talka, cu voce de bas.

— O întindem? întrebă Șurka.

Zahar oftă:

— E prea tîrziu!

Cu pași mari, hotărîți, de-ai fi zis că-i Petru I, pe alee venea o fetișcană cu pantaloni sport și bluză neagră. Era înaltă cît Zahar. Părul îi flutura în vînt, iar fața îi era încruntată ca a unui comandant de oști înainte de atac.

— Atenție mărită, băieți! șopti Zahar.

Șurka strînse înfrigurat din umeri.

Lizaveta se opri la doi pași de ei, își îngustă ochii și spuse:

— Ei?

Zahar smîrcîi din nas ca un copil de grădiniță.

Talka slăbise parcă dintr-o dată.

Șurka își luă o expresie tîmpă și spuse:

— Da' de ce?...

— Ați fost la magazin? îi întrebă Lizaveta, cu un zîmbet perfid.

— Lasă asta... rosti Zahar.

Lizaveta nu-i acordă nici o atenție. Stătea cu pumnii rezemați în șolduri.

— Unde-i săpunul, vă întreb? Zîmbetul ei deveni amenințător.

— Nu provoca scandal de față cu persoane străine, spuse cu voce subțire Șurka. Nu sîntem trăpași să alergăm atît de iute.

— Nu sînteți trăpași, sînteți măgari! spuse duios Lizaveta. Sînteți bivoli! Vocea-i deveni mai sonoră. Tolomaci! Niște capete pătrate! Ați încremenit aici, de parcă ați fi prins rădăcini, iar acasă mașina de spălat huruie în gol și apa se răcește! Eram sigură că o să vă împotmoliți pe undeva! Asta nu v-o iert! În special cu tine, Seriojka, o să am o socoteală. Și-l pironi cu privirea pe Zahar.

„De ce Seriojka?" se întrebă mașinal Vovka. Se uita cu teamă la Lizaveta și nu se simțea în apele lui.

— O să vezi tu prînz cînd ți-oi vedea ceafa, așa să știi! îi făgădui Lizaveta lui Zahar. O să am eu grijă! Ai să stai flămînd pînă vine mama. Lui Talka o să-i dau de mîncare, iar ție uite asta, și-i arătă un pumn zdravăn.

„E soră-sa. Toate surorile sînt la fel", se gîndi Vovka și spuse :

— Ei nu sînt de vină. M-au ajutat să car pepenele.

Cum de i-a trecut ideea asta năstrușnică prin cap? Ce rost avea? Vovka nu-și dădea seama. Îi scăpase fără să vrea.

Toată lumea se întoarse ca la comandă spre băiat. Zahar și Șurka îl fixau cu uimire, Talka începu să clipească nedumerit, iar Lizaveta îl privi cu suspiciune:

— Am impresia că minți...

— Eu? Află că nu mint niciodată! declară Vovka cu un nemaipomenit tupeu. Nu cumva îți imaginezi că aș fi cărat singur muntele ăsta? Ia ridică-l tu!

În ochii negri ai lui Șurka porniră din nou să joace scîntei.

— Puteam, bineînțeles, să nu-l cărăm, spuse el cu nepăsare. Dar ar fi fost o mișelie din partea noastră. Oricum, dacă omul te roagă...

Zahar se uită la Vovka cu o recunoștință mută.

Șurka mințea înainte, inspirat:

— L-am cărat cît l-am cărat, apoi am hotărît să ne sfătuim al cui e rîndul să-l care mai de-

parte și care din noi să tragă o fugă să cumpere săpun. Dar tocmai atunci Talka zice: „Tii, ce mai planetă!" Ne uităm: într-adevăr, seamănă. Bineînțeles, am început să căscăm gura la pepene și am zăbovit nițel...

— „Am zăbovit nițel", îl îngînă posomorîtă Lizaveta. Totuși se vedea cît de colo că Zahar nu va rămîne fără masa de prînz. De altfel o simțise și el.

De aceea hotărî să intervină în discuție.

— Înțelegi, ne-am adus aminte despre fluxuri. Ții minte cartea „Tainele Oceanului"? Ei, aia e! Ne-am adus aminte și am început să le studiem ca pe un glob terestru... Că doar are să ne prindă bine cîndva... Iar pepenele, după cum vezi și tu, e exact ca o planetă.

Lizaveta se opri în fața pepenelui.

— Flu-xu-rile! rosti ea tărăgănat. Și nu mai părea atît de furioasă ca înainte.

— La drept vorbind, pe o astfel de planetă ar trebui să fie alte condiții... începu Șurka, dar se opri.

Lizaveta tăcu multă vreme și, cu ochii îngustați, fixa cu atenție pepenele. Apoi spuse încetișor, ca și cînd s-ar fi întrebat pe sine însăși:

— Or fi existînd oare astfel de planete? Verzi?

„Nu știu", se gîndi Vovka și deodată i se născu în minte o poveste.

Fu ca un vis pe care-l văzu fără să închidă ochii: pe un cer foarte negru strălucea luna rotundă ca un măr și stelele scînteiau ca argintul, semănînd cu căpăcelele de tablă de la sticle; lumina lor se contopea cu norii subțiri și mici, ca foița de țigară. Și sub această lună, sub aceste

stele și nori se rotea încetișor globul uriaș al Planetei Verzi. Un glob pe care se zăreau liniile întunecate ale pădurilor, petele lucioase ale mărilor și un pustiu galben-cenușiu la Polul Nord. Prin pustiu, sunînd din clopoței, se tîra o caravană de cămile verzi, și umbrele lor negre și lungi pășeau solemn, alături, pe nisip. Pe cocoașele cămilelor se legănau alene niște oameni cu halate și turbane de culoarea salatei, cu nasurile ca niște castraveți buburoși. Aceștia moțăiau întruna, în ritmul pașilor caravanei. În pustiu nu creștea nimic, afară de cactuși. Erau ca niște cîrnați și globuri verzi, cu spini lungi.

De la un cactus la altul se furișa cu salturi pe urmele caravanei un tigru verzui, cu dungi verde închis. Spinii îi sfîșiau blana prăfuită, iar tigrul mieuna jalnic și supărat, ca un motan flămînd.

Pustiul se întindea pînă la țărmul oceanului, unde valurile străvezii și întunecate, ca niște sticle verzi, scăldau vuind stîncile de malachit.

Departe de stîncile țărmului, primejdioase pentru navigatori, săltau pe valuri corăbii pîntecoase semănînd cu niște jumătăți de pepeni uriași, scobite pe dinăuntru. Pînzele corăbiilor erau în carouri verde deschis și verde închis.

Temerarii căpitani, verzi de atîta efort, strigau în porta-voce comenzi de neînțeles. Plecau pe mare, să descopere pămînturi necunoscute. Aceste pămînturi erau năpădite de păduri dese, tropicale. În desișuri țipau cu glasuri răgușite păsările de noapte, iar prin poieni, printre colibele din frunze de palmier, se îmbulzeau vînători veseli — locuitori ai pădurilor. Se certau

între ei dacă să-i lase pe temerarii căpitani să se apropie de țărm sau să le sugereze, cu ajutorul unor săgeți bine țintite, s-o șteargă cît mai departe, în oceanul lor.

Vînătorul cel mai bătrîn, cu barba aidoma unui braț de iarbă verde, spunea că-i mai bine s-o șteargă pentru că, exact cu un an în urmă, acești căpitani au debarcat pe Insula Frunzei de Tutun și s-au purtat acolo fără pic de rușine, învățîndu-i pe papagalii locali niște cîntece piratești îngrozitoare. Acum toți papagalii de pe insulă zbiară fără răgaz, zi și noapte, prin păduri:

Sîntem ca rechinii — bravi și colosali!
Viața-i o vacanță, frați papagali!

— . . . Dar calotă de gheață o fi avînd planeta asta? întrebă, chițibușară, Lizaveta.

— Dar asta ce-i? Șurka își înfipse degetul în pata mai deschisă din creștetul pepenelui.

— E un pustiu, lămuri zelos Vovka.

— Atunci să ne uităm la Polul Sud, hotărî Zahar. Hai, pune mîna!

Tustrei ridicară pepenele deasupra capului, ceea ce-i făcu să semene cu grupul statuar de la fîntîna arteziană de alături — cîțiva copii ținînd o minge mare.

— Și aici trebuie să fie tot un pustiu, spuse Lizaveta. E o pată galbenă . . . Vai!

Și ireparabilul se produse.

„Ca să vezi, nu era chiar așa de copt“ se gîndi Vovka în prima clipă. Și numai după asta se sperie.

Bucățile de pepene erau de un roșu trandafiriu. Semințele albe și cafenii, șiruri-șiruri, străluceau ca butoanele unei armonici noi. Vîntul împrăștia grijuliu norul de praf pe care planeta îl stîrnise în cădere.

— Gata! S-a isprăvit... spuse Șurka.

Vovka stătea tăcut. Era inutil să se miște sau să vorbească. Marele Pămînt reușise totuși să atragă mica Planetă Verde. Iar atunci cînd planetele se ciocnesc, se produc negreșit catastrofe. „Ce mă fac? se gîndi el. Cum să mă descurc acum? Ce-o să se întîmple?..."

— O s-o încasezi zdravăn? îl întrebă în șoaptă Șurka.

— Cred că da... răspunse Vovka.

— Păcat de planetă! rosti încetișor Talka.

Și deodată Vovka înțelese că nu-i este deloc frică. Îi părea pur și simplu rău, grozav de rău, de pepene. De fapt, nu de pepene, ci de planetă. Îi părea rău de povestea verde care se sfîrșise adineauri.

Cel mai mult însă îi părea rău că băieții aceștia și Lizaveta vor pleca, iar el se va tîrî acasă, singur.

Acasă, bineînțeles, va încasa ceea ce i se cuvine. Dar nu despre asta e vorba. Fusese o poveste, un joc cu niște băieți pe care acum îi cunoștea un pic, și se simțise tare bine!

Acum însă e rău...

— Ce planetă bună era! spuse din nou Talka.

— Să nu te prind că scîncești! îi porunci Lizaveta și-l întrebă pe Vovka:

— Cît a costat?

— O rublă și optzeci de copeici.

— Şi noi n-avem decît douăzeci de copeici, spuse mîhnit Şurka.

Vovka clătină din cap.

— Nu mai pot cumpăra un altul. Oricum, ea are să-şi dea seama de cele întîmplate. Va înţelege după restul pe care i-l aduc. Pepeni mari cît ăsta nu mai sînt şi, dacă iau unul mic, înseamnă că trebuie să-mi fi rămas şi mai mulţi bani. Eu însă am prea puţini...

— Cine-i „ea"? întrebă Lizaveta.

— Soră-mea... cea mare.

— Toate surorile sînt la fel, spuse ursuz Zahar.

— Gura! se răsti Lizaveta.

Vovka oftă:

— Mai bine să-i explic...

Lizaveta tăcea.

— A cărat el singur pepenele, fără noi, mărturisi Şurka.

Totuşi, Lizaveta continua să tacă.

— Ascultaţi, mă Zaharovi! începu Şurka. Haideţi să ducem acasă la el pepenele ăsta spart, aşa cum e. O să spunem că l-am spart într-adins, ca să ne vină mai uşor la cărat.

„Va să zică, ăsta-i numele lor de familie, se gîndi Vovka. Lui Zahar îi zice de fapt Seriojka Zaharov".

— Hai să-l ducem! insistă Şurka.

— Nu mai îndruga prostii! se strîmbă Lizaveta.

Vovka îşi dădu seama că trebuie să spună ceva:

— Fleacuri! Nu merită să ne facem nervi (ceea ce sună destul de curajos). Apoi mai adă-

ugă: De altfel, e chiar mai bine pentru mine — nu va mai trebui să car atîta greutate.

— Eşti ţicnit! se revoltă Lizaveta. Cum îţi închipui că te-am fi lăsat să-l cari tu singur?

Vovka avu senzaţia că-l trece un val de căldură.

Simţi dorinţa să facă ceva plăcut pentru această fată autoritară şi pentru aceşti băieţi. Şi întrucît nu putea să facă nimic pentru ei, spuse doar atît:

— Hai să mîncăm planeta. Acum e totuna.

— Adevărat... spuse Şurka.

— Îl dăm gata? întrebă Seriojka Zaharov.

— Îl dăm! încuviinţă, sigur de el, Talka.

Nu era o treabă uşoară să mănînci un pepene atît de mare. Îţi trebuia timp şi răbdare.

Şedeau toţi cinci pe bancă, cu faţa vîrîtă pînă la urechi în feliile roşii şi moi. Seminţele li se lipeau pe obraji şi pe bărbie.

— Pe unde stai? îl întrebă Seriojka.

Vovka, fără să se oprească din mestecat, îl lămuri.

— E chiar lîngă noi, interveni Lizaveta. A doua casă.

— Treci pe la noi, îl invită Şurka. O să jucăm de-a Papură-Vodă. Cunoşti jocul?

— De unde să-l cunoască? interveni Seriojka şi-i explică: Chiar noi am inventat jocul acesta. Un fel de oină, dar cu trei mingi. Te punem să joci extrema stîngă.

Lizaveta înălţă capul. În urechi, în chip de cercei, îi atîrnau seminţe de pepene.

— Extrema stîngă joacă la noi Pavlik Senţov, spuse fata. Cu el ce facem?

— Îl trecem la rezervă, o lămuri Șurka. De altfel, știi că e slab rău. N-ar fi fost el în stare să ridice un pepene ca ăsta!

— S-ar fi spetit! întări Seriojka.

Șurka își șterse bărbia cu mîneca, se uită la fiecare din ei pe rînd și întrebă prudent:

— Dar despre centrala electrică să-i spunem? Că doar din pricina ei . . .

— Se poate, hotărî Seriojka și-și întoarse fața mînjită spre Vovka. Construim o centrală electrică pusă în funcțiune de fluxurile marine. Deocamdată-i doar o machetă, în cada din baie. De zece zile ciocănim la ea. Vino să vezi . . .

Vovka se simți mai vesel.

— Am să vin, le promise el. Negreșit. Astăzi probabil că n-o să mă lase să ies din casă, dar mîine vin. Că la noi în curte nici nu sînt alți copii. Numai prichindei. Mai e și o fată, dar e nu știu cum . . .

Vovka intră în curte și imediat descoperi cu privirea fereastra. Se gîndi că o s-o vadă la geam pe soră-sa și ea îl va întreba din capul locului: „Pe unde mi-ai umblat brambura atîta vreme? Unde-i pepenele?" Și atunci Vovka îi va explica totul, de aici, de la distanță. Este mult mai bine să explici astfel de lucruri de la distanță. Dar fereastra era închisă și cerul albastru, strălucitor se oglindea în geamurile ei.

Vovka oftă încetișor și probabil că din pricina acestui oftat arțarul se trezi din somn și începu să foșnească. De sus, din coroana lui, se des-

prinse din nou o frunză cu cinci lobi și căzu iarăși pe umărul băiatului. Ca și cînd copacul ar fi vrut să-l consoleze și-i așezase pe umăr palma lui ușoară.

— Păcat de planetă... îi spuse confidențial Vovka arțarului.

Copacul începu să-și clatine crengile în semn de simpatie.

— Nu-i nimic, trece, făcu Vovka. Se uită spre scara unde locuia și în clipa aceea văzu fetița. Ședea pe călcîie, nu departe de intrare, și desena ceva pe asfalt. Probabil un nou portret al lui Vovka.

Fiindcă fetița nu avea habar de nimic. Credea că Vovka e la fel cum fusese în ajun. La fel ca și azi dimineață. Iar el aflase între timp cum se produc fluxurile și refluxurile. Știa să facă eclipse de soare. Asistase la pieirea Planetei Verzi. Merita după toate acestea să te mai gîndești la o fetișcană proastă și la desenele ei neghioabe?

— Păcat de planetă... repetă Vovka încet, dar cu îndîrjire. Apoi își băgă pumnii în buzunarele înguste ale pantalonilor și se îndreptă spre scara lui.

Acum îi mai despărțeau doar vreo zece pași. Deodată fetița se ridică în picioare și se întoarse spre Vovka. Degetele mîinilor lăsate în jos se strînseră în doi pumni mici și tari. Ochii i se îngustară încet și semănau cu două semilune subțiri, aurii.

— Încearcă numai să te apropii... îi spuse ea încet.

Vovka înainta.

Fata dădu din cap alungînd de pe frunte șuvițele-i lungi.

— Încearcă numai să te apropii, repetă ea cu glasul încordat.

Vovka își urma drumul. Cu bascheții lui, marca „Două mingi", călca fără grabă pe asfaltul cenușiu. În încetineala asta moale simțeai ceva neînțeles și alarmant în același timp. Pumnișorii colțuroși ai fetișcanei tresăriră. Ochii îi erau acum larg deschiși.

— Încearcă numai să te apropii! spuse ea tare, dar cam nesigur. Și în clipa aceea își dădu seama că el se va apropia. Și că e bine să nu aștepte clipa cînd va fi aproape.

Sări într-o parte și se depărtă cu cîțiva pași. Ar fi vrut să-i strige lui Vovka ceva care să-l usture. Dar nu izbuti. Puterea ei luase sfîrșit. Se prăbușise. Acum nu mai depindea de ea, ci numai de Vovka, să-și înfăptuiască visul pe care-l păstra ea de atîta timp — ca ei doi să nu mai fie dușmani și să deseneze împreună pe asfalt animale frumoase și vesele și nu niște monștri înfiorători.

Se uită la Vovka mirată și abătută. Iar el trecu pe lîngă ea, fără să-i arunce măcar o privire, călcînd în picioare desenul ei.

Îl urmă încetișor și se opri în ușă.

Vovka urca alene treptele. Pășea în întîmpinarea neplăcerilor, a necazurilor. Dar nu-i era frică. Pășea trist, dar mîndru.

Iar jos, la intrare, lipită de uscior, stătea fetița. Era tristă și ea și asculta cum se sting pașii lui Vovka . . .

Dar probabil că amîndoi se prefăceau un pic. Numai un pic! Tristețea lor nu era chiar atît de adîncă. Pentru că prin ea răzbăteau mici pete luminoase, care semănau cu solzișorii rotunzi pe care îi aruncase soarele în joaca lui.

LERKA

Nu-i voie să stai desculț în careu. Și-atunci, cînd gorniștii îi cheamă pe toți la adunare, Lerka scoate de sub cuier niște galoși noi-nouți pe care i-a dat Nikolka Morozikov.

Nikolka i-a primit de la ai săi, acasă, la plecare, să-i aibă în caz de ploaie și de frig. Dar de plouat nu plouă, iar soarele strălucește zilnic deasupra lacului.

Galoșii, încălțați direct pe piciorul gol, lipăie și împroașcă nisipul pe care-l calcă. La început e distractiv, apoi însă ți se urăște.

Restul timpului Lerka umblă desculț. Doar n-o să poarte mereu galoșii! Sandalele le-a scăpat în lac, în ziua cînd s-a dus la pescuit. I le-a furat de pe debarcader valul stîrnit de o barcă cu motor care s-a întîmplat să treacă pe acolo.

Dar el nici n-a plîns măcar. A uitat pe loc de ele. Oricum nu-i foloseau la nimic sandalele acelea galbene, în picioarele lui zgîriate de rogoz și mînjite pînă la genunchi de lut, cu fire de iarbă jilavă lipite pe ele.

Îi place să hoinărească pe malul lacului. Și o pățește pentru asta! La adunarea de seară, comandanta unității, Inna Semeonovna, îi spune cu glas tare și apăsat:

— Sakurin Valeri... ieşi în faţa careului! Priviţi-l: iar n-a respectat ora de repaos. A umblat pe malul lacului. Din pricina lui detaşamentul cinci n-a reuşit să-şi menţină locul al patrulea la disciplină şi a ajuns pe locul şase.

Lerka iese ascultător din careu, lipăind tare cu galoşii.

Lena oftează încetişor. I se face milă de băiat şi o roade gîndul că el ar putea s-o bănuiască de pîră...

Lerka stă, cu capul tuns lăsat în jos, fără să scoată un cuvînt. Cu o lună în urmă fusese tuns chilug, dar acum părul i-a mai crescut şi capul îi seamănă cu un arici. Părul e scurt şi aspru ca o perie de dinţi. Nu-i bun să-l mîngîi pe creştet.

Dar nici nu-l mîngîie nimeni.

— Pînă cînd ai de gînd să te porţi aşa? îl întreabă Inna Semeonovna.

Băiatul stă şi se gîndeşte la ale lui. La cu totul altceva. Îşi mişcă genunchiul ascuţit, cu un firicel de iarbă lipit pe el. Firicelul nu e aspru şi are cinci zimţi lungi. Ai zice că o palmă micuţă, verde, cu degetele larg desfăcute, şi-a lăsat amprenta pe genunchiul lui.

Inna Semeonovna începe să se enerveze.

— Eşti în stare să răspunzi măcar un cuvînt?

Lena ştie că Lerka nu va răspunde, pentru că, după părerea lui, toată discuţia n-are nici un rost.

De altfel Lena s-a convins că e foarte zgîrcit la vorbă. Dar ea nu intervine. O instructoare de detaşament n-are voie să se amestece atunci cînd comandanta unităţii îi face observaţii unui puşti.

Şi ce-ar spune în apărarea lui?

— Valeri!

Lena abia își reține un zîmbet ironic și înciudat. Nu i se potrivește deloc să-i spui „Valeri“ — mic cum e, cu umerii osoși, ascuțiți, într-o cămășuță șifonată din stambă roz cu dungi negre, subțiri, cu pantalonași din același material, prinși de cămășuță cu nasturi albi. Unul din nasturi s-a rupt de curînd, dar l-a înlocuit cu un altul, mare, din sticlă roșie, găsit pe undeva. De la un halat de femeie, pesemne. L-a prins cu un căpețel de sîrmă de aramă și acum acest nasture lucește, pe partea dreaptă a burții lui, ca un semnal de alarmă. Un singur lucru rămîne neclar: despre ce alarmă e vorba? Nu cumva nasturele vrea să avertizeze că proprietarul lui are de gînd s-o șteargă din nou la lac? . . .

— Ai înțeles în sfîrșit că nu e voie să calci disciplina? continuă obosită Inna Semeonovna. Dar Lerka se gîndește la ale lui și își mișcă ușurel capul rotund ca o minge, așezat pe un gît subțirel, și, cu multă bunăvoință, poți lua această mișcare drept un semn de încuviințare: da, am înțeles că nu e voie să calc disciplina . . .

Inna Semeonovna oftează și spune:

— Treci în careu.

Ascultător, băiatul pășește înapoi, iar galoșii pocnesc din nou pe nisip: poc-poc!

Vecinul său, Sanka Scetinnikov, zîmbește și-i spune ceva. Apoi îi arată vîrful limbii. Vrea să-i descrețească fruntea, dar nu reușește. Lerka îi răspunde încet și-l privește cu ochii săi căprui-închis.

„Are ochii gravi, își zice Lena. Prea gravi . . . Totuși, cum poți să-i spui „Valeri“?

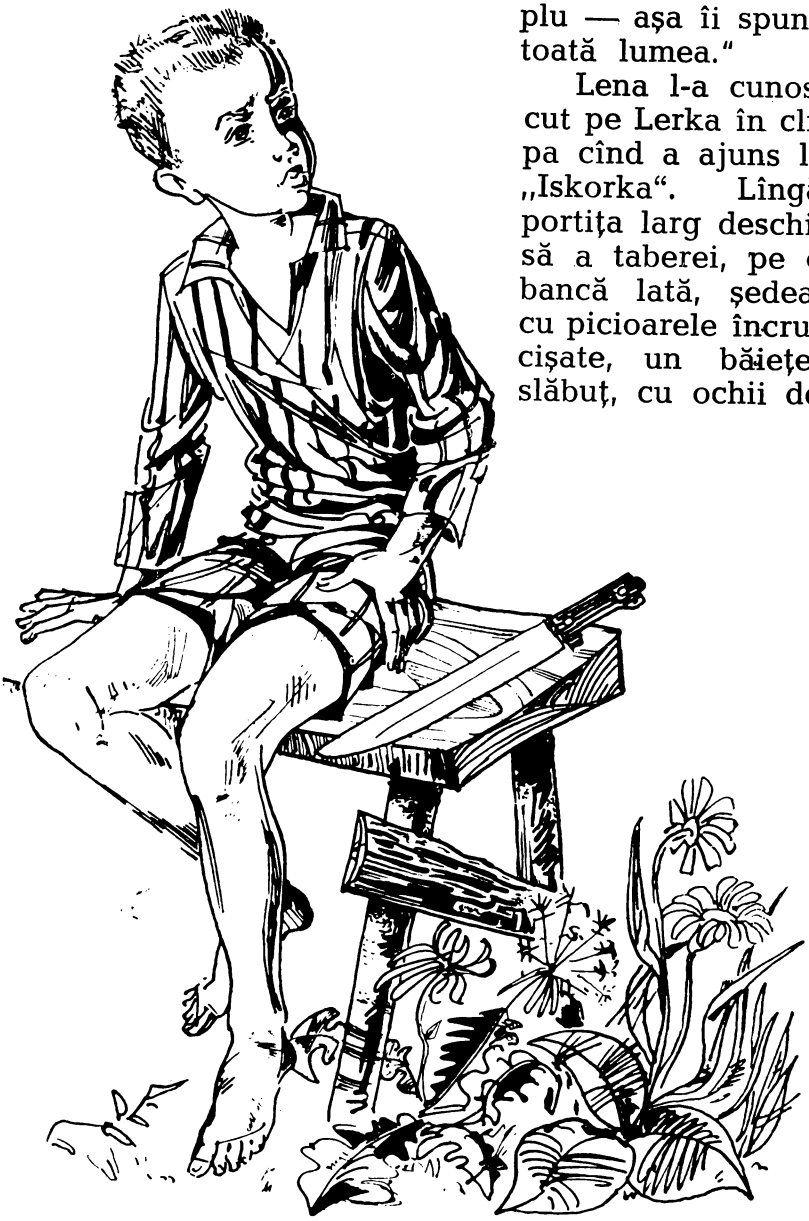

„Lerka" e mai simplu — așa îi spune toată lumea."

Lena l-a cunoscut pe Lerka în clipa cînd a ajuns la „Iskorka". Lîngă portița larg deschisă a taberei, pe o bancă lată, ședea, cu picioarele încrucișate, un băiețel slăbuț, cu ochii de

culoarea castanelor. Urmele de lut uscat pe picioarele lui cafenii păreau niște petice cenușiu-albicioase. Băiatul ținea pe genunchi un cuțit de bucătărie uriaș, lat și lucios ca un pește argintiu. Pesemne că acest cuțit fusese frecat mult de tot cu nisip.

„Parc-ar fi un pui de turc", își zise în sinea ei Lena și se gîndi că băiețelului îi lipsește doar turbanul. Părea un adevărat ienicer: cu picioarele strînse colac, cu iataganul pe genunchi, iar costumașul de stambă semănînd cu un halat scurt în dungi.

Fața băiețelului era gravă și nepăsătoare.

Cu capul puțin aplecat, încerca încetișor cu degetul tăișul armei sale.

— Bună ziua, îi spuse Lena.

— . . . nă ziua, îi răspunse el. Își lăsă picioarele în jos, dădu la o parte gresia și se uită la Lena. O privea cu atenție, fără să zîmbească și fără să scoată o vorbă.

Din pricina acestei tăceri prelungite, Lena se simți stingherită.

— Ești cumva de serviciu? Știa că la intrarea în tabără trebuie să se afle pionierul de serviciu.

— Nu, îi răspunse băiatul.

— Unde-i pionierul de serviciu?

— Sînt doi. Au plecat să aducă bandă izolatoare.

— Pentru ce?

— Bandă pentru izolat fire, repetă apăsat băiatul și în ochi îi licări o umbră de nemulțumire și mirare.

Pesemne că-și spunea: „O fată atît de mare și nu cunoaște cele mai simple lucruri."

— Halal serviciu! mîrîi Lena. Aleargă după nu știu ce bandă.

— Sînt eu aici, răspunse scurt băiețelul.

Lenei îi pierise cheful de ciorovăială.

Da, sigur, rosti ea împăciuitoare și-i zîmbi. Un paznic cu o sabie ca a ta face cît doi pionieri de serviciu.

— Nu-i sabie, o corectă el, dar nu-i răspunse la zîmbet. Întoarse apoi ochii în altă parte, privind spre tufișuri.

Din desiș țîșniră gîfîind doi băieți cu banderole roșii pe braț. Aveau scaieți în păr și erau zgîriați peste tot.

— . . . nă ziua! trîntiră din goană cei doi. Pe cine căutați?

— Pe voi.

Băieții zîmbiră.

— De ce?

— Am treabă. Unde-i detașamentul cinci?

Băieții îi explicară amănunțit că spre vila detașamentului cinci se poate ajunge pe alee, mergînd pe lîngă cantină și cinematograf, dar că poți s-o iei și de-a lungul gardului, pe o cărăruie ce duce spre cisterna cu apă. Acest drum e mai scurt decît primul, în schimb trebuie să lupți cu urzicile și scaieții.

— Am înțeles, spuse Lena.

Băieții schimbară priviri între ei, ca și cînd n-ar fi fost siguri dacă a înțeles bine. Și deodată, aducîndu-și aminte, se întoarseră amîndoi spre „micul ienicer".

— Uite, el . . .

— E din detașamentul cinci.

— Numai că n-are timp să te conducă, o preveni unul din ei.

— Halal cavaleri! le spuse Lena. N-are nimic, mă descurc eu și fără călăuză. Ești, va să zică, din detașamentul cinci? Cum te cheamă, ienicerule?

Și află că-l cheamă Lerka.

O privi serios încă o secundă. Pesemne că se aștepta la noi întrebări. Apoi se întoarse către pionierii de serviciu și le spuse:

— Dați-o încoace.

Cei doi îi dădură un mosorel albastru de bandă izolatoare. Lerka strînse între genunchi cuțitul și începu să-i înfășoare mînerul cu bandă.

Băieții nu se mai uitară la Lena. Erau cu ochii la degetele lui Lerka. Îl urmăreau cum înfășoară banda în spirale albastre, regulate. Amîndoi erau mai mari decît Lerka, dar îl priveau cu respect. Mai bine zis, cu un aer supus, gata să facă orice le va cere. Așa se uită la un meșter iscusit novicii stîngaci...

— Va să zică ești din detașamentul cinci? repetă Lena. Lerka tăcea. Probabil că se întreba dacă merită să răspundă de două ori la aceeași întrebare. Zăbovi o clipă, totuși zise:

— Păi, da...

Mînerul era gata. Lerka îl strînse în pumnul lui mic, ascuțit și privi cu ochii îngustați de-a lungul tăișului.

— Merge! rosti mulțumit unul din băieți, cu pantaloni de trening albaștri.

— Grozav! îl susținu celălalt care purta chiloți de baie verzi, cu două dungi albe pe șolduri.

„Ce au de gînd să facă? se întrebă deodată Lena, cuprinsă de neliniște. Vai de mine... cu un cuțitoi ca ăsta!..."

Dar n-avea chef să strice de la început relațiile cu întrebări sîcîitoare — doar nu era să le ia cuțitul, la urma urmei! Băieții își făceau de lucru cu el fără să se ferească, prin urmare nu socoteau că ar face ceva oprit.

Totuși, pentru a avea conștiința împăcată, îi întrebă:

— La ce vă trebuie un cuțit atît de fioros?

Lerka dădu ușurel din umeri.

— Să tăiem trestie, o lămuri puștiul cu chiloții verzi.

Celălalt spintecă aerul cu muchea palmei:

— Ji... it! Așa o să retezăm trestia uscată de la capătul mlaștinii.

„Ce nevoie aveți de trestie?" fu cît pe ce să-i întrebe Lena, dar se opri la timp. Poate că toată lumea știe, afară de ea. Și poate că acest băiat slab, cu ochii căprui, o va privi din nou nemulțumit și mirat.

Lerka puse cuțitul deoparte, întoarse capul și acum privea printre șipcile albastre ale gardului. Acolo se înălța pădurea și drumul pustiu se pierdea printre pini...

Lena află în aceeași zi pentru ce aveau băieții nevoie de trestie. Îi spuse Lariska Rîbina. De la bun început, trebuie să spunem că Lariska avea faimă de pîrîtoare. Dar nu semăna deloc cu pîrîtorii obișnuiți — șmecheri, băgăreți, cu nasul ascuțit și glas pițigăiat. Era grasă, cu o coadă mare de păr negru și vorbea cu voce groasă, tă-

răgănată. O auzeai de departe cum dondăne lungind silabele:

— Elena Maxi-imovna... Kolka Şankevici s-a căţărat iar în pin şi aruncă de acolo co-o-onuri...

Sau:

— Inna Semeo-onovna... Sanka Scetinnikov stă pe coridor şi se izbeşte cu toba în cap...

Bineînţeles că, între timp, Kolka Şankevici reuşea să ajungă pe pămînt, lăsîndu-se să alunece pe trunchiul pinului, iar Sanka să pună toba la loc.

Să pîrască după toate regulile, aşa ca să nu fie bănuită, Lariska nu se pricepea, de aceea nici nu mînca bătaie pentru pîră.

Totuşi, dacă se punea la cale ceva mai periculos, Sanka Scetinikov spunea:

— Băgaţi de seamă, fraţilor, să nu audă Rîbina...

— Uite că am auzit, răspundea ea, aflîndu-se pe undeva prin apropiere. Şi păşind agale prin tufişuri, îi dădea drumul încă de departe, tărăgănat:

— Elena Maxi-imovna... Băieţii au prins o pisică şi o bagă în centrofugă...

— Centrofugă eşti tu! îi striga din urmă, înciudat, Sanka. Habar n-ai de nimic şi-ţi vîri nasul unde nu-ţi fierbe oala! N-oi fi vrînd să mă bag eu?! Dar dacă suprasolicitarea se dovedeşte mortală?

Cum-necum, dar experienţa erau nevoiţi s-o suspende. Pisica zbura peste gard, iar centrifuga pentru încercarea suprasolicitărilor cosmice se transforma din nou într-un butoi obişnuit. Îl sco-

teau din funii și-l rostogoleau la locul lui de totdeauna — sub burlan. Pînă la data următoare.

Se întîmpla însă ca Lariska să vină și cu unele comunicări utile. De exemplu, odată dondăni cu vocea ei tărăgănată:

— Nikolka Morozikov s-a urcat pe furiș în ba-arcă, a luat-o a-apa, iar în barcă nu sînt vîsle...

Barca, avîndu-l la bord pe Morozikov care scîncea de frică, fu ajunsă din urmă de un cuter.

Dar toate acestea se petrecură mai tîrziu.

În prima zi însă, cînd Lena nu-i cunoștea după nume pe toți pionierii din detașament, o fetișcană grasă, cu coadă neagră, întredeschise ușa în camera pionierului și comunică:

— Elena Maxi-imovna, Lerka și Sanka stau în spatele magaziei și trag cu săgeți, iar săgețile sînt ascuțite...

Săgețile erau într-adevăr ascuțite. Zburau foșnind deasupra ierbii înalte și se înfigeau cu un fel de zumzet în peretele magaziei. Peretele era din bîrne cenușiu-închis, iar săgețile aurii. După ce se înfigeau, tremurau îndelung.

Lena se apropie încetișor și se opri în spatele băieților.

Erau doisprezece arcași care trăgeau cu un singur arc, de o construcție ciudată. Pe peretele magaziei atîrna ținta — o foaie de caiet, cu o față caraghioasă desenată pe ea. În colțul de sus al foii erau înfipte două săgeți, iar celelalte nici n-au atins hîrtia, de parcă ar fi fost vrăjită...

O nouă săgeată zbîrnîi prin aer, dar nu nimeri nici ea ținta, ci atinse o scoabă de fier bătută în bîrne, apoi o luă pieptiș pe deasupra

pinilor, se răsturnă în aer și porni în jos, la vale. Se înfipse în cele din urmă în acoperișul magaziei și încremeni acolo, ca o mică antenă.

„Vai de mine, se gîndi Lena, se pare că le-au pus vîrfuri de metal!..."

Dar ce putea să le spună?

— Pot să trag și eu? întrebă ea.

De abia acum o zăriră băieții pe noua instructoare. O priveau în chip diferit: unii cu teamă, alții mirați (de unde o fi apărut?!), alții cu ironie ascunsă (las' că știm noi, acuși o să sară cu gura!).

Nici unul însă nu înțelese din capul locului întrebarea ei.

— Vreau și eu să trag o dată. Mă lăsați? repetă ea.

Atunci Sanka Scetinnikov, un băiat cu fruntea bombată și cu ochii albaștri, privi în pămînt și-i spuse încruntat:

La noi se respectă rîndul.

— Nici nu cer să trag înaintea altuia. Cine e la rînd?

— Eu, răspunse Lerka. Era singurul care nu manifestase nici un interes față de venirea instructoarei. Stătea nemișcat și privea ținta. Nici cînd îi răspunse nu-și întoarse capul.

Săgețile continuau să zboare pe lîngă foaia de caiet. Băieții oftau cu ciudă și fiecare născocea cîte o scuză.

„Să vedem ce are să spună Lerka după ce va nimeri alături?" se gîndi Lena.

Lerka însă nimeri ținta. Săgeata lui se înfipse în marginea desenului.

Băieţii zbierară „ura“ şi se năpustiră spre magazie.

Sanka îi luă lui Lerka arcul şi săgeata şi i le întinse în tăcere Lenei.

„Dar dacă nu nimeresc ţinta? se gîndi ea. Mă fac de rîs! În faţa întregului detaşament! Şi încă de faţă cu băiatul ăsta... Lerka.“

Lena îl privi pe furiş. Stătea la cîţiva paşi, cu spatele spre ea şi spre copii.

Figura lui exprima o nepăsare mohorîtă. „Ce individ!“ gîndi Lena, cu năduf. Băieţii veniră înapoi dinspre magazie şi ea începu să ochească desenul. Cei din jur aşteptau încordaţi, gata să înceapă a chicoti cu ironie atunci cînd săgeata ar fi luat-o razna, pe lîngă ţintă.

„Dracu' m-a pus!“ îşi spuse în gînd Lena şi oftă.

Nu mai avusese niciodată de-a face cu astfel de drăcii. Nu mai trăsese cu arcul de pe vremea cînd era cît Sanka. Pe atunci trăgea şi din puşcoci, cu scoabe de sîrmă.

Dar arma lui Lerka era un hibrid, ceva între puşcoci şi arcul veritabil.

Lena închise conştiincioasă ochiul stîng, iar cu cel drept privi vîrful strălucitor al săgeţii, care juca întruna şi nu voia deloc să rămînă fixat spre pătratul alb al ţintei.

„Fir-ar să fie!“ ocărî în şoaptă Lena şi de ciudă scutură arcul pe care habar n-avea să-l mînuiască.

Săgeata porni cu o ţăcănitură sonoră şi parcă se topi în văzduh.

— Ura-a! vociferară din nou băieţii şi se repeziră spre peretele din bîrne. Apoi se dădură

cu respect în lături, lăsîndu-i Lenei cale liberă. Săgeata din trestie galbenă era înfiptă în bărbia caricaturii cu ochi sașii și cu urechile clăpăuge. Sub bărbie Lena văzu scris cu litere de tipar, strîmbe: LODKA, TRĂDĂTOR NENOROCIT.

— Cine o mai fi și trădătorul ăsta? Unde și pe cine a trădat? întrebă Lena cu o ușoară îngrijorare în glas.

Băieții se făcură că nu i-au auzit întrebarea. Dar tot acolo se mai afla și Rîbina, care îi comunică cu vocea ei tărăgănată:

— A fost prieten cu el... Acum sînt dușmani. Pentru că...

— Gura! îi ordonă încet și răspicat Sanka.

Lena îi aruncă o privire lui Lerka. Băiatul stătea ca și mai înainte, întors cu spatele, de parcă ar fi uitat de băieți. Dar îl ghiceai încordat la culme.

„Of, tare mă tem că ceva nu e în regulă!" se gîndi Lena.

Peste vîrfurile pinilor răsună glasul goarnei, zorit și vesel: „La masă"...

După masă Lena aruncă o privire în cortul băieților ei.

Micul și clăpăugul Kolka Șankevici stătea pe speteaza patului și se balansa agitîndu-și mîinile: făcea pe echilibristul pe sîrmă. Sanka Scetinnikov îl ochea cu o pernă. Un băiețandru grăsun, tuns chilug — nu-i reținuse numele — citea pe pat, stînd în patru labe. Nikolka Morozikov mesteca o prăjitură pe care și-o păstrase de la prînz. Cinci băieți, într-un colț mai depărtat al încăperii, întindeau între paturi niște sfori subțiri, jucîndu-se „de-a telefonul".

Observînd-o pe noua instructoare, Kolka-echilibristul se prăbuși cu zgomot pe podea. Perna repezită de Sanka îl nimeri pe băiețandrul cu cartea. Acesta căzu cu nasul în așternut și începu să pufăie supărat. „Telefoniștii" se împrăștiară ca niște lăstuni prin paturi și începură să sforăie în cor.

— Bună ziua, o întîmpină prietenos Nikolka Morozikov. Nu doriți o prăjitură?

— Nu. Ce sistem mai e și ăsta, să mănînci în pat?

Nikolka strînse din umeri. Socotea sistemul cît se poate de elegant.

— Ce-i la voi aici? continuă Lena pe un ton sever. Piața din Odessa sau școală de acrobație?

— Nu... nu-i școală de acrobație, îi răspunse Kolka Șankevici, pipăindu-și umărul și cotul.

— Sau poate o grădină zoologică?

„Telefoniștii" sforăiau acum mai încet, trăgînd curioși cu urechea. Dar nu mai auziră nimic amuzant.

— Ia culcați-vă! porunci Lena, fără prea multă speranță că va fi ascultată.

Dar băieții îi executară ordinul, și încă destul de repede.

— Ne spuneți o poveste? întrebă Morozikov care reușise între timp să-și termine prăjitura.

— O poveste?... Fie... Dar de ce nu e toată lumea aici? Ce se întîmplă la voi, măi fraților?

— Toată lumea e aici, răspunse Sanka. La noi nu lipsește nimeni. Sîntem cuminți!

— Dar patul acela gol al cui e?

— Ăsta-i al lui Lerka... Sakurin, răspunseră dintr-o dată cîteva glasuri.

— Ei, vedeți! Și mai spuneați că toată lumea e aici. Unde-i Sakurin al vostru?

— Cine-l știe? făcu Nikolka Morozikov. Hai, povestiți-ne. Vine el mai tîrziu.

— Ce înseamnă „mai tîrziu"? În clipa asta pe unde umblă? Cine i-a dat voie?

— Păi, așa-i Lerka! rosti calm Sanka Scetinnikov.

Mai tîrziu, Lena avu adeseori prilejul să audă: „Păi, așa-i Lerka". Dar la început fu mirată și supărată.

— Nici o poveste! aruncă ea. Toată lumea la culcare! Imediat! Și porni să-l caute pe Lerka.

Bineînțeles că Lerka nu se afla în sufragerie. Nici lîngă scrînciob și nici pe mal. În sfîrșit, Lena îl văzu acolo unde mai adineauri se trăsese cu arcul, lîngă magazie.

Stătea cu capul plecat și scormonea cu piciorul gol prin iarba înaltă. Pesemne că se gîndea la ceva, sau poate căuta ceva în iarbă.

Supărarea Lenei se risipi pe loc. Lerka i se păru trist și singuratic.

— Ascultă... îi spuse ea încetișor. De ce ești singur? Ce faci aici?

— Stau, îi răspunse el, fără să ridice capul. La picioarele lui zăcea foaia pe care era desenat „trădătorul nenorocit, Lodka".

— Unde ți-e arma?

— Am dat-o înapoi, îi răspunse băiatul cu indiferență.

— Cui? îl întrebă Lena, pentru a continua într-un fel discuția.

— Nu știu.

— Ei bravo! Ai meșterit-o, te-ai căznit s-o faci și după aia ai dat-o, și nici nu știi cui?

— Ei, nu mai țin minte!

Lerka se zgribuli, ca și cînd dinspre Lena ar fi venit o adiere de gheață. Se vedea că tare ar fi vrut să rămînă singur. Poate că-l apucase urî-

tul, dorul de casă. Sau poate că îl jignise cineva și acum, de mîndru ce era, suferea în tăcere. Cîte nu se întîmplă!

Dar frămîntările sufletești sînt una și ora de repaos e alta. În ora de repaos toată lumea doarme, sau cel puțin se preface că doarme. Dacă se întîmplă ca Inna Semeonovna să arunce o privire în cort, o să vadă că în detașamentul noii instructoare lipsește un băiat. Lerka nu scapă fără o săpuneală bună, iar Lena probabil că se va alege cu o mustrare.

— De dormit trebuie să dormi, observă încetișor Lena.

Lerka însă își săltă scurt umerii mici și ascuțiți. Gestul fusese mai elocvent decît cuvintele. „Mereu același lucru! voia parcă să spună acest gest. Să dormi! N-ai decît să dormi tu dacă-ți place".

Lena oftă în sinea ei, nehotărîtă. S-ar fi cuvenit, bineînțeles, să ridice tonul: „Hai, pleacă la culcare! Trebuie să respecți orarul, ca toată lumea!" Dar nu se simțea în stare s-o facă. Avea impresia că, dacă i-ar spune o vorbă mai aspră, ceva s-ar frînge în inima lui Lerka — ceva fragil, ca o șipcă la un model ușor de planor — și, după asta, Lerka n-ar mai zîmbi niciodată.

Totuși încercă să-l convingă:

— Hai, Sakurin . . . e timpul să te duci.

— Du-te tu, îi răspunse el fără s-o privească. Vin eu mai tîrziu.

Frumos răspuns, „mai tîrziu"! Ce-o fi însemnînd la el „mai tîrziu"?

— Prea faci fițe, îi spuse înciudată Lena. N-ai obraz. Și eu am nevoie de odihnă.

— Atunci odihnește-te, îi spuse. Dar nu era o ironie. Făcea impresia că-i oarecum mirat: „Cine nu te lasă să te odihnești?"

Nu, nu merge așa! N-o să rămînă aici ceasuri întregi! Lena se aplecă cu hotărîre și-l săltă pe Lerka în brațe.

Credea că acest atac vesel va risipi în cele din urmă supărarea lui Lerka și băiatul va accepta jocul. Va da din picioare, va izbucni în rîs, apoi va ceda în fața forței, care numai brutală nu era! Va spune doar cu o supărare prefăcută: „Ditamai instructoare și-ți pui mintea cu mine, un băiețel! Mi-ai venit de hac, nu?"

Lerka însă nu primi jocul. Ușurel ca un mănunchi de trestie, deveni deodată țeapăn în brațele Lenei. Nu se smuci, nu strigă, ci rămase nemișcat, cu fața întoarsă în altă parte. Avea un aer de nepătruns, așa cum stătea, cu coatele și genunchii îndoiți.

Lena avu chiar impresia că în jurul lui crescuseră niște țepi de sticlă invizibili, periculoși și fragili.

Instructoarea se simți descumpănită. Nu-l mai putea lăsa acum din brațe pe băiat, îi venea parcă peste mînă, dar nici să-l ducă așa, încrîncenat și parcă făcut tot din sticlă . . . Totuși Lena porni cu el. Mergea cu grijă, supărată și grăbită. Lerka tăcea cu încăpățînare. Tăcea și ea, deși îi veneau în minte fel de fel de cuvinte răutăcioase.

Îl lăsă jos lîngă spălător. Băiatul se îndreptă din spate și sări în picioare fără a catadicsi, ca și pînă atunci, s-o privească în față.

— Mă, ariciule! îi spuse cu necaz Lena. Spală-te și marș la culcare! Spală-te pe picioare, că ești negru tot de noroi.

Fără să scoată un cuvînt, Lerka începu să zdrăngăne din robinetele și ligheanul spălătorului. Pesemne că socotea înjositoare pentru el o discuție în contradictoriu.

Lena se îndepărtă. „Vai de mine! își dădu ea deodată seama. E desculț! Adineauri a umblat cu picioarele goale prin nisip și acum are să se urce în pat . . ." Dar nu s-a mai întors la Lerka. Nu că i-ar fi fost frică, ci doar așa . . .

La urma urmelor, în afară de Lerka mai avea încă douăzeci și șapte de copii și încă dintr-aceia care nu te lasă să te plictisești. Numai Scetinnikov, singur, cîte parale făcea! Auzi ce idee: să faci întreceri de echilibristică pe sîrmă, la o înălțime de trei metri! Vovka Molciun, care cel dintîi pornise pe sîrmă, lunecă după primii doi pași, rămase agățat în mîini și începu să urle: jos, sub el, îl aștepta, unduind ușor, desișul necruțător de urzici. Pe echilibrist trebuiră să-l prindă cu o pătură, iar Sanka fu amenințat cu eliminarea din tabără. Dar el nici nu clipi măcar! În primul rînd amenințarea asta o auzea în fiecare zi, iar în al doilea rînd nu exista o lege după care un om să fie dat afară din tabără pentru că a făcut întreceri de echilibristică pe sîrmă!

Dar Morozikov! La prima vedere, ziceai că-i un băiețel ascultător; cînd colo, trebuia să fii mereu cu ochii pe el — nu era zi să nu facă boroboațe. Ba se cățăra într-un copac și nu se mai putea da jos, ba aducea vreun dulău lățos din

sat și-l adăpostea sub patul lui, pînă îl prindea comisia sanitară, ba ardea perna cu o lupă, de rămînea o gaură cît toate zilele — și unde mai pui că nu era perna lui, ci a pîrîcioasei de Rîbina.

Acum era limpede de ce fosta instructoare spunea despre ei: „Ăștia nu-s copii, ci diavoli împieliţaţi!"

Fosta instructoare reuși să reziste o lună în tabără, după care dădu bir cu fugiții. Se duse la oraș, la comitetul de comsomol de pe lîngă uzină și declară că n-au decît s-o spînzure pe loc, dar nu se mai întoarce în iadul acela.

Bineînțeles că de spînzurat n-au spînzurat-o pe fugară, în schimb secretarul de comsomol, Mișa Petrov, o chemă la el în birou pe Lena și se apucă s-o prelucreze să plece ea.

La început Lena a declarat, desigur, că nu are de gînd să plece nicăieri. De ce tocmai ea? Abia a scăpat de examenele de la Institut și pe lîngă asta nu-și mai vede capul de treburi la sector!

— Hai, Lenka! o rugă Petrov. Ce vrei să facem! A rămas puștimea acolo fără supraveghetoare, numai cu administratorul! Tu doar te pricepi la copii. Ai experiență! Vrei să plec eu?

— Experiență! îl îngînă Lena. Ți-ai găsit și tu să compari un grup sportiv de cincisprezece oameni cu o hoardă întreagă de puști. Scrimerii au disciplina în sînge, cu ei nici capul nu te doare — te ții de antrenament și atît! Pe cînd aici, ce mă fac cu mormolocii ăștia?

— Lena . . . imploră cu vocea răgușită Mișa.

„La urma urmei, de ce nu?" își zise Lena. Agitația cu schemele de la sector o cam plictisise.

Concediul i s-a promis de abia în noiembrie. De „mormoloci“ și de „diavoli“ nu se temea ea.

Și apoi, nici nu erau niște „diavoli“ fioroși, ci niște copii, acolo, băieți și fete. Uneori erau ascultători, altă dată nu prea. Le plăcea să se scalde, dar nu puteau suferi ora de repaos.

Lena știa foarte bine că, oricîtă educație le-ar face, nu va reuși să schimbe lucrurile: să-i silească, adică, să le placă mai mult somnul decît bălăceala în lac. Tocmai de aceea nici nu-i prea „educa“.

Mai pe scurt, se înțelegea cu ei.

Și numai micul și țeposul Lerka rămînea de nepătruns. Nu căuta s-o contrazică și nici obraznic nu era cu ea. Pur și simplu i se strecura printre degete. Reușea s-o ocolească pe nesimțite. Ca și cînd s-ar fi convins o dată pentru totdeauna că nu are ce discuta cu instructoarea cea nouă.

Lena nu s-ar fi simțit jignită dacă Lerka i-ar fi evitat și pe copii. Dar era mereu în mijlocul lor. E adevărat că în jocurile mai gălăgioase rămînea tăcut, ca și cînd s-ar fi gîndit tot timpul la probleme importante.

Lena a aflat de la copii că e a doua vară de cînd părinții lui Lerka pleacă în delegație într-o regiune depărtată. Anul trecut, în tabără, i-a fost tare dor de ai săi, ba chiar plîngea pe ascuns. După aceea însă s-a obișnuit.

Lerka avea o atracție bizară pentru apă. Ore întregi rămînea pe mal. Arunca pietricele în lac, examina atent scoicile, frămînta lutul cu picioarele. Pe lîngă toate acestea era și un pescar amator grozav. Cînd toată lumea se întorcea de la pescuit cu mîna goală, Lerka venea negreșit cu

o legătură de ghigorţi sau de plătică. Dar nimeni nu-l invidia. Fiindcă toată lumea ştia că „aşa-i Lerka!“

Lena era prinsă în iureşul muncii din tabără şi uneori uita de Lerka. Dar alteori se întîmpla ca gîndul la el să nu-i dea pace, s-o facă să se întrebe de ce este el aşa cum este, de ce se împacă cu alţii, iar cu ea nu?

Lerka era primul băiat cu care nu reuşea să se împrietenească. Se înţelege că acum ea nu mai e copil, dar necazul acesta o rodea la fel cum ar fi ros-o în copilărie. Avea impresia că Lerka nu voia s-o primească în joc.

Ceilalţi însă o primeau . . .

Le era recunoscătoare băieţilor pentru că o luau cu ei să joace fotbal, pentru că nu-i ascundeau secretele lor, pentru că au

învățat-o să se bată cu săbii de lemn, iar mai tîrziu cu floreta de oțel, pentru că, în sfîrșit, erau prieteni cu ea.

Lena știa că fiecare din ei, în adîncul sufletului său, este un cavaler. Oricît ar fi de mic și de slab. Pînă și acela care plînge din fiece fleac. Înțelesese acest lucru de pe vremea cînd l-a cunoscut pe Iaşka.

În clasa a șasea, Lena a prins și ea „boala mușchetarilor". La școală, noul profesor de educație fizică îi anunțase că se fac înscrieri la secția de scrimă.

Lena s-a înscris a patra.

Înaintea sa reușiseră să se înscrie doar trei prieteni de-ai ei: Borka Levin, Seriojka Tolmakov și încă un Seriojka, pe nume Migulin.

Seara, Lena i-a anunțat pe părinți că a doua zi va întîrzia la școală, la antrenament. Taică-său începu să spună că nu i-ar strica deloc să acorde mai multă atenție limbii engleze și algebrei. Mamă-sa își exprimă părerea într-un mod mai hotărît, declarînd că Lena va ajunge la secția de scrimă numai trecînd peste cadavrul ei.

Discuțiile au durat trei zile.

Mama era plină de indignare. Ce sport o mai fi și ăsta? Asta mai lipsea, să-i ciuruiască fata ca pe o momîie! Cum de e permis să li se dea copiilor săbii de fier? Bine, fie și floreta. E vreo diferență? De ce, de pildă, Alla Kraveț și Tania Popova nu stau să se înțepe cu fiare ascuțite, ci se duc la cercul de gimnastică artistică?

— Ei, uite, asta e! se înfuria Lena. De ce neapărat gimnastică și pe deasupra și artistică? De ce? Hai, spuneți-mi?

— Cel puțin e frumoasă.

— Ah-ah! spunea Lena dîndu-și ochii peste cap și imitînd o balerină.

— Elena... o mustra oftînd maică-sa.

— E-le-na!... o prevenea semnificativ taică-său.

— Bine. Știu că mă cheamă Elena! Nici una nici două, începeți cu „Elena"! Scrima, dacă vreți să știți, e mai frumoasă decît gimnastica.

— Asta ar mai lipsi, să-ți scoată careva un ochi, spunea mama, nervoasă din cale afară — și se apuca să-și închidă și să-și deschidă, cu un țăcănit metalic, poșeta.

— Cei care fac scrimă poartă mască.

— Dar se bat?

— Mă rog, fac antrenament.

— Ah, să nu mai aud!...

Totdeauna se întîmplă așa! Dacă nu mai are argumente, zice că nu mai vrea să audă!

Încearcă să mai discuți!

În sala de sport zăngăneau în fiecare zi floretele.

Discuția cea mai aprinsă a avut loc în seara de duminică și s-a încheiat cu un ordin scurt al lui taică-său:

— Marș la culcare!

Culcată în pat, Lena mușcă perna și se porni pe bocit. Plîngea încetișor, să n-o audă nimeni, ca să-și verse necazul. Se simțea atît de jignită, încît îi venea să sfîșie tot ce i-ar cădea în mînă. Știa foarte bine că în problemele de educație

părinții trebuie să fie de aceeași părere, și dacă mama a spus nu...

Bine, vedem noi!

Luni, după lecții, Lena s-a dus în sala de sport, de unde răsuna zăngănitul acela care-ți răscolea sufletul.

Băieții, profitînd de faptul că profesorul de educație fizică fusese chemat la directorul de studii, se băteau încetișor, prin colțuri, în duel.

— Aha, a sosit chiulangioaica! o apostrofă Borka Levin.

Lena smulse de la unul din cei doi Seriojka floreta și-l băgă pe Borka în dosul dulapului cu mingi și cu haltere. Acolo Borka se predă.

Profesorul, Pavel Sergheevici, se întoarse aducînd cu dînsul un băiat necunoscut și le comunică pe un ton sec:

— Se va antrena cu noi.

Cineva chicoti. Se vedea cît de colo că noul venit era un „tolomac". Cam grăsun, cu ochelari, un pic pistruiat. Un puști, acolo, probabil dintr-a cincea.

Ăsta era Iașka.

Învăța la o școală vecină unde nu aveau o secție de scrimă.

— Să fi rămas la cercul de gospodărie. Ne încurcă pe-aici, bombănea Seriojka Tolmakov.

Nu că ar fi avut ceva împotriva lui Iașka, însă nu prea îl luau în serios. Toate le făcea cam anapoda.

Poziția lui de luptă era prea deschisă, atacurile prea grăbite, mîna stîngă n-o ținea în cumpănire și căuta mereu să și-o reazeme în șold.

— Nu mai face pe filfizonul, îi spunea scurt Pavel Sergheevici. Atunci Iaşka tresărea şi-şi îndrepta poziţia cu multă grijă.

La antrenament toată lumea executa lupte de probă, dar lui Iaşka nu i se dădea voie. Profesorul îi spunea: „E prea devreme".

Odată Iaşka a întîrziat să-şi ocupe locul în rînd. Şedea pe bancă şi-şi sugea degetul.

— Ce-ai păţit? îl întrebă Pavel Sergheevici.

— M-am tăiat cu ceaşca. Are marginea prea ascuţită, spuse el încetişor. Bineînţeles, la început nimeni nu se dumeri: care ceaşcă? Atunci Iaşka arătă spre garda floretei. Toată lumea izbucni în rîs. Să zici „ceaşcă" în loc de „gardă"! Să mori de rîs, nu alta!

— Du-te şi ia sticluţa cu iod din dulapul de farmacie, îi spuse înciudat Pavel Sergheevici şi ordonă: Linişte!

Se făcu tăcere şi în această tăcere Lena, nereuşind să se stăpînească, spuse pe un ton tărăgănat şi jalnic:

— Sărăcuţul de Iaşka s-a tăiat cu ceaşca!

Pavel Sergheevici îi aruncă o privire fugară, zîmbi cam ironic, dar nu spuse nimic.

După antrenament, i-a oprit pe Iaşka şi pe Lena.

— Sînt grăbit. Strîngeţi floretele în dulap, încuiaţi sala, iar cheia i-o daţi femeii de serviciu. Aţi înţeles?

— Am înţeles! raportă Lena şi se uită cu coada ochiului la Iaşka; băiatul căra cu multă grijă spre dulap snopul de florete.

Profesorul plecă.

— Iaşka, îi spuse cu perfidie Lena. Te-am jignit, nu-i aşa? De ce nu mă provoci la duel?

Iaşka nu-i răspunse şi începu să aşeze măştile în dulap.

— Nu vrei? Atunci te provoc eu!

— N-am voie să mă bat! îi răspunse distrat Iaşka.

— De ce?

— Deocamdată mi s-a interzis. E prea devreme . . .

Lena îl întrebă cu prefăcută duioşie:

— Iaşka, nu ţi se pare că eşti cam laş?

— Nu mi se pare, îi răspunse Iaşka, pe un ton care-ţi făcea impresia că se apără de o muscă sîcîitoare.

Ce obraznic! Lena se înfurie, trase cu un zăngănit o floretă din dulap şi înhăţă o mască.

— Te atac! Unu! Doi! . . .

— Bine, aşteaptă, spuse el şi îşi scoase ochelarii.

Apoi luă şi el o floretă. Faţa lui, fără ochelari, căpătă o înfăţişare străină, necunoscută.

— Hai, atacă! oftă el.

— Pune-ţi masca. Ia-ţi poziţia, nefericitule!

Iaşka zîmbi, îşi puse masca şi porni încetişor în întîmpinarea ei . . .

Era atît de uşor să se bată cu dînsul! Păcat numai că se retrăgea prea repede şi lua nişte poziţii de apărare — de fapt foarte reuşite.

Lena nu reuşea nicicum să-l ajungă. Doar un pic îi lipsea să-l atingă. În schimb, îşi arătă întreaga ei măiestrie în chip strălucitor. Şi la atacuri, şi la încrucişări, şi la fandări.

Dar după cîteva clipe, cînd s-a pomenit în-

ghesuită în perete, a simțit că ceva nu e în ordine. Era ușor să se bată cu el, e adevărat, dar nu pentru că Iașka ar fi fost un luptător prost. Pur și simplu, o lăsa să se desfășoare. O ajuta chiar. Se descoperea, provocînd-o la atac, îi oferea floreta pentru încrucișare ... O lăsă să se îndepărteze nițel de perete, dar imediat după asta Lena se văzu prinsă în niște zigzaguri șuierătoare de oțel, în fața cărora nu exista nici un fel de apărare.

Se lipise de caloriferul dintre perete și dulap, în colțul unde-l băgase în prima zi pe Borka Levin. Ar fi vrut grozav să arunce floreta și să se ghemuiască acolo. Și era limpede ca bună ziua că va izbucni într-un plîns rușinos, de furie neputincioasă și umilință.

În dosul măștii de sîrmă chipul lui Iașka era ironic și rece. Vîrful floretei lui schița niște semne fulgerătoare în jurul floretei Lenei. Iașka, jucîndu-se parcă, alegea locul în care să aplice lovitura de grație.

Și deodată lăsă floreta jos. Își scoase masca, redeveni Iașka cel de altădată și-i spuse în șoaptă:

— Liniște. Vine cineva. Să vezi că o încasăm...

Dar nu venea nimeni. Lena a înțeles că Iașka nu voise decît s-o scutească de lacrimi, de o înfrîngere înjositoare...

După o săptămînă o mai salvă o dată. Cînd părinții Lenei au aflat despre aceste antrenamente și i-au făcut scandal, Iașka se prezentă la ei acasă și, așa mic cum era, timp de două ore, pe tonul cel mai politicos, căută să-i convingă

că pe Lena o așteaptă gloria de campion olimpic.

Cînd Iașka a plecat, Lena l-a ajuns din urmă pe stradă și s-au dus împreună la antrenament. După aceea se duceau adesea împreună...

Lena le era recunoscătoare băieților din tabără pentru cavalerismul lor. Și ar fi vrut să le facă numai bine, tuturor. Și lui Lerka, se înțelege, dar acesta, absurd și supărăcios cum era, se ferea de dînsa.

Odată, în ora de repaos, Lerka lipsi iar de la locul său.

— Unde-i? întrebă resemnată Lena.

— Nu știm, spuse Morozikov mestecînd ca de obicei.

— Umblă și el pe undeva, se auzi vocea lui Sanka. Se tot gîndește...

— Se gîndește! Curios, la ce s-o fi gîndind? La neplăcerile pe care le am din cauza lui?

— Nu, spuse Sanka, pesemne că la elefant...

— La ce?

— La elefant, repetă fără grabă Sanka. A găsit o prăjină de mesteacăn, lungă de vreo doi metri, și spune că ar semăna cu un colț de elefant... Ce-i e drept, seamănă. Da' el zice: „Hai să facem un elefant și să-i prindem acest colț". Un elefant de lut. Dar n-am fost în stare nici pentru un picior de elefant să cărăm atîta lut cît i-ar fi trebuit.

În cuvintele lui Sanka nu se simțea nici supărare, nici ironie, ci un soi de vinovăție. „Am fi vrut, părea să spună, dar n-am reușit".

— Și ce s-a întîmplat? S-a supărat? întrebă cu nerăbdare Lena.

— Nu s-a supărat, răspunse, de data asta cu ciudă, Sanka. Pur și simplu, umblă pe undeva...

Umblă pe undeva. Dar pe unde anume? Lena grăbi spre lac. „La ce i-o fi trebuind un elefant? se gîdea ea. Ce idee năstrușnică!..." Apoi și-l imagină pe băiat călare pe elefant, dar nu pe un elefant de lut, ci pe unul adevărat, viu.

Elefantul era enorm, cu pielea zbîrcită, iar Lerka smead și mititel, cu un turban dintr-un prosop plușat pe cap. Semăna cu un mic vînător indian.

Acum năstrușnica idee nu i se mai păru Lenei caraghioasă.

Bineînțeles că îl găsi lîngă apă. Stătea pe micul debarcader de care erau legate bărcile. Înălțat în vîrful picioarelor, își lipise pieptul de parapet și privea în adîncul apei cu ochii nemișcați, atent.

Lena se apropie și se opri alături de el. În apă, chiar la suprafață, se zbenguiau cîrduri mici de puieți de pește străvezii. Puteau fi văzuți numai în bătaia soarelui, iar în umbră păreau să se dizolve...

Cîteva clipe Lena și Lerka rămaseră alături privind peștișorii, apoi se uitară unul la altul.

Lerka își mută privirea și se depărtă fără să scoată un cuvînt.

Inna Semeonovna, comandanta unității, îi spuse Lenei că ar trebui să se ducă în tabăra vecină să ceară cu împrumut cîteva corturi. Lena oftă, dar nu îndrăzni s-o contrazică.

Alese un drum mai scurt, o potecuță îngustă care șerpuia prin pădure.

Era o dimineață răcoroasă, fără nici o adiere de vînt. Aerul din pădure părea verzui, iar razele împrăștiate în evantai stăteau drepte și nemișcate. Lena pășea pe iarba jilavă, sărind peste rădăcinile gheboșate, și pădurea îi dezvăluia micile și trecătoarele ei minuni: ici niște picături de rouă, ca niște minuscule bile de sticlă pe cîte o frunză rotundă ca o farfurioară, colo o horbotă de păienjeniș, presărată cu paiete de soare, sau cîte o floare roșie în umbra ierbii încîlcite, arzînd aidoma nasturelui de sticlă de la pantalonii lui Lerka.

Din spatele unor tufe străluci oglinda unei ape. Mirată, Lena grăbi într-acolo și urcă o movilă năpădită de ierburi.

În fața ei se întindea albastru-argintiu lacul, iar jos, la poalele dîmbului, șerpuia un pîrîiaș de pădure năbădăios, cu unde verzi. Chiar lîngă lac, pe nisip, pîrîiașul se revărsa străveziu, cu albia puțin adîncă.

„Asta-i bună!“ se gîndi Lena. Confundase potecile! Făcuse un ocol și-n loc să iasă la podețul de peste pîrîu, ajunsese la gura lui, la vreo două sute de metri de tabăra ei.

Necăjită, fata oftă și se așeză pe un ciot mare, răsturnat, să se gîndească la cele ce avea de făcut.

Ciotul începu să se legene amenințător. Atîrna chiar deasupra malului și oricînd putea să cadă — și nu pe nisip, ci în lac, într-un loc adînc.

„Numai ghinioane am!“ își spuse Lena și se ridică în picioare. Ciotul continua să se legene ca pe arcuri. Era un trunchi bătrîn, înnegrit, fără

coajă, cu crengi scurte, ridicate în sus, ce păreau niște labe. Trei labe noduroase în spate și două în față, strîmbe, de lungimi diferite. Ce mai pocitanie! Dacă dai seara pe întuneric peste ciotul ăsta, te sperii!

Lemnul noduros al trunchiului și al „labelor" uriașe semăna cu niște mușchi încordați. „Spatele" dihaniei era puțin cocoșat, puternic și elastic. Lipsea numai capul. Acolo unde ar fi trebuit să se afle, se vedea o tăietură de fierăstrău înnegrită, veche și dreaptă. Pe ea pășea agale o furnică roșcată.

Gigantul de pădure decapitat zăcea rezemat în „brațele" larg desfăcute și pe genunchii celor două „picioare" îndoite. Un al treilea „picior" ieșea înainte, amenințător.

„Dacă-l privești dintr-o parte, seamănă cu grumazul unui dragon", se gîndi Lena și se dădu un pas înapoi. Dar în aceeași clipă piciorul i se răsuci, nimeri peste un ciot mic și ascuțit și, văitîndu-se de durere, fata se lăsă jos, pe iarbă.

Ciotul o înțepase rău de tot în talpa piciorului.

Cu chiu cu vai, se tîrî pînă la pîrîu, își spălă rana, își legă piciorul cu batista și porni șontîcîind spre tabără. Să se mai ducă și alții după corturi!

Micuța vilă în care era cantonat detașamentul zece avea un cerdac înalt și scîrțîitor, cu o balustradă lată.

Lerka ședea călare pe balustradă și făcea pisici. Le plămădea din lut.

În fața cerdacului așteptau la rînd copiii...

La început nu fusese nici un fel de rînd, ci doar Lerka rătăcind pe mal; iar după el, cu pasul rar și cu capul lăsat în jos, se tîra Leolka, o fetiță din detașamentul prichindeilor.

Fetița încerca să calce exact pe urmele lăsate de Lerka. Dacă băiatul se afunda pînă la genunchi în terciul de lut, se afunda și ea, dar și mai adînc. Dacă Lerka se oprea, se oprea și ea. Lerka tot căuta ceva, cerceta, se gîndea la ceva, iar Leolka îl urma din plictis.

— Ce te ții după mine? o întrebă el.

Fetița nu-i răspunse.

Lerka întoarse capul. Leolka își scoase picioarele din lut, se dădu cu un pas mai la o parte și se opri.

Iar cînd băiatul porni din nou, porni și ea. Se auzea cum îi plescăie picioarele în noroi. Și din nou Lerka întoarse capul. Leolka îl privea prin păienjenișul auriu al părului ce-i căzuse pe obraz. Erau triști ochii Leolkăi. Se întîmplă uneori că se furișază plictisul în sufletul omului, de-i pare că nu mai există pe lume nimic interesant. Și nu-i rămîne de făcut decît un singur lucru, nici el prea amuzant — să umble după coada altora, să scoată din sărite un băiat serios.

Lerka oftă și întrebă:

— Vrei o pisică?

— Vie?

— De unde să-ți iau una vie? E din lut. Vrei?

Leolkăi îi era totuna.

— Vreau!

Și astfel a apărut pe lume pisica numărul unu. Grasă, blîndă, cu botul zîmbitor — și căreia nu-i păsa de plictiseală nici cît de un șoricel mort.

După cîteva clipe, alte două fetițe din grupa preșcolară l-au ajuns din urmă pe Lerka și l-au întrebat:

— E adevărat că astăzi faci pisici?

Băiatul oftă și le făcu niște pisoi cu capul mare, speriați.

După o jumătate de oră s-a constatat că toată lumea are nevoie de pisici...

Lena stătea deoparte și-l privea cum modelează pisici. În spatele lui, pe balustradă, se afla un bulgăre mare de argilă.

Fără să se uite, Lerka întindea mîna, rupea o bucată de argilă verzuie și umedă, o frămînta în palme, o plesnea de o șipcă de lemn din fața lui și începea deodată s-o joace printre degete cu mare iuțeală, iar peste un minut așeza o pisică gata făcută în mîinile ce se întindeau spre el.

Erau pisici de tot soiul.

Nu semănau una cu alta nici un pic: pe unele le făcea șezînd, pe altele, burzuluite de spaimă, cu spinarea arcuită, sau scărpinîndu-se după ureche, sau dormind cu botul ascuns între labe. Lerka nu scotea nici un cuvînt și numai degetele i se vedeau mișcîndu-se cu repeziciune.

Își încrunta sprîncenele scurte, își plimba vîrful limbii peste buze — pînă și degetele picioarelor i se mișcau din cînd în cînd, ca și cum ar fi vrut să ajute mîinile.

Picioarele îi spînzurau de-o parte și de alta a balustradei. Stîngul peste treptele cerdacului, dreptul peste brusturii care creșteau lîngă scară.

În brusturi, lîngă piciorul drept al lui Lerka, aidoma unui soldat pedestru la scărița șeii unui

comandant de oști, stătea furios Sanka Scetinnikov care supraveghea ordinea.

Șirul de copii era liniștit. Numai din cînd în cînd vreun prichindel necopt la minte venea sfios în față și întreba cu voce pițigăiată:

— Îmi faci și mie?

— Treci la coadă! strigau în cor ceilalți.

— Am vrut numai să întreb...

— La coadă!!!

— Dar dacă n-o să-mi facă...

— Le face tuturor, făgăduia aspru și reținut Sanka. Dar cei care nu se astîmpără și se bagă în față nu capătă nimic.

Împăcat, puștiul se îndrepta în fugă spre capătul cozii și se așeza la locul ce i se cuvenea.

Coada era pestriță. Veneau copii din diferite detașamente. Lipseau numai cei mari, care nu se întorseseră încă dintr-o excursie de trei zile.

Așteptau răbdători, fiecare răsuflînd în spinarea sau ceafa celui din față. Țineau în palme ace uscate de pin pentru mustățile pisicii și mărgeluțe de sticlă verde dintr-un șirag rupt al Natkăi Koroliova. Aceste mărgeluțe se prefăceau în niște minunați ochi de pisică — vicleni și strălucitori.

De grupul copiilor se apropie o fetiță slabă și înăltuță, din detașamentul trei. Lena nu știa cum o cheamă.

— Ce face el acolo? întrebă fetița.

— Pisici, răspunse Sanka.

— Pfui!... De ce nu face balerine?

— La coadă! se auziră cîteva voci.

— O balerină nu se poate?

— Astăzi face numai pisici, o lămuri Sanka.

— Nu-i mai bine o balerină?

— Cară-te de aici cu balerina ta! se auzirā strigăte din coadă.

Clipind din gene, Nikolka Morozikov își propti pumnii în șolduri și strigă:

— Ce zici de ea? Data trecută Lerka făcea urși din scaieți, dar dumneaei a poftit un crocodil...

Cei din coadă confirmară că avusese loc un asemenea incident revoltător.

— Nu vrei pisică, ușche-o de aici! încheie Nikolka.

Fetița cumpăni o clipă, apoi se duse să-și ocupe locul la coada pentru pisici.

Lerka modela întruna. Rulă între palme un cîrnat scurt de lut, îi lipi cinci cîrnăciori mai mici — labele și coada — îi potrivi capul la locul lui și dintr-o dată, hop! le îndoi toate covrig. Și iată o pisicuță care doarme colăcel; și-a acoperit botul cu laba.

Foarte curios: ai zice că nu sînt decît cîteva bucățele de argilă, lipite cu chiu cu vai între ele, și totuși se vede că-i o pisică, dar nu o pisică obișnuită, ci una isteață. O ureche e dată spre spate, iar cealaltă ridicată ca o săgeată, ascultînd atentă. Un ochi îl ține deschis — îi strălucește pe furiș de sub labă. Cu siguranță că a lins adineauri smîntînă din ulcior și acum se face că nu are nici în clin nici în mînecă cu pozna asta, dar pentru orice eventualitate o urmărește din ochi pe stăpîna casei: dacă o trebui s-o ia la sănătoasa?

Lena izbucni în rîs și se apropie de balustradă. Se opri lîngă Sanka. Și atunci văzu o altă

pisică, pe cerdac, lîngă piciorul stîng al lui Lerka.

Şedea cu capul întors spre spate, şi-şi pipăia mirată codiţa, cu laba desfăcută: ce-o mai fi şi drăcia asta?

Era un pisoi cu ochi mari şi urechi clăpăuge.

— Lerka, fă-mi cadou o pisică, îl rugă încetişor Lena.

Lerka probabil că nici nu auzise. Dar celor din rînd nu le-a scăpat.

— La coadă! strigă obraznicul Petka Borodin din detaşamentul trei, iar doi puşti, ascunşi pe după spinările altora, ţipară fără prea mult curaj:

— Treci la coadă!...

— Măi copii, începu Lena repede şi pe un ton convingător, credeţi-mă, pe cuvînt de onoare, nu am timp de zăbovit. Trebuie să mai dau o raită pe la bucătărie şi pe urmă la punctul sanitar să-mi schimbe bandajul. Ştiţi şi voi că piciorul meu...

Coada tăcea. Încruntat, Sanka Scetinnikov tăcea şi el. Lena se uită din nou la Lerka, dar acesta continua să frămînte cu degetele lutul; atît că sprîncenele lui scurte nu se mai mişcau, aproape împreunate la rădăcina nasului.

Mult ar fi dat Lena să capete o pisică. Să-i dea chiar Lerka. Ar fi vrut să se convingă că nu mai e supărat pe ea băieţaşul acesta enigmatic. Ce bine ar fi dacă i-ar face cadou pisoiaşul acela de pe cerdac! Acasă l-ar aşeza pe aparatul de radio, iar pisoiul slăbuţ, cu ochi mari, semănînd puţin cu Lerka, i-ar fi amintit de această lună de

vară gălăgioasă și plină de veselie, dar totuși puțin nostalgică...

— Pot să trec și la coadă, spuse încet Lena. Dar îmi faci o pisică, Lerka? Uite, ca aia... și arătă spre cerdac.

Lerka îi întinse lui Nikolka Morozikov un motănoi gras, bine hrănit, apoi ridică ochii și o privi. Se uită cam distrat, de parcă n-ar fi înțeles de la bun început ce-l rugase. Apoi privirea îi deveni serioasă și hotărîtă, ca și cînd ar fi pregătit în minte răspunsul. Dar nu spuse nimic, ci se uită pe lîngă ea, ocolind-o cu privirea, și-și aținti ochii undeva în depărtare. Deodată își trecu peste balustradă piciorul stîng, sări în brusturi, apoi zîmbi stînjenit și plecă în grabă, alergînd spre aleea principală, aurită cu nisip și scăldată în soare.

Pe alee venea dinspre portiță un băiat necunoscut, cu un băț pe umăr. Mergea desculț, iar pe băț îi atîrnau niște sandale legate cu curele. Nu era o pereche, ci două.

— Fraților! spuse încetișor Nikolka. A venit Lodka la el...

Băieții se opriră unul în fața altuia și Lerka, lăsîndu-și în jos capul rotund, își plimbă piciorul prin nisip: desena cu degetul niște opt-uri strîmbe. Schiță vreo trei opt-uri, apoi îl privi pe Lodka cu un aer ușor vinovat și spuse:

— Ai venit...

— Îhî, răspunse Lodka, dușmanul.

„Ciudat! se gîndi Lena. Ce fel de dușman o fi ăsta? Nu prea pare să fie."

Într-adevăr, băiatul n-avea nimic perfid sau răutăcios, la prima vedere.

Lodka nu semăna deloc cu caricatura care servise drept țintă arcașilor. Era un băiat obișnuit, ceva mai înalt decît Lerka, cu un moț bălai și îngrijit, într-un costum de tricot albastru, decolorat. Avea o față delicată, albă, aproape neatinsă de soare, cu gene lungi ca de fetiță.

Cum putea fi ăsta un dușman, ba pe deasupra și trădător?...

— Poftim, ți-am adus sandalele noi, spuse Lodka. Scoase de pe umăr bățul și cele două perechi de sandale căzură pe nisip. Unele vechi, ponosite, celelalte noi, galbene. Pe cele noi Lodka le ridică și le întinse lui Lerka.

Lerka oftă într-o doară și spuse:

— Îs bune. De unde le-ai luat?

— Cum, de unde?! De la tine de acasă. Ai tăi s-au și întors...

— S-au întors? Și mama? întrebă Lerka, radiind de bucurie.

— Sigur că da. Au vrut să vină și ei pe aici, dar le-am spus că cei mari n-au voie să intre în tabără.

— N-au voie, confirmă cu tristețe Lerka. Și deodată își încruntă sprîncenele scurte. Tu însă ai voie. Te-am așteptat atunci, dar tu... își mușcă ușor buza, ca și cînd i-ar fi fost teamă să nu-l podidească plînsul. De ce oare?...

Coada la pisici se destrămase. Băieții și fetele se apropiau mereu și în curînd i-au prins în mijlocul lor pe Lodka și pe Lerka, într-un triplu inel.

Lodka avea o mulțime de prieteni în tabără.

— Lodka, noroc!

— Salut, Lodka!

— Rămîi mai mult la noi?

Nu le răspundea deloc sau dădea ușor din cap, fără să-i privească, pentru că se uita la Lerka. Acesta însă îl privea supărat și sever.

— N-am putut veni, spuse încet Lodka. Ninka a fost bolnavă, nu se ducea la grădiniță, și am stat cu ea acasă. Crezi că e amuzant să stai cu ea?

— Știi, Lodka, se auzi din spatele băieților basul monoton al Lariskăi. Lerka îți spune trădător și a tras în tine cu săgeți și a mai... Elena Maxi-imovna, Sanka Scetinnikov mă pocnește peste ceafă!

— Nu e Sanka, ci eu, o lămuri calm Nikolka Morozikov. Altă dată o încasezi și mai și, pîrîcioaso!

Lerka își frecă bărbia de umăr și spuse privind într-o parte:

— N-aveam de unde să știu de ce nu vii...

— Hai, valea! ordonă deodată Sanka. V-ați proțăpit aici și nu-i lăsați pe oameni să stea de vorbă. Nu s-au văzut de atîta timp și voi...

Cuvintele lui Sanka avură efect și numai fetița cea înălțuță se interesă:

— Au să se mai dea pisici?

— Mai tîrziu! răspunse furios Sanka.

Deodată Lerka zise pe neașteptate:

— Am să-ți fac mai încolo o balerină.

— Ba eu vreau o pisică! declară fetița.

— E nemaipomenită! se revoltă Nikolka.

Copiii se împrăștiară fără grabă. Lena însă mai rămase. Se opri în apropiere, lîngă un pin,

și se apiecă prefăcîndu-se că-și îndreaptă bandajul la picior.

Bineînțeles că nu-i frumos să tragi cu urechea sau să te uiți pe furiș — dar poți ști ce zace în băieții ăștia? Ar fi în stare să facă vreo poznă! Ce-i drept, trebuia să-și îndrepte bandajul, dar, vorbind cinstit, era curioasă să afle cine este acest „dușman" ciudat Lodka și ce au ei de împărțit.

Lerka se așeză pe nisip și încercă sandalele.

Lodka îi spuse:

— Îți vin cum nu se poate mai bine.

— Da, fu de acord Lerka. Atîta că mă cam bate la un deget.

— Care?

Lodka se așeză pe vine și pipăi piciorul lui Lerka.

— Credeam că nu te mai întorci deloc, spuse Lerka aproape în șoaptă, așa încît Lena abia îi desluși vorbele.

— Cum se poate una ca asta! îi răspunse la fel de încet Lodka. Nu-i nimic, degetul o să se obișnuiască.

— O să se obișnuiască . . .

Acum ședeau pe iarbă, la marginea aleii, unul lîngă altul, cu capetele apropiate și puțin aplecate încît Lena vedea două cefe: a lui Lerka, bronzată și țepoasă, și a lui Lodka, bălaie și netedă.

Lodka întrebă:

— L-ai construit?

— Nu . . .

— De ce?

Lerka își săltă ușor umerii lui mici și ascuțiți. Și Lodka a înțeles:

— N-ai timp?

— N-am... Toată lumea mă împiedică, nu vor să mă ajute. Nici măcar un elefant n-au fost în stare să facă.

— E greu...

Lerka își săltă din nou umerii.

Se vedea cît de colo că se înțeleg fără prea multe vorbe. Dar Lena nu-i înțelegea și îi era necaz.

— N-o să iasă, spuse îngîndurat Lodka.

— Ba o să iasă! replică pe un ton sec Lerka.

Lodka oftă:

— N-au să trăiască.

— Ba da! spuse Lerka.

În vocea lui Lodka se simți o ușoară ironie:

— De unde ai să aduni atît de multe?

— Le adun eu!

— Aici nu-i Africa...

Lerka privi scurt, peste umăr, spre Lena. Lodka tăcu. Înțelesese probabil că era cît pe ce să divulge secretul. Lena se fîstîci. Această privire iute și aspră a lui Lerka o prinsese asupra faptului. Căci de mult lăsase în pace bandajul și acum asculta această discuție misterioasă.

Și ca băieții să nu creadă că trage intenționat cu urechea, se apropie de ei.

— Ai venit așa, de unul singur?

— De ce mă întrebi? zise Lodka răsucindu-și gîtul și uitîndu-se la Lena de jos în sus.

I se păru că o privește cu ironie ascunsă.

— Fiindcă e departe. Mă și mir cum de te-au lăsat părinții.

Lodka se așeză mai comod și-i explică:

— M-au lăsat. Lerka avea nevoie de sandale? Avea. Uite, de aia m-au și lăsat. Drumul îl cunosc de mult.

Lena o rugă pe mătușa Valia, bucătăreasa, să-i dea de mîncare lui Lodka, iar lui Lerka îi spuse:

— Poți să nu dormi în ora de repaos. Plimbați-vă pe undeva, dar nu prea departe și fără gălăgie.

Lerka dădu din cap...

Gorniștii sunară stingerea și treptat tabăra se cufundă în tăcere. Sosise răgazul acela de o oră și jumătate cînd instructorii puteau să-și mai vină în fire, să facă o baie în lac și să-și mai tragă sufletul, să-și aducă aminte că pe lume mai există iarbă, pini, soare și nu numai băieți și fete, gata să facă oricînd cele mai periculoase năzbîtii.

Lena nu s-a dus să se scalde — o durea piciorul. În afară de asta, trebuia să corecteze titlul gazetei de perete a detașamentului.

Nesuferitul de Scetinnikov scrisese îngrijit „Corcodilul" în loc de „Crocodilul". Știa că toată lumea se plictisise de „Crocodil", iar „Corcodilul" îi părea ceva nou — o fiară care mîrîie și zgîrie.

Lena era gata să „mîrîie" chiar ea de revoltă, dar pe Sanka parcă-l înghițise pămîntul.

În camera pionierului Lena despături gazeta, privi cu silă literele inversate, căută în sertar radiera și...

— Elena Maxi-imovna . . . Lerka și Lodka se bat în tufele din spatele bucătăriei.

. . . Se băteau într-o tăcere desăvîrșită. Nu se auzea decît răsuflarea lor grea și trosnetul crengilor. Vîrfurile tufișurilor se aplecau mereu încoace și încolo. De departe îți părea că un urs de mărime potrivită se apără în desiș de un roi de albine furioase. Apoi Lodka și Lerka se rostogoliră în poiană. Ajunși acolo, săriră în picioare.

Se băteau de-a binelea și nu erau nici ageamii. Se vedea cît de colo că adversarii se cunosc de minune. Nici unul nu-și irosea forțele și tim-

pul pentru a-l înfricoșa pe celălalt, pentru a trișa sau a încerca vreo manevră.

Atacurile fulgerătoare și precise erau parate cu siguranță și iuțeală. Lerka avea un obraz zgîriat, iar Lodka, ochiul stîng ușor umflat.

Lena se surprinse că, în loc să ia măsuri urgente, urmărește cu interes încăierarea.

Făcu un pas către băieți, îi apucă de gulere și-i scutură:

— Ia terminați! Asta mai lipsea!

Băieții lăsară în aceeași clipă pumnii în jos. Dar n-o priveau pe Lena și nici în pămînt nu se uitau. Se uitau unul la celălalt, cu ochii mijiți și cu înverșunare.

Dinspre spinările lor înfierbîntate urca spre degetele Lenei o căldură jilavă.

— Ați terminat? întrebă Lena. Sau mai continuați? Simțea cum o cuprinde o ciudă crescîndă. Este inadmisibil ce se petrece aici; n-ai pic de liniște!

— Dă-mi drumul, spuse încruntat Lodka.

— Cu plăcere. Dar chiar în clipa asta te cari acasă. Și fără tine avem destui boxeri pe-aici... Credeam că am să mă pot înțelege omenește cu voi, și cînd colo...

Își desfăcu degetele.

Lodka ridică din iarbă bastonul și sandalele și porni spre poarta taberei, fără să întoarcă măcar o dată capul.

— Iar tu, imediat la culcare! îi ordonă Lena lui Lerka. Acesta, zbîrlit tot ca un arici, nu-i răspunse, la fel ca și celălalt. Plecă cu pași ușori, încordat și țepos.

Măcar să fi întors o dată capul, să se fi uitat la ea! Se îndepărtau unul de altul, fără un cuvînt, ca doi dușmani care nu s-au răfuit pînă la capăt. Iar ea, Lena, ca și cînd nici n-ar fi existat acolo.

Rămase nemișcată, cu mîinile în jos, pînă în clipa în care băieții dispărură. Furia îi trecuse. O năpădea un alt sentiment, pe care nu-l putea preciza, amar și plin de neliniște. Un amestec de vină și de obidă...

Mai era și gazeta asta... „Dă-o încolo! se gîndi obosită Lena. În definitiv, să rămînă și «C o r c o d i l»."

După-masă, la toate încrucișările de alei și de cărări, se auziră tobele. Detașamentele se pregăteau să plece pe insula Robinsonilor. Așa se întîmpla în fiecare serie — pe insulă se organiza sărbătoarea Robinsonilor: se aprindea un foc mare, se jucau jocuri indiene, se povesteau istorii „înfricoșătoare"; noaptea se dormea în corturi, iar a doua zi toată lumea se întorcea la tabără.

Corturile de pe insulă erau gata ridicate printre pini, iar deasupra tufișurilor de pe mal plutea un fum subțire și albăstrui: mătușa Valia le pregătea „Robinsonilor" cina.

La această sărbătoare veneau toți în afară de detașamentul celor mai mari. Reveniseră de curînd dintr-o expediție adevărată și disprețuiau jocurile de copii, din „poieniță".

În tabără mai rămînea și Lena. Rana o durea tare de tot. Medicul îi poruncise „să nu mai sară într-un picior prin tabără", ci să stea la pat cel puțin o zi. Așa încît detașamentul plecă în frunte

cu Leova, instructorul de cultură fizică, iar Lena rămase „șomeră".

Se cam întristă să rămînă fără copii, dar pe urmă se gîndi că va fi tare bine să stea întinsă, fără nici un fel de griji, pe patul pliant și să citească o carte groasă intitulată „Faraonul".

Dar n-a fost chip să citească „Faraonul". Comandanta unității, Inna Semeonovna, intră la ea și-i spuse pe un ton sever:

— Va să zică rămîi aici...

Lenei îi veni să ascundă cartea și să sară în picioare, dar n-avea unde s-o ascundă, iar piciorul bolnav n-o lăsa să părăsească patul.

Cu un aer vinovat, se așeză în capul oaselor.

— Aș fi plecat, dar doctorul...

— Bine, bine, spuse Inna Semeonovna. Dacă tu nu pleci, îl opresc aici și pe Sakurin. Cel puțin o dată să fie și el pedepsit. Mi-am pierdut orice răbdare...

— Ce s-a întîmplat? întrebă naiv Lena.

— Nici nu știi măcar! S-au încăierat ca niște sălbatici el cu celălalt, care a venit în tabără. De altfel, nu-i pentru prima oară... Ăsta nu-i copil ca toți copiii, e un pirat...

— Vai, Inna! zise Lena. Cum poți să spui că-i pirat?! E un băiat ca toți băieții. Gîndește-te numai ce-o să facă el aici de unul singur?

— O să se gîndească la purtarea sa, îi spuse cu răutate ascunsă Inna Semeonovna.

— Ești convinsă?

— Nu. Vorbind cinstit, nu sînt convinsă. Dar de învățat minte, trebuie să-l învăț. Îmi dezorganizează întreaga tabără...

„Deșteapto!" se gîndi Lena și-i spuse:

— N-aș fi crezut niciodată că e un element atît de periculos.

— Lena, rosti semnificativ Inna Semeonovna. Dumneata ești de curînd venită la tabără, în timp ce eu lucrez aici al treilea an. Te rog să mă crezi că știu ce fac. Și în general...

Îi spusese Lenei „dumneata", așa încît nu mai merita să continue conversația. Lena se înfurie și-și dădu seama că nu-i mai e deloc frică de comandanta unității. Scoase un „hm!" impertinent, se întinse pe pat și luă „Faraonul", apoi spuse din spatele cărții:

— Foarte bine. Dar să mă țin după el prin tabără, cu piciorul bolnav, nu sînt în stare. Spune-i să vină aici, după ce toată lumea va pleca.

Inna Semeonovna încremeni, nemaifiind în stare să scoată un cuvînt; zăbovi un pic în odaie și, revenindu-și în sfîrșit, dispuse fără prea multă convingere:

— Totuși, dumneata să stai de vorbă cu el despre disciplină... atunci cînd va veni.

— Fii fără grijă...

Lenei nu-i părea rău că Lerka rămăsese în tabără. Se gîndea însă că nu va veni. Dar după ce vocile și huruitul motoarelor s-au stins, Lerka ciocăni în ușa de placaj; auzi un „da", rostit de Lena, și apăru în prag.

Era într-o cămașă albastră, cu mînecile suflecate, și cu pantaloni negri, călcați. Cu siguranță că îi scosese pentru prima oară din geamantan, pregătindu-se să plece pe insulă.

„Cît pe ce să nu-l recunosc, se gîndi Lena, ia te uită ce cavaler!“

Lerka tăcea, iar ochii lui întunecați păreau să întrebe:

„Uite-mă, am venit. Ce vrei de la mine?“

— Ia loc.

Lerka se așeză pe un taburet și urmări cu ochii perdeaua din tifon de la fereastră, care se legăna încet...

Trebuia să discute cu el despre disciplină, să-l convingă că nu e voie să se bată, să-i spună că-și merită pedeapsa de a nu fi fost luat pe insulă.

Lena oftă și închise cartea.

— Degeaba ești bosumflat pe mine, spuse ea. Crezi că eu te-am pîrît că te-ai bătut? Nici vorbă!...

Lerka se fîstîci un pic. Începu să clipească din ochi, o privi uimit pe instructoare, dar aproape în aceeași clipă își întoarse din nou privirea spre fereastră.

— Nu, nu cred nimic... Pesemne că Rîbina a trîmbițat peste tot...

— Vezi, asta-i! Eu n-am nici un amestec. Dar, la drept vorbind, să știi că tu singur ești vinovat...

Lerka o privea calm și serios.

— Păi, nici nu țineam să plec. Am mai fost de două ori pe acolo. Mereu același lucru...

„Totuși te-ai gătit“, se gîndi Lena.

Lerka spuse pe un ton grav:

— Își închipuie că acolo devin Robinsoni. Dar adevărații Robinsoni sîntem noi, fiindcă am rămas singuri.

Ia te uită! Lenei îi plăcu această idee isteață. Puse cartea deoparte și se așeză.

— Ai citit cartea despre Robinson?

— De trei ori, spuse el, uitîndu-se din nou la perdea.

Lena prinse cu piciorul sănătos taburetul și-l trase, cu Lerka cu tot, spre pat. Lerka nici nu se mișcă.

— Măi, Robinsonule, n-o să-ți fie urît de unul singur?

Își închipuia că va auzi un „nu" indiferent, dar Lerka se foi pe taburet și-i spuse:

— Ei, o zi o să rabd cumva și fără ei.

— Se spune că pe insulă sînt multe poame, observă cu precauție Lena. N-ar fi vrut să-l zădărească, dar nici să încheie conversația nu-i venea.

— Multe! răspunse Lerka fără pic de amărăciune. Apoi stătu un timp tăcut, ca și cînd ar fi cugetat dacă merită sau nu să mai stea de vorbă. Și totuși, adăugă: Sînt acolo niște poieni care nu sînt verzi, ci roșii de fragi.

— Ei, chiar roșii? făcu Lena.

— Zău, chiar roșii! repetă el cu convingere. Anul trecut m-am tăvălit acolo, într-o poieniță, și după ce m-am ridicat în picioare toată lumea s-a speriat. Credeau că mi-am zdrelit coatele și genunchii pînă la sînge. Da' erau numai poamele stîlcite . . .

Lena izbucni în rîs. Credea că Lerka va rîde și el. Dar el socotea probabil că povestea asta nu era chiar atît de hazlie. Își întoarse cotul ascuțit și-l examină, ca și cînd ar fi vrut să se încredințeze că n-au mai rămas pe el urme de

fragi. Urme de fragi nu mai erau, dar se vedea o cicatrice veche, de culoare mai închisă, și alte două mai noi, care băteau în roșu. Dar ele nu meritau atenție. Lerka se întoarse spre Lena și-i explică:

— Sînt și afine pe acolo. Multe. Dar fragi sînt și mai mulți... Ce poame îți plac ție mai mult? o întrebă el deodată.

Lena se fîstîci. Era pentru prima dată cînd Lerka manifesta un pic de interes față de persoana ei. De ce oare? Poate pentru că nu are cu cine să stea de vorbă. Prietenul său Sanka a plecat. Jur împrejur nimeni, e pustiu și se simte stingher...

— Nu știu, zău... care-mi plac mai mult. Cred că toate la fel. Ba nu, mai curînd fragii... Dar ție?

— Mie-mi plac toate, spuse Lerka. Mai îmi plac și scorușele, dar numai toamna, cînd nu mai sînt amare. Cresc și la noi în curte.

Își împreună sprîncenele și tăcu. Pesemne că și-a adus aminte de scorușul din curte, de casă și de cîte altele...

Îl cuprinsese probabil dorul de ai săi.

— Credeam că tu nu mănînci deloc poame, spuse repede Lena.

Lerka ridică din nou ochii săi mari, dar de data aceasta erau mirați.

— De ce nu mănînc?

— Păi, fiindcă toată lumea a plecat pe insulă, iar ție nu-ți pare rău că n-ai plecat și tu cu ei. Nici un pic!...

Lerka lăsă buza în jos, disprețuitor.

— Să-mi pară rău?... Dar au să-mi aducă. Au să-mi aducă o grămadă de poame.

— Crezi? îl întrebă nu prea convinsă Lena. Au să-ţi aducă... ţie?

Lerka nu înţelesese cuvintele ei în sensul în care le rostise. Părea puţin stînjenit.

— Ei, s-ar putea... să-ţi aducă şi ţie, răspunse el. Dar nu se simţea siguranţă în vocea lui.

— S-ar putea, făcu distrată şi cam indispusă Lena. Ţie însă sigur că îţi vor aduce...

Lerka se întoarse brusc şi-i spuse încet şi grav:

— N-ai teamă, dacă nu vei căpăta poame, am să-ţi dau eu cîte poftești.

„Asta-i bună! exclamă ea în gînd. Nu cumva i s-a făcut milă de mine?"

— Mulţumesc... spuse Lena. Ascultă, Lerka, de ce te-ai luat la bătaie cu Lodka?

Lerka nici nu se clinti de la locul lui. Dar în aceeaşi clipă deveni ţepos. Pînă şi părul lui, tuns scurt, începu să semene cu nişte firicele de sîrmă ţepene: dacă-l atingi, te-nţepi pînă la sînge. Şi din nou păru că-i înconjurat de nişte ţepi de sticlă.

— Bineînţeles, dacă este un secret, atunci nu-mi spune, se grăbi să adauge Lena. La urma urmelor, mi-e totuna...

Ţepii se topiră pe dată. Lerka îşi lăsă umerii în jos şi se muie tot.

— Nu, nu-i nici un secret... Ştie toată lumea. Ne batem din pricina unui termitar. E a patra oară cînd ne batem pentru termitar.

Ca să vezi! Cîte lucruri nu-i fac pe oameni să se încaiere! Se bat dacă n-au reuşit să împartă

între ei hîrtia colorată din care-și fac tichii pentru bal mascat, se bat din pricina unor porecle stupide sau din pricină că noaptea unul a aruncat cu perna în colegul său și a nimerit în borcanul cu peștișori și, în sfîrșit, se bat pentru fete. Ba nu, se mai bat pentru ceva: pentru termitar...

— Stai nițel. Ce-i aia termitar? E un fel de turn în care trăiesc termitele?

— Da, chiar așa. Lerka se sculă în picioare și ridică din umeri a lehamite.

— Asta-i caraghios! spuse Lena și-l privi nedumerită. Caraghios, zău așa! Și cum de n-ați reușit să împărțiți între voi termitarul, că doar nu există așa ceva pe aici. După cîte știu, se găsesc în Africa.

Lerka se așeză. Tăcea încordat.

„Bineînțeles, dacă este un secret..." era gata să înceapă din nou Lena, dar își aduse aminte la timp că Lerka nu suferă să-l pisezi ori să-i repeți același lucru.

Totuși Lena se dădu mai aproape, puse mîna pe umărul băiatului și-l privi în față. Apoi rosti aproape în șoaptă:

— Lerka, n-am să povestesc nimănui. Nu-ți fie teamă.

Lerka rămase puțin uimit. Mișcă din umăr sub palma ei, șovăi puțin și răspunse:

— Poți să povestești cui vrei... Și așa, toată lumea spune: „Nu, n-o să reușească, n-o să reușească". Și tu vei spune la fel...

— Dar poate că veți reuși. De fapt, nici nu știu despre ce e vorba.

— Vreau să construiesc un termitar, răspunse ursuz Lerka, dar Lodka nu mă crede. De aia ne și batem.

Desigur că Lena ar fi trebuit să-i spună că dreptatea se dovedește prin fapte și nu prin bătaie și că bătaia nu e treabă de pionieri, deși Lerka nu era încă pionier. Dar oricum . . .

— Vai, Lerka! exclamă ea. Ce vrei să faci cu el? Și din ce se construiesc termitarele?

— Din lut. Se găsește mult lut pe aici.

— Cu ce scop?

Lerka tăcu cîteva clipe. Poate că tot mai ezita dacă merită sau nu să discute, apoi spuse:

— Pentru furnici. Termitele sînt și ele furnici, doar că sînt mai mari. Sînt furnici africane. Prin urmare au aceleași obiceiuri, atît că furnicile noastre nu se pricep să construiască termitare. Dar dacă cineva le va construi, nu se vor simți mai rău — din contră, se vor simți ca într-un palat. Într-un singur termitar poate intra un milion de furnici. Chiar două. Cîte poftești!

— Nu-s prea obișnuite ele cu astfel de palate, observă Lena.

— Se vor obișnui, insistă el. O să le fie chiar mai bine. La început vor fi puține, pe urmă însă se vor înmulți. Acolo pot intra o sută de furnicare. Furnicile sînt folositoare, ele păzesc pădurea împotriva vătămătorilor. Prin urmare și termitarul este folositor.

— Mă, Lerka, mă!... spuse tărăgănat Lena. Tu ai născocit toate astea?

Lerka dădu din cap.

— Am auzit despre furnici la radio. Iar despre termitar mi-a povestit Lodka. Chiar el mi-a povestit și acuma tot el nu mă crede... L-aș fi construit de mult singur, dar nu știu cum să-i fac cupola. Mi-e teamă că se va surpa. Lutul este sfărîmicios atunci cînd se usucă. În Africa pesemne că lutul este altfel decît cel de aici. Tu nu știi?

— Nu știu. Ai de gînd să-l faci mare?

Lerka sări pe taburet, se ridică în vîrful picioarelor și întinse mîna spre tavan.

— Uite-atîta. Nu prea înalt...

— O-oho! făcu Lena. Nimic de zis...

Lerka se întinse în sus din răsputeri. Sandalele cele noi scîrțîiră.

— Cele adevărate sînt mai mari.

— Mai bine ai încerca să faci unul mai mic.

Lerka sări pe podea, dar nu se așeză pe taburet. Stătea acum în fața Lenei, cu brațele încrucișate peste umeri și cu capul lăsat într-o parte, aidoma unei păsări.

Apoi spuse:

— Îmi place că construiesc lucruri mari.

— De exemplu, un elefant, își aduse aminte Lena. Nu-i așa?

— Și un elefant... Da' de ce mă întrebi?

— Uite așa...

— Toată lumea spune „uite-așa, uite-așa". Pe urmă însă rîd și-și bat joc, spuse el ursuz.

— Să nu-ți închipui cumva că-mi bat joc de tine. Sînt curioasă. Dar nu sînt pe deplin dumerită. Cu termitarul am înțeles, dar cu elefantul nu. Că doar n-o să bagi furnici în elefant.

— În schimb mă pot juca cu el.

— Halal jucărie!

— Îți închipui că dacă e mare e mai proastă?

— Nu știu, răspunse sincer Lena.

Lerka o privea cu îndîrjire, aproape supărat.

— Trebuie ca jucăriile să semene cu lucrurile adevărate, să fie așa cum sînt ele. Ca să nu li se mai smulgă labele.

— Care labe? se miră Lena.

— Labele de catifea... La detașamentul șapte au fost trei urși de catifea. Acum toți trei sînt invalizi. Unuia pînă și capul îi atîrnă de un firicel de ață. Pentru că n-are nimeni milă de ei. Nu seamănă deloc cu urșii vii. În schimb, ursu-

leţul cel mare, care-i făcut din scaieţi, stă neatins.

Lena îşi aduse aminte că, într-adevăr, puştimea din detaşamentul şapte are un urs făcut din capete de scaieţi. Cu un bot blînd, grăsun, înalt aproape cît Lerka. I-au construit un bîrlog sub cerdac şi toată lumea îl iubeşte şi-şi face de lucru cu el.

Totuşi ăsta nu-i decît un urs; or, altceva îi trebuie lui Lerka. Lerka vrea să construiască ceva mai solid. E gata probabil să ridice cu propriile lui mîini o piramidă egipteană! Dar nu se pricepe. Nici termitarul nu-l poate construi şi nici elefantul...

— Ştii ceva, Lerka, rosti cu precauţie Lena, termitele nu sînt furnici. Seamănă cu furnicile, dar de fapt sînt nişte insecte complet diferite. Şi, după mine, furnicile nu vor avea chef să trăiască la fel ca termitele.

Lerka tăcu examinînd cu privirea duşumeaua.

Apoi întrebă încetişor:

— Eşti sigură?

— Absolut sigură. Am citit asta în „Căpitan la 15 ani".

Băiatul căzu pe gînduri. Nu era amărît, ci doar concentrat. Era clar că se gîndea ce să facă în locul termitarului. Ce altă preocupare să-şi găsească?

Şi la urma urmei, ce nevoie avea el de toate acestea?

În vremuri de demult, pe ţărmul mărilor, în oraşele cu acoperişuri ţuguiate şi cu străzi înguste, trăiau nişte meşteri bărboşi. Pufăiau din

lulelele lor afumate și sculptau din bucăți uriașe de lemn bătrîn tot soiul de figuri: sirene, voinici, vidme, balauri. Lena citise într-o carte că meșterii le prindeau în cuie de provele corăbiilor scîrțîitoare cu pînze, pe sub bompresuri, așa încît aceste animale nemaivăzute și acești voinici se legănau străjuind valurile tuturor oceanelor.

Asta ar fi fost o treabă adevărată pentru Lerka!

Lena și-l imagină pe micul și șocolatiul Lerka stînd cocoțat pe umărul unui asemenea uriaș-vrăjitor din lemn și cioplindu-i cu barda urechea.

Dar tot gîndindu-se la meșteri, la fregate și la figurile sculptate de pe corăbii, Lena își aduse aminte și de buturuga de lîngă pîrîul din pădure; apoi își aminti de fortul Konstantinovski, cu farul lui clipind în întunericul radei.

Lena văzuse pentru prima oară marea anul trecut. Venise în sud la o cunoștință de-a mamei sale și se instalase într-o odăiță albă, goală, unde umblau pe pereți paianjeni negri, iar în tavan dormea un fluture cu aripi catifelate.

Chiar din prima zi se cățărase pe toate stîncile din preajma localității, orbită de strălucirea albastră a cerului și a mării; fu cît pe ce să se ia la bătaie cu niște băieți din pricina unei capse de mină înnegrite și de atîta zbenguială își pîrli umerii la soare.

Noaptea Lena se trezea și adulmeca mirosul dulceag și cald al ierburilor. Erau ierburi pe care nu le cunoștea. Vara timpurie a Crimeei era în-

cărcată de mireasma lor. Mai mirosea și a pietre calde, uscate.

Lena ofta încetișor în întuneric și zîmbea spunîndu-și că miresmele acestea sînt aduse pesemne din stepă de briza mării. Briza nopții cu care pescarii pleacă în larg... Sau poate că nici nu există briza asta și, în orice caz acum, cu siguranță că nu le mai e de nici un folos pescarilor, la ambarcațiunile lor cu motor.

Dar îi plăcea să-și închipuie că vîntul bate dinspre țărm și bărcile cu pînze pleacă în larg.

Pleacă!.. În larg!..

Și numai gîndul că marea e aici, aproape de tot, îi umplea inima de o bucurie uriașă.

Mai curînd nu i-o umplea, ci exploda în ea. Era o explozie fără zgomot, dar puternică, explozia fericirii nețărmurite. Somnul o părăsea definitiv. Îi venea să alerge, să plece undeva, să stea de vorbă cu cineva, să rîdă în hohote.

Dar în jur domnea o liniște caldă, adîncă.

Numai dincolo de peretele tencuit se auzea cum respiră în somn mătușa Valia, prietena mamei.

Ca să n-o trezească, Lena căuta să se miște cît putea de încet. Se scula din pat și se apropia de fereastra larg deschisă. Dincolo de fereastră, noaptea era de un albastru întunecat, presărat din belșug cu petele negre ale frunzelor de viță de vie.

Vița de vie înconjura din toate părțile curtea mititică. Frunzele dantelate se mișcau ușor, iar printre ele tremurau stelele mari, albe și rare luminițe galbene: orașul era așezat pe povîrnișul muntelui, unduit și abrupt, străzile de sus se

cățărau deasupra celor de jos și în felul acesta luminițele orașului păreau că se amestecă cu stelele.

Uneori peste frunzele viței trecea o strălucire albastră, fugară: pe docul plutitor din golful sudic fulgerau scînteile sudurii electrice. Se auzea cum dincolo de golf, în gară, suflau din greu locomotive obosite. Din cînd în cînd, de departe răsuna un huruit metalic, ca și cînd cineva ar fi rostogolit pe pietre niște sfere mari de fier, goale pe dinăuntru. Pesemne că în radă zăngăneau lanțurile ancorelor.

Dar nici oftatul locomotivelor obosite, nici huruitul îndepărtat al lanțurilor, nici respirația mătușii Valia nu tulburau liniștea care rămînea stăpînă peste toate.

Afară de frunze, Lena mai vedea pe fereastră o porțiune a gardului văruit, iar pe fondul lui, spălătorul pe trei picioare și cotețul cu acoperiș țuguiat al lui Bars.

Pe pervazul ferestrei erau împrăștiate pietricele rotunde de mare, scoici plate de midii, labe de crab și cioburi de țiglă și de marmură, rotunjite de valuri, toate reprezentînd trofeele Lenei. Era avuția ei. Dar avuția asta crescuse atît de mult, încît Lena își pierduse interesul pentru ea.

Luă pe pipăite o pietricică mai mare și o arunca în coteț. Pietricica izbea cu un țăcănit scîndurile. Bars se trezea și lătra întrebător. Apoi, rușinat că a stîrnit larmă degeaba, începea să se scarpine după ureche. Cotețul strîmt scîrțîia și se legăna. Dar curînd Bars adormea iar și începea să mîrîie în somn și să scîncească

încetișor. Cu siguranță că-l visa pe Makedon, motanul jigărit al vecinilor.

Odată, Lena își dădu seama că nu mai poate rămîne în odaie. Voia să se miște, să privească, să se bucure. În toiul nopții?! Ei și!

Își îmbrăcă rochia, își puse sandalele, se strecură afară pe fereastră și trecu în vîrful picioarelor pe lîngă cotețul lui Bars, spre portiță.

Deasupra străzii străjuia un felinar. Ardea cu o lumină vie, strălucitoare, ca pe scena unui teatru atunci cînd închipuie noaptea.

Printre frunzele unui salcîm înalt se prefira o lumină slabă, verzuie. Frunzele semănau cu penele mari de pe pălăriile mușchetarilor. Nu se simțea nici o adiere de vînt și umbra lor se așternea peste pietrele albe ale gardului de zid, ca un uriaș și nemișcat evantai.

Lena se îndreaptă spre capătul străzii. Acolo, șerpuind pe povîrnișul năpădit de verdeață, alerga în jos o scară — spre ferestre, spre acoperișuri, spre străzile luminate.

Lena se opri pe platforma de sus. În dreapta, dincolo de șirul de castani, clipeau prin frunziș luminile multicolore ale radei dinspre nord, și tot de acolo venea un huruit. În față și în stînga se întindea un spațiu întunecat.

În spațiul acela, cufundat în noapte, marea se contopea cu cerul.

În acest întuneric necuprins se tîra Luminița Singuratică. Foarte mică și foarte părăsită. O fi fost un felinar de pe catarg sau poate un hublou de cabină. Cine știe?

Lena se simți singură și o cuprinse neliniștea, ca și cînd ar fi aspirat toată această noapte

uriașă. Și îi păru tare rău de luminița aceea îndepărtată.

Se întîmplă uneori să ți se furișeze în suflet o nostalgie nechemată și nu scapi de ea, orice ai face!

Dar deodată, în dreapta, lîngă țărmul nevăzut, gonind parcă tristețea, se aprinseră alte lumini — roșii și albe. Iar de sub ele țîșni, ca o săgeată uriașă de un albastru aprins, Lumina cea Mare.

Străpunse noaptea și pe drumul întunecat unde bîjbîia Luminița Singuratică se aprinse steaua reflectorului care-i dădea răspunsul. Apoi se stinse, dar Luminița începu să alerge mai voios.

Farul semnaliza neobosit.

Lena își aduse aminte că văzuse în timpul zilei, cam în partea aceea, pe un promontoriu, ruinele unei cetăți din piatră galbenă, iar deasupra cetății o turlă și un catarg.

Rîse fericită și o luă spre casă. Îi făcea plăcere să știe că acolo, deasupra bătrînelor bastioane, se războiește cu întunericul lumina energică a farului. Și că nimeni nu se va rătăci în noapte.

Această amintire strălucea în inima ei ca o mică stea.

— Lerka, spuse Lena, știi ceva?.. Ți-am găsit o treabă. O să-ți placă.

Băiatul o privi cu interes, oarecum neîncrezător însă.

— Zău, o să-ți placă, repetă Lena. Deocamdată însă nu mă întreba nimic, fiindcă n-o să știu

să-ți povestesc. Trebuie să vezi despre ce este vorba. Ești de acord?

— Da, spuse el, ridicîndu-se elastic ca o pisică, fără să-și ia ochii de la Lena. Dar unde și ce treabă-i asta?

— Știi unde se varsă pîrîul în lac? Ai fost pe acolo?

— Da, am fost, răspunse, fără prea mult chef, băiatul. O singură dată. Ce-i de făcut acolo? Acolo găsești lut dintr-acela bun.

— Nu importă. Pleacă acum într-acolo. Dar nu pe mal, ci prin pădure, pe cărăruia din dreapta. Drumul ăsta e mai scurt. Așteaptă-mă acolo.

— Și tu?

— Vin și eu, imediat... Ascultă, poate că ți-e frică să mergi singur prin pădure?

— Îmi pui niște întrebări, ce să zic!... răspunse el, ca un om mare.

— Bine, bine, du-te... Ba nu, stai puțin. Schimbă-te, altfel îți murdărești hainele de sărbătoare. O să avem mult de lucru.

Lena se duse după vîsle la magazie. Le cără șchiopătînd pînă la micul debarcader și dezlegă barca.

Îi venea cam greu să vîslească, pentru că nu putea să se reazeme de fundul bărcii cu piciorul rănit. Vîslea grăbită și era neliniștită pentru Lerka.

Dar își făcuse spaimă degeaba. Cînd barca se opri pe bancul de nisip de la gura pîrîului, Lena îl văzu în aceeași clipă. Costumașul lui șifonat din stamboă se zărea ca un scaiete mare și roz în desișul întunecat. Lerka reușise să dea

peste buturugă. O încălecase gospodărește, cuprinzîndu-i trunchiul gros cu picioarele lui șocolatii.

— Sînt aici, rosti el apăsat, de sus, și se așeză mai comod. Buturuga începu să se legene amenințător deasupra malului abrupt.

— Fii mai cu băgare de seamă.

— La ciotul ăsta te-ai gîndit cînd spuneai că o să avem de lucru? întrebă el legănîndu-se.

— Da, la ăsta... Ți-am spus să fii cu băgare de seamă! spuse înciudată Lena și începu să se cațăre și ea. Îi părea rău că nu-i reușise surpriza. În cele din urmă îl dădu jos pe călăreț, ținîndu-l de cămașă, și de-abia se abținu să nu-i tragă una după ceafă.

— Mă, prăpăditule! Vrei să-ți frîngi gîtul?

Lerka nu se supără. Smulse cu unghia o bucățică de putregai, apoi își împărtăși impresiile:

— Bun copac. Tu l-ai găsit?

— Sigur că da. Îți place?

— Putem face un dragon, spuse îngîndurat Lerka. Va fi însă nevoie să-i cioplesc cu cuțitul solzii. Ăsta o să fie gîtul, iar asta coada...

— Așteaptă! Lena se așeză pe grumazul dragonului și-l puse pe Lerka în fața sa. Ascultă...

Începu să-i povestească despre marea învăluită în noapte, despre țărmul pustiu și-i împărtăși bucuria pe care o simți cînd vezi un far clipind. Și ce grozav ar fi dacă și pe țărmul lacului s-ar aprinde luminița unui far. O să-l așeze în picioare lîngă debarcader pe uriașul acesta de lemn, cu un felinar în mînă! Ca și cînd ar fi ieșit dintr-un basm al pădurii și luminează, luminează întruna, ca nimeni să nu se rătăcească departe de țărm, să nu treacă prin fața cheiului fără să-l vadă...

În timp ce Lena vorbea, îl ținea pe Lerka de nasture. Băiatul stătea nemișcat și o privea țintă. Nu în ochi, ci undeva în bărbie. Dar o asculta cu atenție. Și cînd Lena tăcu, se mișcă plin de neastîmpăr.

— Haide . . .

— Ce, „haide“?

— Să-l facem pe uriaș! Va fi împăratul lacului, nu-i așa? La mare e împăratul mării, iar aici e al lacului!

Era cuminte, nu sărea, dar Lena îl văzu cum se luminează tot, din creștet pînă-n tălpi, și fiecare fibră a ființei lui părea să cînte. Iar ochii lui Lerka, niște ochi enormi, întunecați, ardeau cu sclipiri de chihlimbar.

— Hai-de! repetă el calm și apăsat.

— Hai!

Se lăsară peste buturugă, care scoase un icnet surd și se rostogoli la vale frîngînd tufișurile pe care le întîlnea în drum. Apoi se prăbuși în apă într-un loc adînc.

În urma ei, ca un bolid, se repezi Lerka. De jos începu să strige:

— Nu-i nevoie de felinar! Am să-i fac un cap cu niște ochi care să lumineze.

Legară buturuga de cîrmă cu basmaua Lenei.

— Am să stau eu la vîsle, spuse grăbit Lerka.

Dar nu știa să vîslească. Vîslele erau destul de grele și Lerka le plesnea pe apă cînd pe una, cînd pe alta. Se opintea cu încăpățînare, dar nu se uita la Lena. Ea îl urmărea din cînd în cînd cu privirea, pe furiș, încercînd să-și stăpînească neliniștea. Prea avea mîinile subțiri și prea era mic vîslașul, iar vîslele atît de groase!

Lerka plimbă stîngaci vîsla dreaptă peste apă și o ploaie întreagă de stropi se abătu asu-

pra Lenei, galbeni în lumina soarelui ce sta să apună.

— Dă-mi o vîslă, spuse ea. O să meargá mai repede.

— Ţine-o, făcu Lerka şi se apropie de bord. Tu ştii să vîsleşti?

— Puţin. Pînă aici vezi bine c-am ajuns!

Cu o vîslă Lerka se descurca mai bine. Lena căuta să vîslească în ritm cu el. Barca înainta mai cu spor. Dihania fără cap, remorcată, se tîra în silă parcă şi-şi întorcea cînd o labă, cînd alta spre cer.

Totuşi înaintau tare încet. Le-a trebuit aproape o oră ca să străbată aceşti două sute de metri. Lerka se sleise de tot, dar Lena nu îndrăznea să-i ia şi cealaltă vîslă. În sfîrşit ajunseră unde trebuia şi barca începu să zgîrie fundul lacului. Lerka, cu sandale cu tot, sări în apă şi trase de buturugă. Dar buturuga se agăţă ca o ancoră cu labele de fund.

— N-o putem scoate numai noi doi, spuse Lena.

Lerka îşi cuprinse umerii şi rămase o clipă gînditor, lîngă buturugă. O împinse cu genunchiul, dar ea nici nu se clinti.

— O să-i rugăm pe cei din detaşamentul unu, propuse el.

— Vezi să nu vină...

— Vor veni, o încredinţă băiatul. Am să le spun că trebuie neapărat...

Plecă şi în curînd se întoarse cu patru băieţi, dintre care cel mai mic era înalt cît Lena.

Aceștia priviră cu o curiozitate reținută buturuga. Puternicul Oleg Pinaev, poreclit Pedală, întrebă:

— La ce vă trebuie lemnoiul ăsta?

Lena ridică un deget:

— S-st... Veți afla mai tîrziu. Hai, ajutați-ne să-l punem pe picioare.

Pedală și cei trei prieteni ai săi își suflecară pantalonii și dintr-o singură mișcare îl traseră pe mal pe Împăratul Lacului cel fără de cap.

— Puneți-l pe labe, ordonă Lerka. Mai potriviți-l cu cazmaua, să nu cadă.

— Gîngania asta vrea să trîntească iar una, să răsune întreaga tabără, rosti sever Oleg cu vocea lui de bas. Totuși ridicară buturuga și Împăratul Lacului se propti bine pe cele trei picioare răschirate.

Stătea puțin aplecat, cu o labă despicată întinsă înainte, iar cu alta aproape rezemîndu-se în nisip. Fără cap avea o înfățișare ciudată, ca și cînd ar fi așteptat ceva.

Lerka lovi ușurel monstrul de lemn, aruncă o privire grăbită lui Oleg și-i spuse cîteva cuvinte de neînțeles:

— Să ne grăbim spre radă, frate...

Pedală scoase un „hm!", își trecu palma peste părul țepos al lui Lerka și-i spuse Lenei:

— Veniți deseară să cinați la noi. Vom avea compot pe săturate. După aia cîntăm și aprindem un foc. Sîntem de capul nostru, așa că vom cînta pînă noaptea tîrziu.

Băieților din detașamentul unu le plăcea tare mult să cînte.

Seara se lăsase de-a binelea. Soarele lunecă pînă la marginea cerului, iar norii străvezii se umplură de lumina trandafirie a asfinţitului.

Un întuneric verde-albăstriu învălui pădurea care străjuia tabăra. Şi numai trunchiurile pinilor din preajma poienii îşi mai păstrau poleiala de aur care scînteia calm în întuneric. Ai fi zis că-s luminaţi pe dinăuntru.

Lerka îşi zdrelise genunchii de marginea unei găleţi ruginite, pe care o căra, plină cu lut jilav. Gîfîia voios ca după o joacă îndrăcită de-a „hoţii şi vardiştii".

— Te-ai istovit de tot, spuse îngrijorată Lena.

— Eu?! Se mirase atît de sincer încît Lena nu se putu abţine să nu rîdă:

— Mă Lerka, Lerka!...

Se aprindea ca un cărbune în bătaia vîntului uscat.

Golind găleata de lut, Lerka o întoarse cu fundul în sus şi făcu cu pumnul două găuri în tabla ruginită; apoi, pe tonul cel mai serios, spuse:

— Va avea ochi.

— Cum, va avea ochi? Unde? Era vorba doar să-i faci capul din lut!

— Foarte simplu, spuse el cu nerăbdare. Deasupra va fi lutul, iar pe dinăuntru găleata. Ca să ardă bine lumînările... Hai să aducem scara.

Lena îşi aduse aminte de scara, cam grea, aruncată lîngă magazie. S-o care la mal, cu piciorul bolnav... La munca asta Lerka nu putea

să-i fie de ajutor. De altfel, scara era prea mare...

— Îți trebuie mult timp ca să-i faci capul?

— Nu... o liniști el. Îl fac repede. Credea pesemne că Lena-i obosită și-i e somn.

— Dacă-i așa, ai să te sui pe umerii mei, spuse Lena. N-ai să cazi?

— Dar tu o să mă poți ține?

— Ce să zic, mare greutate! În expediție am cărat rucsacuri de cîte treizeci de kilograme. Crezi că ești mai greu?

— Douăzeci și nouă, spuse el și oftă.

Așezară mai întîi, pe tăietura de sus a buturugii, găleata și cîțiva bulgări de lut. Apoi Lena îl ridică pe Lerka.

— Te ții bine?

— Mă țin, răspunse el radios și se prinse mai bine cu degetele și tălpile elastice de umerii Lenei. Lena auzi plesnitura unui bulgăre de lut jilav izbit în găleată.

Ușor ca un fulg, cu spinarea dreaptă, Lerka ședea liniștit. Lena îl ținea de picioare. Îi venea mai greu, stătea mai incomod decît dînsul. În primul rînd nu se putea rezema în talpa bolnavă, iar în al doilea rînd începuse să se plictisească. Nu vedea nimic decît trunchiul înnegrit al buțurugii cu o cracă ruptă și cu jgheaburile întortocheate ale cariilor de lemn. Buturuga mirosea a ciuperci.

Ca să poată privi dintr-o parte, Lena începu să-și întoarcă încetișor capul. Lerka se clătină și-i spuse supărat:

— Nu-ți mai suci capul.

— Mă mișc încetișor...

— Îmi gîdili picioarele cu părul.

— Ia te uită la el, ce mai prinț! spuse fără răutate fata.

Lerka începu din nou să plesnească lutul de găleată.

— Totuși, nu sînt o scară, îi reaminti peste un minut Lena. Hai să mă așez cu spatele spre buturugă. Cel puțin o să văd lacul...

Lerka sări cu ușurință de pe umerii ei. Lena ridică ochii.

— Cum, e gata totul?

— Nimic nu e gata, îi răspunse iritat Lerka.

În locul găleții, pe umerii Împăratului era așezat un cap rotund de lut, cu gura alungită și cu un nas cărnos. Buzele și nasul îi dădeau o expresie de bunătate, numai orbitele goale priveau cu răceală.

Lerka fugi fără să răspundă la interpelarea Lenei. După un minut se întoarse ținînd în fiecare palmă cîte un fund de sticlă verde.

— Iată ochii.

— Ești un băiat deștept! spuse Lena.

Lauda nu-l impresionă cîtuși de puțin.

— Ridică-mă! îi porunci el.

Acum Lena stătea cu fața spre lac. Apa era luminoasă. Soarele se ascunsese lăsînd în urma lui o zare galbenă, lipsită de strălucire. Sus, pe cerul verzui, tremura picătura strălucitoare a luceafărului. Apoi ieși la iveală cornul lunii, ușor și străveziu, ca o mică aripă de libelulă. Abia văzut și sfios, nu se oglindea în lac. Dar imaginea luceafărului se întindea pe apă ca un fir auriu.

Undeva, departe de tot, duruia un cuter. De pe insula Robinsonilor ajungeau la ei glasurile copiilor și sunetele sacadate ale goarnelor. Iar dincoace, pe mal, unde ardea focul de tabără, cîntau — nu prea tare, dar foarte armonios — băieții din detașamentul unu. Era „Cîntecul plecării în larg“:

Ridică-te, e timpul să pornim,
O nouă zi surîde printre gene,
Aș vrea să te grăbești, ca să privim
Cum briza navele le mîngîie alene.

Cum pînzele se-nalță pe catarg
Și fîlfîie, de vînt umflate,
Să ne grăbim spre radă, frate
Curînd escadra va porni în larg.

Cu calmă bucurie, Lena își dădu seama că nu va uita niciodată seara aceasta pe malul apei: cerul cu cornul străveziu al lunii și cu luceafărul strălucind în înalt, cîntecul, luminițele din jur, pinii negri, licăririle focului de pe insulă. Nici pe micul Lerka, mistuit de flacăra fără astîmpăr a creației, nu-l va uita. Seara aceasta va străluci în viața ei ca o steluță arzînd aidoma farurilor de la Sevastopol, ca prietenia ei cu Iașka . . .

Deodată Lena își aduse aminte că nu i-a răspuns încă lui Iașka la scrisoare. Dar această mică neliniște o împunse și dispăru pe dată. Neliniștea nu-și putea găsi acum loc în sufletul ei. „Nu face nimic, îi voi scrie mîine . . . Iașka din fotografie nu seamănă deloc cu cel adevărat. Ca să vezi: Iașka cu barbă! Un vagabond din taiga . . .“

— Nu ți-e greu? o întrebă de sus Lerka.

Nu se aştepta deloc la atîta grijă.

— Mie? Nici un pic!

— Isprăvesc îndată, spuse el.

Şi într-adevăr, curînd sări pe nisip.

Căzu în patru labe, apoi sări în două picioare; îşi ridică bărbia ascuţită şi-şi privi cu nerăbdare opera.

Împăratul Lacului era noduros, mare şi blînd. Un adevărat stăpîn al apelor. Ca şi cînd n-ar fi existat vreodată o buturugă enormă şi o găleată găunoasă, ci ar fi trăit dintotdeauna în lumea asta acest uriaş stîngaci, cu o faţă ce-i drept ca de broască, dar totuşi simpatică. Probabil că-i plăcea să stea pe mal şi să-şi privească domeniile, zîmbind şiret.

Lumina difuză a apei se reflecta aidoma unor paiete în pupilele lui de sticlă.

— Un cap cît se poate de potrivit, spuse Lena. Nici nu ţi-ai putea imagina un alt cap.

Lerka nu-i răspunse. Pesemne că-i plăcea şi lui Împăratul Lacului, dar din modestie tăcea.

Se mai uitară la el, iar apoi Lena sugeră că ar trebui aprinse lumînările. Ce frumos va fi cînd în ochii verzi ai uriaşului se vor aprinde luminiţe adevărate!

Lerka trase o fugă pînă la camera pionierului, unde găsi chibrituri şi două lumînări. Apoi se căţără din nou pe umerii Lenei. Moşmondi destul acolo. Aruncă pe nisip chibriturile rupte şi de data aceasta nu sări, ci o rugă să-l coboare ea.

— Ai obosit? îl întrebă Lena.

— Priveşte, ard! spuse el.

În ochii Împăratului licăreau palid două scîntei verzui.

— De departe luminează mai puternic. Așa se întîmplă întotdeauna, o lămuri Lerka. Pesemne că-i era teamă că Lena n-o să fie mulțumită.

— E în regulă, Lerka, spuse fata.

Mai zăboviră puțin lîngă Împăratul Lacului.

Dar uriașul făurit de ei își trăia acum viața lui. Nu mai avea nevoie de Lerka și de Lena.

— Să mergem, oftă Lena. Nu mai avem ce face aici.

— Nu mai avem, întări trist Lerka.

— Hai să cinăm și imediat la culcare, da?

Lerka nu-i răspunse.

— Hai să mergem, repetă Lena. Să stăm puțin și cu detașamentul unu . . .

Cei din detașamentul unu își reluaseră din nou cîntecul preferat, „Cîntecul plecării în larg":

De cîte ori plecam în larg,
Furtuna șuiera turbată.
Clipeau, în vîrfuri de catarg,
Lumini pe marea înghețată.

Iar azi, din nou spre zări pornind,
Dorim o zi cu cer albastru,
Cărări de aur risipind
Cu dărnicie-n calea noastră.

— Trebuie să te speli, spuse Lena. Uită-te la tine, ești plin de lut.

Lerka dădu din cap fără să spună o vorbă și se îndreptă spre micul debarcader.

— E tîrziu, îi spuse Lena mergînd în urma lui. Nu ți-e somn?

Ei nu-i era somn. Trupul îi era copleşit de oboseală, o durea piciorul, dar nu chiar atît de tare.

— Nu mi-e somn, răspunse Lerka.

Se urcă pe debarcader. Scîndurile se îndoiră şi mici jeturi de apă începură să ţîşnească, plescăind, printre ele...

Lena îşi scoase papucii. Scîndurile mai erau încă foarte calde.

Lerka îşi aşeză cu grijă sandalele pe marginea debarcaderului, se lăsă pe vine şi începu să-şi spele lutul de pe coate.

— Ai face mai bine să-ţi pui sandalele cît mai departe de apă, îl sfătui Lena.

— De ce? o întrebă el. Se întoarse şi îşi pierdu echilibrul.

Lena îl văzu cum se duce la fund ca un ghem, dar în aceeaşi clipă se îndreptă şi zvîcni ca o săgeată, cu mîinile înainte. Fata scoase un ţipăt uşor şi se aruncă pe o coastă în apă.

Adîncimea nu era prea mare, numai pînă la umeri. Lerka ieşea la suprafaţă încet, cu mişcări frumoase şi mlădioase. O ocolea lin pe salvatoarea sa, aşa cum un rechin ocoleşte un recif de corali.

Lena se smuci spre el, îl apucă de cămaşă şi îl scoase pe marginea debarcaderului. Apoi, răsuflînd greu şi gemînd pentru că o durea rău piciorul, se urcă şi ea. Lerka sări în picioare pe scîndurile elastice ca nişte arcuri.

— Ce-i cu tine? întrebă el. Te-ai speriat pentru mine?

Lena, udă leoarcă şi năucită, îl privea fără să scoată un cuvînt. N-avea chef de vorbă, îi

venea întruna să fornăie și să se scuture ca un cățelandru căzut în apă.

— Te-ai speriat... îl îngînă ea. Bătaie îți trebuie pentru fițele astea! Halal înotător! M-ai făcut să sar după tine...

De data asta Lerka izbucni în rîs. Lena nu-l mai văzuse niciodată rîzînd cu atîta poftă.

— Dar știu să înot, spuse el vesel. Știi ce bine înot? Aș putea să trec lacul. Sînt înotător de forță!

— Înotător... răspunse Lena. Uite cum tremuri...

— Tu ești aia care tremuri, observă el și încetă să rîdă, dar nu se supără. Își scoase costumașul de stambă care i se lipise pe corp și începu să-l stoarcă, șezînd chiar lîngă apă. Apoi o privi scurt, peste umăr.

— Crezi că mi-a părut rău să-ți dau pisica aia? o întrebă el jenat. Ți-aș fi dat-o bucuros. Dar n-o mai am, i-am dat-o lui Lodka.

— Cînd? Doar v-ați bătut și el a plecat.

— L-am ajuns eu din urmă și i-am dat-o...

— Mă ariciule, mă... spuse încet Lena.

Fata încetă să mai tremure. Acum îi era cald. Numai sarafanul îi atîrna pe corp, greu și lipicios. Stînd aplecată, începu să-și stoarcă poalele.

— Scoate-l și stoarce-l ca lumea, o povățui Lerka. Eu mă întorc cu spatele.

Fata izbucni în rîs:

— Prostănacule!... Hai, dă-te mai departe de apă, că altfel faci baie iar.

Lerka nu se clinti, dar, fără să-și întoarcă fața, îi spuse:

— Dacă tu ai fi căzut în apă, te-aș fi salvat negreșit.

Lena tresări.

— Îți mulțumesc, dar prefer să nu cad în apă.

Pe un ton grav și apăsat, Lerka spuse:

— Bineînțeles. Dar dacă ai fi căzut...

— Bine, bine, știu, spuse ea și se întoarse cu fața spre țărm.

— Ia privește, Lerka.

De aici, de pe debarcader, ochii Împăratului străluceau ca două felinare verzi; cu trunchiul său negru, aplecat înainte, cu brațele lungi, uriașul era acum misterios și de nerecunoscut. Părea o arătare din împărăția pădurilor și a apelor.

— De pe lac se vede și mai bine, spuse aproape în șoaptă Lerka. Hai să mergem cu barca în larg!

— Așa uzi cum sîntem? spuse Lena. Bine. să mergem!

Se îndreptară spre barcă, pe nisipul care între timp se răcise. Apa în schimb mai era caldă. Împinseră barca în lac. Lerka apucă în grabă vîslele și începu din nou să le plesnească stîngaci în apă. Barca se tîrî în silă spre larg.

Lena îl privi la început cum se luptă cu vîslele, apoi întoarse capul și văzu că țărmul se îndepărtase cu o sută de metri. Ochii verzi ai uriașului străluceau, deși de aici nu mai părea atît de mare.

Lerka continua să mînuiască vîslele. Împăratul Lacului se făcu mic de tot și singuratic pe

malul pustiu. Ochii i se contopiră într-un singur punct verde.

„Unde vrea să meargă?" se întrebă Lena.

De pe insula Robinsonilor le răspunse ca un ecou cîntecul ce-și luase zborul de pe mal:

Porți în liniștea ta
Gîndul drumului plin de neliniști,
Drumurile îți sînt
Scurt popas în vitezele mări...

— Lerka, începu cam nehotărîtă Lena. La ce să stăm aici, singuri?... Hai să mergem la Robinsoni!

— Hai! răspunse pe loc Lerka și plesni cu vîslele în apă.

— Nu pățim nimic?

— Nimic, spuse el pe un ton ironic și adăugă în grabă: Hai să plecăm. Bine?

— Au să ne dea haine de schimb?

— Au să ne dea tot ce ne trebuie!

— Lasă-mă să trec eu la vîsle. Ai vîslit destul! Crezi că n-am și eu chef să vîslesc?

Lerka se mută în grabă la cîrmă, iar Lena puse mîna pe capetele teșite ale vîslelor.

— Vezi dacă țin bine direcția!

— Sînt atent. E bine.

Lena începu să tragă la vîsle, menținînd barca în așa fel ca luminița verde de pe mal să fie deasupra umărului lui Lerka. Acesta ședea ghemuit: o mică siluetă colțuroasă, aproape neagră, pe fondul întunecat al cerului.

— Ți-e frig?

— Sanka are să se bucure grozav... făcu

el. Apoi își aminti de întrebarea ei și îi spuse: Nu, nu mi-e frig. Ne încălzim la foc.

Îi așteptau focurile aprinse și rîsul, și cîntecele, și basmele povestite în corturi, în șoaptă plină de încîntare. Seara avea să fie lungă și frumoasă.

Împăratul Lacului îi privea din urmă cu ochii lui de foc. Vedea bărcuța cea neagră cum dă din aripile ei subțiri peste apa luminoasă și se face din ce în ce mai mică.

Dinspre insula Robinsonilor se desprinse un mic cuter, iute și zgomotos, care porni în goană spre barcă, descriind un arc de cerc larg.

Cuterul stîrni un val. Valul sfărîmă în cioburi chipul luceafărului și, furișîndu-se, se tîrî spre micul debarcader.

Acolo, chiar lîngă apă, lipite una de alta, zăceau uitate sandalele lui Lerka.

FUGA VIKINGILOR

Despre vikingi mi-a povestit Seriojka Voloşin, un om calm şi rezonabil de doisprezece ani. Stăteam pe atunci într-o suburbie a Moscovei şi-l aveam vecin.

Strada noastră se numea Strada Cetăţii. Trebuie să vă spun că în vremuri de demult, cînd hoardele de nomazi dădeau iama prin cîmpii, pe locul acela se înălţa o cetate, o construcţie de lemn cu turnuri octogonale din bîrne.

Mai tîrziu cetatea a ars şi nu a rămas de pe urma ei decît un meterez şi rîpa care altădată fusese şanţul ce-o înconjura. Atît. Şi denumirea străzii, ca o aducere aminte a timpurilor străvechi.

Pe meterez se aşternuse un covor des de păpădii, iar în rîpă creşteau urzici, curgea un pîrîiaş vioi şi-şi făcuseră sălaş greierii şi broaştele.

Pe Strada Cetăţii stăteau mulţi băieţi.

Se înţelege că erau şi locuitori adulţi acolo, dar în povestea noastră e vorba mai ales despre băieţi.

Strada era largă, liniştită, însă maşinile nu circulau pe ea, întrucît capătul ei dădea în rîpă. Pe mijloc era năpădită de bălării şi chiar pe trotuarul îngust, asfaltat, răzbăteau brusturii. Căsuţele se ascundeau printre tufe de liliac.

Vă dați și dumneavoastră seama — o stradă ca asta este raiul pe pămînt pentru fotbaliști.

Seriojka se întorcea acasă seara trîziu, intra în bucătărie și, gemînd încetișor, se apuca să-și lipească cu plasture juliturile de pe picioare.

— Ce de șuturi se trag la voi! i-am zis odată. Nu e zi să nu te văd venind cu noi semne.

Întinzînd gîtul, Seriojka se străduia să-și lingă cotul julit.

— Mare brînză . . . șuturi! îmi dădu el replica. Astea-s . . . șuturi? . . . Aiurea! . . Să vezi anul trecut . . .

Și reușind în cele din urmă să ajungă cu limba pînă la cot, îmi împărtăși povestea ce urmează.

La sfîrșitul lui iunie, au rămas numai cinci. Aproape toți „rîpiștii" — băieții de la acest capăt al străzii — plecaseră care încotro: în ta-

bără, la bunici, în sud, ba unul chiar în taiga, însoțindu-l pe taică-său, geolog.

Cît privește gașca lui Tolka Samohin, toți au rămas pe loc. S-or fi înțeles între ei ori așa s-or fi brodit lucrurile, dar cîți erau de obicei, șaisprezece, atîția au rămas, nemaipunînd la socoteală puștimea de tot felul. Între Seriojka Voloșin cu prietenii săi și Tolka Samohin cu gașca lui nu fusese stabilită niciodată o pace trainică. Greu de spus din vina cui. Dar nu era om să nu observe că Samohin este un individ josnic, arțăgos și răutăcios. Se lega de toți și niciodată nu-ți trecea nimic cu vederea. Lui Seriojka, se vede, nu putea să-i ierte că nu i se supune; că nu-l recunoaște pe el, pe Tolka, drept comandant al cartierului, ci are o „armată" proprie. Ce-i drept, armata lui Seriojka era mult mai mică și mai puțin războinică, dar, strînsă toată sub drapel, era în stare să nu se lase călcată în picioare. Și deodată — să nu-ți vină rău? — au plecat băieții, care încotro!

Cei rămași locuiau cu toții în aceeași curte. În casa cu etaj — băieții, iar într-o căsuță mică de tot, în fundul curții — o fetișcană, Viktoria. Sau Vika, mai simplu. Colegă de clasă cu Serghei.

Părinții fetei călătoreau întruna. Ei nu escaladau vîrfuri muntoase, acoperite cu zăpezi, nu căutau zăcăminte minerale și nici nu făceau săpături ca să scoată la iveală din adîncul nisipurilor orașe antice, ci pur și simplu plecau în voiaj. Își petreceau fiecare concediu cu un grup turistic, ba pe țărmul Mării Negre, ba la Leningrad, ba pe Volga, cu un vapor într-o plimbare.

Și atunci o invitau la ei acasă pe Nina Valerievna, sora tatii, ca să rămînă cu Vika și să-i facă educație.

Nina Valerievna era o femeie tristă, slabă, cu nasul lung. Se înțelege de la sine că era grav bolnavă. O știa toată lumea, încă de pe vremea cînd Viktoria nu venise pe lume. Iar dacă cuiva îi trecea prin minte s-o descoasă mai amănunțit despre boala ei, Nina Valerievna ridica alene ochii, fixîndu-l cu o privire expresivă pe bădăran. „Cum de nu ți-e rușine, spunea privirea aceea, să chinuiești o biată femeie a cărei viață atîrnă de un fir de păr?!" Și „bădăranul" se simțea îndată rușinat.

Pentru ca oamenii din jurul ei să nu uite cît suferă, Nina Valerievna le comunica întruna: „Vai, cum mă doare capul!" Fraza aceasta o pronunța cu regularitate, la fiecare patru minute și jumătate.

Faptul că era nevoită să-i facă educație Vikăi, Nina Valerievna îl considera un act de eroism. Chiar și spunea: „Sper că lumea își va da cîndva seama ce faptă eroică săvîrșesc eu!" Poate că părinții Vikăi își dădeau seama, dar ei erau departe, iar Vika nu pricepea defel.

— Wik-to-o-ria-a! o striga de obicei seara, cu accent străin, Nina Valerievna. E timpul să vii acasă! M-auzi? Toți copiii normali dorm! Wik . . . (Vai, cum mă doare capul!) . . . toria! Nu mă sili să iau din nou valocordin!

— Care va să zică eu sînt anormală? zicea în șoaptă Vika, stînd ascunsă în vreun coclau.

Bine! În cazul acesta, ne mai plimbăm puţin. Nu-i aşa, băieţi?

Ca toate fetele de vîrsta ei, Vika juca fotbal cu băieţii, din cînd în cînd se mai lua la bătaie cu ei, sărea în apă de pe o şalupă pe jumătate scufundată şi nu uita nicicînd că este fetiţă. Destul de des apărea în curte îmbrăcată cu un sarafan sau o rochie la modă, uitîndu-se întrebător la băieţi. Aceştia se arătau înţelegători în faţa acestei slăbiciuni de fată şi lăudau cu rezervă obiectul de îmbrăcăminte cu care se înnoise Vika.

Rochiile şi sarafanele Viktoria şi le croia din toaletele mamei, purtate cu un an în urmă în voiajul turistic, şi le cosea la o maşină rablagită care veşnic se strica.

O reparau fraţii Dorin. Erau gemeni, dar nu semănau defel între ei, ceea ce nu era prea rău, poate.

Se zice că gemenii care se aseamănă leit nu se împacă unul cu altul, pe cînd spălăcitul Stasik şi fratele său Borka — un băiat slăbuţ, cu părul negru — trăiau într-o perfectă înţelegere. Pînă şi pasiunile lor erau aceleaşi. Cel mai mult îi atrăgeau cărţile despre tehnică şi roboţi. Aveau acasă un cotoi mecanic, pentru prins şoareci, căruia îi zicea Mercur. Ce-i drept, nu prinsese nici un şoarece de cînd se ştia, în schimb se arunca la picioarele musafirilor apucîndu-i de pantofi cu fălcile lui de fier . . .

Mai era în grup un boboc din clasa întîi, pe nume Jonny. Mai bine zis, nu intrase încă într-a-ntîia, ci abia urma să intre la toamnă; deocamdată se ducea la grădiniţă, în grupa celor

mari. Dar, la urma urmei, și elevii care abia au isprăvit, de pildă, clasa a patra, obișnuiesc să spună despre ei că-s „într-a cincea", fără a mai aștepta să vină toamna. Așa încît nici Jonny n-a mai stat să aștepte.

Jonny nu era numele adevărat al băiatului. De fapt, îi zicea Jenka. Dar limba lui Jenka avea o mică ciudățenie: nu reușea să pronunțe litera „j"; în loc de „j" auzeai un fel de „dj". Cînd voia să spună „jivină", zicea „djivină", în loc de „jeg" — „djeg". Lui însuși își zicea „Djenka" — dar ce nume o mai fi și ăsta?!... Și l-au botezat Jonny.

Viața și rînduielile grădiniței Jonny le trata cu răceală și dispreț. Învățase foarte bine să citească, cunoștea perfect mecanismul rachetelor cosmice și pe acela al rezistențelor electrice și nu putea suferi toate acele jocuri de copii cu „ala-bala-portocala" și „un, doi, trei la perete".

La grădiniță Jonny apărea cu un tricou decolorat și pantaloni de cow-boy, uzați, cu un cow-boy fălcos imprimat pe buzunarul de la spate. Franjurile pantalonilor măturau parchetul stîrnind nori de praf, întocmai ca o motocicletă pe ulița unui sat. Educatoarea, Vera Sergheievna, făcea crize de nervi la vederea acestui costum. Jonny, în schimb, păstra un calm imperturbabil. De ce? Pentru că, în primul rînd, educatoarea era vară primară cu el și, în al doilea rînd, Jonny nu se războia niciodată cu cei care erau puși să-i facă educație — ar fi socotit-o drept o înjosire.

Dacă viața în sînul grupei mari devenea de nesuportat, băiatul lua subsuoară „Poveștile"

fraților Grimm și trecea la prichindei, care se uitau la Jonny așa cum se uită recruții la un general ilustru.

Cît privește pe educatoarea celor mici, era încîntată de el fiindcă o scutea de multe griji.

Jonny ținea mult la copiii din grupele întîi și a doua. Desigur, nu era mare lucru de capul lor, dar asta pentru că erau mici, nu din prostie. Și nici nu umblau cu nasul pe sus. În schimb, știau să asculte cînd le spuneai povești.

Prichindeii aveau încredere în Jonny și, orice s-ar fi întîmplat, veneau fuga la el. Așa încît, în duminica aceea, cînd vikingii au săvîrșit prima lor fărădelege, doi soli, de cîte cinci ani fiecare, au fost trimiși în căutarea lui Jonny și l-au găsit. Iar Jonny, la rîndul său, i-a găsit pe prietenii săi.

Seriojka, Viktoria, Stasik și cu Borka ședeau cocoțați pe gard, pe o traversă căreia îi spuneau „stinghia găinilor". Era locul lor preferat. Ședeau acolo fără nici o treabă. Jonny sosi posomorît și cățărîndu-se pe stinghie le comunică:

— Samohin își face iar de cap...

— Cum? făcu încordat Serghei.

— Și-au meșterit tot soiul de arme și se bagă unde nu le fierbe oala. Lui Mitka Volkov și lui Pavlik Gavrin le-au rupt stăvilarul. Și-au făcut băieții unul în rîpă, la pîrîu, și ăia l-au călcat în picioare.

— Sînt niște fiare! izbucni Vika. Ce să spun, au găsit pe cine să atace!

Mijind ochii, Seriojka rosti rar:

— Își închipuie că, dacă Sanka-i plecat, au voie să se lege de Mitka...

Sanka, prietenul lui Serghei, era fratele mai mare al lui Mitka, un puști de cinci ani.

— Să mergem, să stăm de vorbă cu ei, propuse Borka, grav.

— Sînt șaisprezece, zise Jonny. Au săbii, scuturi și lănci. Or să treacă îndată pe aici și o să-i vedeți.

Într-adevăr, peste cîteva clipe se auzi un zgomot ritmic de pași și scrîșnet de fiare. Gașca lui Tolka Samohin tropăia în mers cadențat, zăngănind din armuri.

— La adăpost! porunci Seriojka.

Săriră cu toții jos, lipindu-se de șipcile gardului și urmărind prin crăpături situația.

Pe drum înainta o oaste înarmată pînă-n dinți. Venea într-o formație neobișnuită, cam ciudată. În fruntea tuturor pășea un singur om, în urma lui — doi, umăr la umăr, apoi un rînd de trei, după care — patru. Mai departe, din nou trei, doi și unu. Arăta ca un patrulater, un fel de romb.

Fiecare oștean ținea în brațe un scut uriaș, cît un afiș de circ, care îl acoperea de la glezne pînă la umeri. Scuturile se atingeau între ele formînd un fel de brîu, ca o cuirasă neîntreruptă.

Dar lucrul cel mai uimitor s-au dovedit a fi coifurile. Își puseseră în cap ce vrei și ce nu vrei: căști ruginite, crătiți cu crăpături pentru ochi, capace de la faruri de automobil, lighene mici de aluminiu și cîte și mai cîte. Și toate coifurile erau împodobite cu coarne! Meșterite

din sîrmă, din tuburi metalice, din tablă — sudate, lipite, înșurubate — se ridicau amenințătoare și pline de sfidare.

Primul venea Samohin. Pe capul lui Tolka lucea un ceainic nichelat. Ciocul ceainicului închipuia un corn de toată frumusețea. Al doilea corn, identic, fusese sudat de cealaltă parte. Capacul se vede că fusese sudat și el. Ceainicul acoperea chipul oșteanului pînă la bărbie. Pe metalul lucitor se deschideau două găuri negre pentru ochi.

Deasupra scuturilor și a coifurilor se înălțau, mîndre, lăncile. Sub vîrfurile lor ascuțite fîlfîiau cozi din curmei de tei și steguleţe multicolore.

— Asta zic și eu turmă! zise Vika.

— Rîzi tu, rîzi, dar nu te poți apropia de ei. Nu le vii de hac nici cu praștiile.

Pe la mijlocul formației, în spatele scuturilor, bătea ritmic o tobă metalică.

— E clar! zise cu năduf Seriojka. Samohin a citit pe nerăsuflate cărți despre vikingi. Cunosc cartea care se cheamă „Soarele negru". Ați auzit despre vikingi? Știți cine au fost? Pribegeau pe mare și erau un soi de pirați. E mult de atunci. Locuiau în peninsula Scandinavă, unde astăzi se află Suedia și Norvegia... Pedestrașii lor mergeau întotdeauna în formație romboidală. Se acopereau cu scuturi din patru părți, ca să nu poți nici măcar să te apropii de ei. Iar coifurile lor purtau coarne, ca să bage frica în oameni.

— Frica în oameni! Mda! Mai mare rîsul! declară cu glas tare Vika. Ce-ați pățit, băieți? Sînteți albi ca varul! Nu cumva vă doare burta?

— Wiktoria-a! strigă tărăgănat Stasik, pe un ton mustrător. De ce vorbești așa? Nu ne sili să bem valeriană.

— Și cine era soarele ăsta negru? întrebă Boris.

— Căpetenia vikingilor, îl lămuri Seriojka. Un fel de prinț.

— Era chiar negru? se interesă Jonny.

— De ce să fi fost negru?

— Păi, dacă era de culoare neagră!

— Nu înțelegi că e o poreclă? Tot ca să bage frica-n oameni.

— Și noi să ne temem de o căpetenie cu ceainic în cap? întrebă Vika.

— Îl prindem noi deseară, punem mîna pe el! hotărî Seriojka. Cînd o fi fără ceainic . . .

Pe Tolka Samohin prietenii noștri îl întîlniră la intrarea în grădina de vară a cinematografului. Tolka ținea să vadă filmul „Cei trei mușchetari" — în două serii. Dar nu izbuti. Se pomeni lipit cu spatele de grilajul grădinii, deasupra căruia se înălța un afiș de placaj. Să fi avut vreo trei metri, pe puțin. Pe afiș, d'Artagnan, mînuind cu îndemînare o spadă lungă, împrăștia un pluton întreg din garda cardinalului. Pentru Tolka însă tabloul acesta nu constituia deloc o consolare.

— Stăm de vorbă? începu Seriojka.

— Patru contra unu?! făcu uimit Tolka.

— Găsești că-i mult? îl întrebă veninos Vika. Da' voi cîți ați fost cînd ați dărîmat stăvilarul celor doi prichindei?

— Noi? Care stăvilar?!

— Nu l-ați dărîmat? Zău?

— Păi, doar am trecut pîrîul peste el! Aveam pe celălalt mal exerciții de tactică! Ce, parcă am știut noi că o să se dărîme?

— Trebuia să gîndiți, zise povățuitor Borka.

— Cu capul, adăugă Stasik.

— N-are cap, dădu replica spiritualul Jonny. Are o tinichea cu coarne.

— De coarnele mele să nu te atingi! rosti posomorît căpetenia vikingilor.

— Ba, o să le cam atingem, observă Seriojka.

— Patru contra unu?

— Cinci!! sări Jonny, jignit la culme. Abia atunci și-a dat seama că Samohin nici măcar nu-l pune la socoteală. Cînd te-oi cîrpi odată!...

— Mă gîză! îl apostrofă disprețuitor vikingul. Hai, cîrpește-mă!

Jonny închise ochii și-l „cîrpi"...

În concluzie, Samohin scăpă din încercuire cam boțit și ciufulit. Ar fi avut el chef, cu siguranță, să se pornească pe plîns, dar se abținu. Gîfîind, le zise de la o oarecare distanță celor cinci:

— Ne mai vedem noi! De acu' încolo n-o să aveți liniște nici ziua, nici noaptea.

Prietenii tăceau îngrijorați, cu ochii în pămînt.

— Uite ce-i, fraților, vorbi în cele din urmă comandantul Seriojka. Haideți s-o ștergem pe teritoriul nostru. Și cît mai repede. Nu strică defel.

Avusese dreptate. N-apucară bine să se retragă în curte, că Jonny îi și vesti de pe „stinghia găinilor":

— Vin!

Se cățărară cu toții pe stinghie. Inamicul înainta în formație de luptă, în unduirea ritmică a lăncilor și în zăngănit de fiare.

— Merg frumos, diavolii! remarcă cu un oftat Seriojka. Era, desigur, invidios că nu are și el o armată tot atît de puternică.

— Halal frumusețe! S-au împopoțonat cu obiecte de menaj... dădu glas Vika.

Vikingii se apropiau. În fruntea oastei venea Tolka. În lumina soarelui ce scăpăta, ceainicul încornorat scînteia de parcă luase foc pe capul lui, împrăștiind în jur raze de lumină asemenea unor săgeți portocalii. În urma comandantului, la dreapta sa, pășea credinciosul aghiotant Vovka Peskov, poreclit Pescarul. Deși, cunoscătorii susțineau că porecla asta trebuie transformată în Pisicarul, pentru că i se trage nu de la numele de familie, ci de la glasul lui miorlăit, ca de pisică.

Într-un cuvînt, Pescarul sau Pisicarul avea și el un ceainic pe cap, dar unul emailat, care nu lucea defel și nici n-avea capac, așa încît din gura neacoperită a coifului se ivea moțul spălăcit al aghiotantului.

Formația vikingilor se opri, țintind gardul cu ascuțișul lăncilor.

— Ei, ce v-ați cocoțat acolo ca găinile? se auzi surd glasul lui Samohin de sub coif. Faceți-vă încoace, să stăm de vorbă.

— Muntele nu vine la Mahomed, glăsui Seriojka.

— Fricoșilor! îi apostrofă Tolka, privindu-i

dispreţuitor prin crăpăturile ceainicului. Te cred, acum nu mai sîntem unu contra cinci.

La care Jonny zîmbi mîndru nevoie mare, iar Vika nu scăpă nici ea prilejul să 'nţepe:

— Şi nici şaisprezece contra doi prichindei.

— Pescarule, dă-i drumul! porunci Samohin.

Aghiotantul ieşi din rînd, se apropie de gard şi strigă cu glas subţirel:

— Vă declarăm război pe viaţă şi pe moarte, pînă la victoria finală, şi n-o să vă lăsăm în pace nici o clipă!

— Mai ai ceva de spus? se interesă Seriojka.

— Am spus tot, făcu Pescarul, aruncînd o privire cam şovăitoare căpeteniei.

— Ţi-ai făcut declaraţia, acum ia-ţi valea! sugeră Seriojka.

— Ba, ia-ţi tu valea! sări Pescarul, pentru că nu primise ordin să se retragă.

Jonny scuipă cu dibăcie, ţintind scăfîrlia descoperită a vikingului, dar nu-l nimeri. Pescarul, jignit, ridică lancea ca să se răzbune pe cel ce-l ofensase. Borka şi cu Stasik apucară partea de sus a lăncii, trăgînd-o spre gard. Pescarul, care nu se aşteptase la asemenea manevră, dădu drumul armei. Cu capătul celălalt al lăncii, fraţii Dorin îl pocniră pe Pescar peste scut, după care solul vikingilor căzu cu zgomot pe asfalt, răşchirîndu-şi picioarele slabe şi semănînd leit cu un compas.

Cu lăncile în cumpănire, vikingii se năpustiră asupra gardului, iar cei cinci prieteni se aruncară, care mai de care, asemenea unor paraşutişti, jos, în curte.

răți? Las' că punem noi mîna pe toți, vă prindem unul cîte unul și vă rupem coarnele!

— Wik-to-ori-a! răsună în spatele ei un strigăt plin de indignare. Ce-mi aud urechile? Treci în casă imediat! Ai să mă bagi în mormînt, zău așa!

— Pe mîine, băieți, rosti cu un oftat Vika și sări cu zgomot de pe gard. De acum încolo, pînă seara tîrziu are să mă tot reeduce.

— Ține-te tare, îi strigă Seriojka. Noaptea e un sfetnic bun.

Noaptea ce-a urmat nu se dovedi însă un sfetnic prea bun. Nu au avut a doua zi nici bucurii, nici idei, nici cine știe ce noutăți. Doar una, poate: ziua de naștere a lui Jonny. Împlinea șapte ani și deci, pe bază legală, băiatul nu s-a mai dus la grădiniță.

— Ce m-au mai prelucrat, povesti Jonny. Țineau morțiș să bat drumul la ei pînă-n toamnă. Pe naiba, am zis. Adjundje!

Și pentru că nu mai avea motiv să-și ațîțe educatorii cu ținuta lui, Jonny nu se prezentă la prietenii săi în obișnuitul său costum de cowboy, ci în uniformă de elev dintr-a-ntîia, cumpărată în ajun de la magazinul „Licurici".

— Vai, Jonny, ești ca un general! exclamă Vika, examinîndu-i boneta albastră și cămașa bleu cu epoleți. De ziua ta ar trebui să te tragem de urechi, dar, așa cum arăți, drept să-ți spun, mi-e frică să mă apropii de tine.

— Îi facem cadou, de ziua lui, motanul de fier, făgădui Stasik.

Cuvîntul „general" îi făcu pe toţi să revină cu gîndul la conflictul armat.

— Nemernicii ăia au mărşăluit aseară pînă noaptea tîrziu, zise Borka.

Seriojka oftă drept răspuns. Era oftatul unui conducător de oşti lipsit de oaste.

— Grozav ar fi să strîngem vreo douăzeci de băieţi şi să-l punem în frunte pe Jonny în chip de toboşar... Ce chelfăneală i-am trage bandei ăsteia cornute!

— Poate n-ar strica să-i atace motanul vostru? îi întrebă Jonny pe cei doi fraţi.

— Cam mic motanul, îi răspunse Borka.

— Da' dacă am meşteri o armă mai mare? se însufleţi Vika.

— Un tun, poate? veni Borka cu ideea.

— Pentru tun mîncăm papară, replică rezonabil Jonny.

— Dacă meşterim un car blindat... rosti, dus pe gînduri, Stasik. Şi cu toată viteza intrăm în ei: dr-r-r-r!

— „Dr-r-r-r"! îl imită batjocoritor Borka. Care viteză? De unde iei motor?

— Da' cu pedală nu merge?

— Crezi că ai să mergi mult cu pedală? îl întrebă Seriojka. În carul ăsta al tău, te prind ei ca într-o cursă de şoareci.

— Şi aşa sîntem ca într-o cursă de şoareci, preciză Stasik. Nici în stradă nu poţi scoate nasul să baţi mingea ca lumea.

— Uite, în august or să se întoarcă ai noştri şi-atunci prindem viaţă, zise visătoare Vika.

— În august! se revoltă Jonny. Şi deocamdată cum să luptăm contra lor?

Fiind prost dispusă, Vika simţi nevoia să se ciorovăiască niţel:

— Voi, băieţii, atîta lucru ştiţi: război şi fotbal!

— Dar ce-oi fi vrînd să facem? Să stăm încuiaţi în casă?

— Nu-i musai să staţi în casă. Se pot găsi o mie de treburi din cele mai interesante!

— Nu-i nevoie de o mie. Găseşte-ne una, o rugă Serghei.

Vikăi nu-i venea nimic în minte, dar nu putea să bată în retragere şi, hodoronc-tronc, le dădu o idee:

— Ei . . . putem organiza o echipă! Muncă de patronare. Ca în acţiunile pionieresti. Să ajutăm pe careva în gospodărie sau în altceva . . .

— Să le cărăm bunicuţelor apă cu căldarea de la cişmea? interveni Stasik.

— Şi ce dacă? O să vi se usuce mîinile?

— N-o să ni se usuce, răspunse Borka pentru frate-său. Numai că în timp ce tu te spetesti cărîndu-i apă, dumneaei vinde fragi în piaţă. Cunosc eu de-alde astea.

— Dar nu toate-s aşa . . .

— Ce-i drept, nu toate. Mai sînt şi de-alea care nu-ţi dau drumul în curtea lor. Tu intri şi acolo te pîndeşte un dulău uriaş care-ţi rupe în doi timpi nădragii.

Seriojka interveni şi el, declarînd că ideea nu-i grozavă. Astăzi nu mai găseşti babe şi moşi care să aibă nevoie de ajutor. Fiecare din ei are o droaie de neamuri zdravene şi copii. Da, altă dată existau bătrînele singure pe lume, pe cînd acum . . .

— Ar fi o bătrînică, zise deodată Jonny. N-are pe nimeni. Stă singură. Baba Nataşa îi zice. Păi, o ştiţi şi voi; are un căţeluş, Rodka.

Pe Rodka îl cunoşteau toţi.

Era un căţel blînd şi vesel. Pe cînd stăpîna lui...

— Nu-i de noi bătrîna asta, zise Serghei cu fermitate. Ce vrei tu să faci e aiureală curată. Asta nu poate să-i sufere pe copii.

— Veşnic ţipă că sîntem cu toţii nişte derbedei, turnă gaz peste foc Vika.

— Aşa-i... făcu şovăitor Jonny. Dar cred că tot noi sîntem de vină...

— Noi?! se indignară în cor gemenii.

— Am vrut să zic... adică eu, pesemne... Anul trecut, fără să vreau, am dat drumul helicopterului meu în grădina ei de zarzavat. Şi m-am dus la ea în curte, să-l iau înapoi... şi acolo, fără să vreau, am rupt doi castraveţi...

— Iar dînsa, fără să vrea, ţi-a rupt urechile, adăugă încîntat Stasik.

— N-a apucat, numai că eu, ca să scap din mîinile ei, am întins-o peste răsadniţă şi am călcat nişte geamuri.

— Acum e clar de ce tot ţipă dumneaei, rosti îngîndurată Vika.

— M-am tăiat atunci la picioare, rău de tot, se oţărî Jonny.

— Mda, după toate astea, nu e cazul să ne băgăm, zise Borka.

Seriojka tăcea îngîndurat. Ceilalţi amuţiră şi ei, aruncînd priviri întrebătoare comandantului.

— Ce-ar fi totuşi să încercăm? întrebă Seriojka. E greu, desigur... Dar te pomeneşti că

reușim să o reeducăm pe băbuța asta. Oricum, ar fi în folosul omenirii.

Astfel încît luară hotărîrea să încerce.

Au fost trimiși în cercetare Stasik și cu Borka. Bunica Nataşa locuia la colțul străzii într-o căsuță veche, lăsată pe o rînă. Arăta ca și cînd cineva ar fi izbit-o de sus cu pumnul, chiar peste margine. Portița era și ea veche. Găsind-o încuiată, Borka își strecură mîna printr-o crăpătură și dădu la o parte zăvorul.

Prin curte umblau găinile și cocoșul Garka (pe numele lui întreg Margarin). Dintr-o cușcă de placaj se rostogoli cățelul Rodka, cu burta cît un pepene; lătră scurt și porni în goană spre cei doi cercetași, dînd din codița care semăna mai degrabă cu un deget arătător decît cu o coadă de cîine. În ușa unei magazioare ca vai de lume, așezată într-un colț al curții, se ivi baba Nataşa.

Era o bătrînă încă în puteri, înaltă, slabă, adusă de spate. Le aruncă băieților o privire rea, pe sub sprîncenele-i stufoase, ceea ce-l făcu pe Stasik să se uite repede înapoi, ca să se asigure că portița a rămas deschisă.

— ... nă ziua ... rupse Borka tăcerea.

— N-am maculatură! rosti băbuța cu un glas neașteptat de puternic și limpede. Nici fier vechi nu am! N-am nimic!

— Nici nu e nevoie, se grăbi s-o liniștească Borka. Am venit la matale, mamaie, cu altă treabă.

— Nu aveți nici un fel de treburi cu mine! Sînteți niște derbedei, le-o tăie necruțătoare

bunica Nataşa, ridicînd de pe jos, ca într-o doară, o nuia care semăna cu o coadă gigantică de şobolan.

— Nu sîntem derbedei. Dimpotrivă, vrem...

— Apoi, dacă-i dimpotrivă, luaţi-vă picioarele la spinare şi plecaţi de-acilea... Şi să nu vă mai prind că-mi momiţi cîinele! Marş! Bătrîna ridică nuiaua şi Rodka zbură în cuşca lui cu repeziciunea unei ghiulele de tun.

Stasik şi Borka închiseră ochii, fără să se urnească din loc.

— N-am înţeles ce-aţi vrut să spuneţi, rosti Borka, ridicînd uşor dintr-o sprînceană. Ce treabă avem noi cu derbedeii? Se poate una ca asta, în ochii matale toţi oamenii sînt derbedei?!

— Nu vorbesc despre oamenii în toată firea, bombăni bătrîna. Pe voi trebuie să vă mai mîngîie mult cu băţul pe spinare pînă vă faceţi oameni.

— Ei, chiar numai cu băţul? Merge şi cu binele, i-o întoarse Stasik.

— Pe voi, cu binele?!

— Da, pe noi, confirmă cu convingere Borka. Am venit să-ţi facem şi matale un bine. Să-ţi reparăm ceva, dacă e nevoie, să-ţi dăm o mînă de ajutor. Avem o grupă de pionieri anume pentru asta. Muncă de patronare.

— La ce să-mi daţi o mînă de ajutor?... se apără bătrîna fără convingere.

— Cîte nu se găsesc! trecu la ofensivă Borka. Să reparăm gardul sau treptele de la intrare... Sau... uite, uşa de la magazie! Asta-i uşă?!

— O sufli o dată şi cade, îi ţinu isonul Stasik.

Ușa, într-adevăr, era prăpădită rău. Trei scînduri ca vai de ele, atîrnate într-o balama.

— Am putea să vă trîntim o ușă, clasa'ntîi! rosti visător Stasik.

— Să-mi trîntiți? repetă cam speriată băbuța. Te pomenești că-mi și șterpeliți ceva din magazie.

Frații o priviră de sus, jigniți:

— În primul rînd, nu sîntem hoți, o puse la punct Borka.

— În al doilea rînd, îl secundă Stasik, ce să șterpelim? E vreo comoară pitită pe-acolo?

— Îmi țin capra în magazie, îl înștiință, demnă, bunica Nataşa.

Borka oftă și o întrebă plictisit:

— Mamaie! Gîndește-te și matale, ce nevoie avem de capră? Doar n-o s-o înhămăm la bicicletă?

Bătrîna se uită cînd la copii, cînd la ușa ei. Cu un aer jignit, frații așteptau un răspuns.

Rodka sări din nou afară din ladă și lătră la cocoșul Margarin.

— Și... cît cereți voi pentru asta? se interesă bătrîna.

— Da' se poate, mamaie! se indignară în cor frații.

Ușa o meșteriră la ei în curte. Scîndurile erau vechi și cam desperecheate, dar Borka le dădu la rindea, le reteză capetele, încît acum arătau noi-nouțe și semănau leit între ele. Apoi le-au prins în alte două scînduri, puse de-a curmezișul. Stasik aduse din rezervele lui proprii două balamale grele și un zăvor.

Seriojka smulse de la un cufăr vechi, aruncat într-o magazie, un mîner de aramă încrustat. Vika găsi o cutie pe jumătate plină cu vopsea portocalie, folosită pentru dușumele — rămasă după ultima renovare a casei. Numai Jonny tăia frunză la cîini. Din capul locului se lovise cu ciocanul peste degete și a fost trimis „la odihnă". I s-a spus că, întîi și-ntîi, e ziua lui, în al doilea rînd, cine știe, nu este deloc exclus ca la următoarea încercare să dea cu ciocanul peste degetul altcuiva. Și Jonny, stînd pe treptele casei unde locuia Vika, se văicărea pretinzînd să i se dea de lucru.

Mai tîrziu, cînd au început să se desfășoare principalele momente ale acestei istorii, Jonny și-a cîștigat rolul principal. „Adjundje, isprăviți cu înăbușirea personalității omului, a declarat el. Atunci nu mi-ați dat de lucru și acum nu mă lăsați să acționez!"

Și l-au lăsat... Dar asta s-a întîmplat mai tîrziu. Deocamdată însă prietenii își făceau de lucru cu ușa.

Duseră ușa gata terminată în curtea bătrînei, o montară la locul ei și se apucară s-o vopsească. Peste o jumătate de ceas, ușa ardea în văpăi portocalii și strălucea în soare. Bătrîna strălucea și ea de bucurie. Toată asprimea ei se topise precum înghețata în bătaia soarelui de iulie.

— Dragii bunicii, repeta ea întruna. Micii mei meșteri! Să vă dea bunica bombonele...

Și porni spre casă.

— Haidem, băieți, dădu dispoziție Seriojka. Altfel te pomenești că începe să ne vîre bomboane în mînă.

Ieşiră cu toţii în goană pe uliţă. Numai Jonny se oprise în poartă, lăsîndu-se într-un genunchi şi, cînd ceilalţi îl zoriră, băiatul le strigă:

— Duceţi-vă. Vă ajung din urmă. Doar să-mi dreg sandaua. Mi s-a rupt o baretă . . .

Toată trupa, în afară de Jonny, se instală pe treptele casei unde locuia Vika. Fetiţa se apucă să-i cîrpească lui Borka cămaşa. Acesta, ştînd pe vine, curăţa cu benzină pantalonii lui fratesău.

Stasik, asistînd la operaţiune, dădea sfaturi.

Seriojka, din motive neînţelese, îşi tot muşca palma.

— W-ik-to-o-oria-a! se auzea din cînd în cînd din casă. De ce nu vii să mănînci? Am să le scriu părinţilor tăi!

— Of, cum mă doare capul, zise Vika cu o voce inexpresivă.

— Jonny a dispărut nu ştiu pe unde, observă îngrijorat Seriojka. Şi colac peste pupăză, pacostea asta . . .

— O ai în vedere pe mătuşă-mea? se interesă Vika.

— Am în vedere aşchia care mi-a intrat în palmă şi nu vrea să iasă de acolo . . .

— Uite-l pe Jonny, aleargă încoace, zise Borka.

Într-adevăr, Jonny veni spre ei, ciufulit, şi se opri trăgîndu-şi răsuflarea:

— Vikingii? îl întrebă Serghei.

— Fraţilor! îi vesti noul venit cu glas scăzut. Lipa a turbat.

Borka rămase cu gura căscată și turnă restul benzinei peste frate-său. Vika se înțepă la deget cu acul pe care-l ținea în mînă. Serghei clănțăni din dinți și înghiți așchia din palmă.

Lipa a turbat?! Toată lumea o cunoștea pe Lipa, capra bunicii Nataşa. O capră bătrînă și pașnică. Cum de se întîmplase una ca asta?

Iată cum: auzind-o pe bătrînă că vrea să-i ospăteze cu bomboane, șiretul Jonny se gîndi să nu piardă ocazia. Motivul pentru care rămăsese în poartă era un pretext — bareta de la sanda nici gînd să se rupă! După plecarea celorlalți, băiatul a stat cît a stat tot trăgînd de catarama sandalei cu pricina și aruncînd ocheade spre ușa casei.

Bunica Nataşa apăru în cele din urmă, dar fără bomboane. La Jonny nici nu se uită, nu-l observase pesemne, și se îndreptă agale spre magazie. Rămase în dreptul ușii, o admiră ce-o admiră, apoi o deschise cu băgare de seamă, strigînd cu un glas — numai miere:

— Vino-ncoace, Lipa, vino, drăguță!...

În prag se ivi „drăguța" de Lipa. În lumina soarelui se vedea cît e de slabă, cu părul numai smocuri încîlcite.

Desfăcînd frînghia prinsă de coarnele caprei, bătrîna o îmbie:

— Să mergem, maică, să te leg afară, în curte, să pești niscai iarbă.

Lipa nu avea nimic împotrivă. Își urmă stăpîna, clătinînd somnoros din barbă. În clipa aceea însă Garka, cocoșul cel obraznic, începu să se strecoare spre ușa deschisă a magaziei.

Bătrîna avea, se vede, motive să nu-i dea drumul acolo.

— Zît, diavole! răcni ea și, lăsînd capra, alergă spre magazie. Cocoșul se retrase cu pas degajat spre coteț, în timp ce baba închise ușa și puse zăvorul, tot spunînd: Vin îndată, vin îndată, Lipuşka mea.

Lipa întoarse capul nemulțumită... Și zări ușa.

Nimeni nu va afla niciodată ce s-a petrecut în sufletul ei. Un suflet de capră e un mare mister! Dar Jonny apucă să vadă ochii Lipei în momentul acela: se aprinsese în ei ura, cu o flacără galbenă. Parcă întinerise dintr-o dată.

— M-mme! behăi ea energic și, proptindu-se pe picioare, își făcu vînt și izbi cu coarnele în ușa portocalie.

— Lipa! strigă uimită baba.

Lipa se întoarse în trap de cavalerie pe locul dinainte și plecă în pămînt coarnele.

— Mîndruța mea!... o strigă bătrîna pășind spre ea. Dar Lipa se smuci și o mătură din drumul ei ca pe un braț de paie.

La această smucitură, magazioara se clătină ușor.

— Ajutor... rosti șovăitoare bătrîna și, aplecîndu-se, o luă la fugă după colțul magaziei.

Atunci Jonny sări în picioare și, fără să-și mai încheie sandaua care clămpănea, porni glonț spre prietenii săi...

Cînd copiii țîșniră în curtea bunicii Nataşa, Lipa se pregătea de un nou asalt. Răsufla cu un fel de șuierat, ca și cînd în pieptul ei ar fi lucrat

o pompă găurită. Scormonea pămîntul cu copita dinainte clătinînd din coarnele lăsate în jos, cu urme învăpăiate de vopsea pe ele. Ochii caprei erau și ei numai văpăi.

— M-mee! făcu răgușit Lipa și, cu viteză mărită, se repezi spre magazie.

Trosc!

Ușa icni. Înăuntru se auzi un scrîșnet urmat de o bufnitură. De pe acoperiș începură să curgă tot soiul de gunoaie. În coteț, Garka se puse pe un scandal nemaipomenit, iar Rodka, din fundul cuștii lui, scoase un „ham!" nehotărît.

— Frumoasa mamei! rosti plîngăreț bunica Natașa, pitită în spatele unui butoi.

„Frumoasa" scutură semeț din barba-i numai smocuri, se ridică pe picioarele dinapoi, își luă avînt la fel ca o balerină și porni ca o săgeată la atac, spre obiectivul inițial. Ajunsă acolo, lovi din nou cu copita în pămînt și privi cu ură ușa.

Smulgîndu-și din mers cămașa de pe el, Borka se repezi spre capra cuprinsă de turbare. La jumătatea drumului se ciocniră și, în cădere, Borka apucă totuși să-i arunce peste coarne cămașa. Pînza cadrilată acoperi botul bărbos. În virtutea inerției, Lipa mai fugi pînă în dreptul magaziei și încremeni acolo.

— Me? întrebă ea șovăitor.

Dintr-un salt veni Vika și-i înfășură mai cu nădejde capul în cămașă.

Bătrîna ieși și ea din ascunzătoare.

— Asta ce mai e? întrebă ea cu o mustrare reținută în glas. De azi încolo, va să zică, așa o să fie mereu?

— Da' noi ce vină avem? se oțărî Borka, frecîndu-și de zor piciorul plin de vînătăi sîngerii de la coarnele Lipei. Toanta! Turbata naibii! O fi dat vreo boală peste ea?

— „Boală“! se simţi jignită bătrîna. Da' n-a zăcut bolnavă de cînd îi ea! Uite ce-i! Ia să daţi jos uşa voastră, n-am nevoie de ea, mi-e capra mai de preţ!

— Foarte bine... începu Borka, furios, dar Seriojka îl opri şoptindu-i din vîrful buzelor: „Potoleşte-te!“ Şi se întoarse spre bătrînă.

— Uşa o putem da jos în doi timpi, făcu el paşnic. Mă întreb însă cum o să stai fără ea: cea veche e făcută praf. Careva o să-ţi fure capra, mamaie. Sau fuge ea singură.

Furioasă, bătrîna deschise gura, gata să strige la Seriojka, să tune şi să fulgere împotriva lui... dar se răzgîndi. Pentru că, într-adevăr, cum să rămîi fără uşă?

— Tîlharilor! scînci ea.

— Nu te mai amărî, mamaie, căuta s-o convingă Seriojka. Ei, s-a enervat un pic capra. Din neobişnuinţă. Se întîmplă... Sau poate capra dumitale e de soi spaniol? Ca la tauri. Ştii, taurii spanioli se reped la tot ce e de culoare aprinsă.

— Ba tu eşti soi rău! se aprinse din nou baba. Care va să zică, aşa o să se repeadă deacu încolo?

— O să revopsim uşa, asta o să facem, o lămuri calm Seriojka. Mai încape vorbă? O vopsim în verde. N-o să se repeadă ea la verdeaţă. Că doar la iarbă nu se aruncă.

Baba tăcea, bănuitoare. Dar, după ce chibzui puţin îşi zise că Lipa nu are nici un interes să sară la o uşă verde.

— Şi cînd o revopsiţi?

— Întîi să se usuce vopseaua asta... Pînă atunci, o ducem pe Lipuşka la păscut, în rîpă, îi făgădui cu glas dulce Seriojka. Dacă s-a întîmplat aşa... Mai cu seamă — să nu vă faceţi griji! O ducem şi o aducem acasă, frumos, cum scrie la carte. Acolo, în rîpă, are iarbă deasă, plină de sevă, nu ca aici.

Cînd au scos capra pe poartă, Borka îi dădu cu năduf un genunchi în coasta-i ciolănoasă.

— Na, mîrţoagă spaniolă!

— Poftim, s-a găsit o treabă şi pentru noi. Ne era teamă că o să murim de plictiseală, observă veninos Vika.

— Pentru ce naiba ne-am băgat în ciorba asta? întrebă revoltat Stasik. Trebuia s-o lăsăm să dărîme magazia... Avem noi vreo vină? Şi o pocni pe Lipa din partea opusă.

— Lasă animalul! îl repezi supărat Jonny.

— În rîpă ne iau vikingii ca din oală, îşi dădu cu părerea Stasik.

— Nu ne iau ei, că ne retragem după cotitură, iar ei, cu armele şi cu tot echipamentul lor, n-or să se bage mai departe, îi lămuri Seriojka.

— Asociaţia păstorilor de capre, zise Vika şi oftă. Şi colac peste pupăză, trebuie să mai procurăm vopsea verde. Vă previn: nu am aşa ceva.

— Cu vopseaua verde mai putem aştepta, declară Seriojka. Întîi ne trebuie din cea portocalie. Mai avem?

— Pentru ce?

— Am întrebat: mai avem?

— Puţin, zise Vika. Dar...

— Deocamdată ne ajunge și puțin. După aceea însă... Placaj mai este?

— Este, dădură glas frații.

— Ce pui la cale, Serghei? îl întrebă sever Viktoria.

Seriojka privi în jur cu ochi de vultur și le comunică în șoaptă:

— Am o idee...

În aceeași zi, Jonny își făcu apariția la grădiniță. Toți copiii din fosta lui grupă oftară în cor, invidiindu-l pentru libertatea lui și pentru frumoasa-i uniformă.

— Nu înțeleg, Vorobiov, ce cauți aici? îl luă în primire Vera Sergheievna, educatoarea.

Jonny îi răspunse obraznic și se îndreptă spre grupa prichindeilor. Într-un colțișor mai ferit, în spatele unei etajere de lemn, strînse în jurul său cîțiva oameni de nădejde.

— Uite ce-i, băieți, zise el. Am pentru voi o treabă importantă.

Prichindeii își țineau răsuflarea, plini de respect, numai ochi și urechi.

— Care din voi știe ce-i aceea reparație?

— Asta-i atunci cînd tăticu' își drege motocicleta, zise Iurik Molceanov, un băiețel înalt cît o păpușă.

— Bravo ție! îl lăudă Jonny. Și ce mai înseamnă?

— La noi acasă s-a făcut reparație la frigider, comunică rotofeiul Mișka Panin. Dar a fost o reparație proastă, pentru că frigiderul tot nu merge.

Apoi s-au ridicat două voci care au declarat că se mai fac reparații și la televizor.

— Exact, încuviință răbdător Jonny.

— Și la noi acasă totul e în reparație, răsună un glas în spatele lui, și Jonny se întoarse ca vînătorul care a simțit vînatul prin apropiere.

— Da' podeaua se vopsește?

— Îhî, încuviință micuțul Dima, un băiețel tuns scurt.

— Uite, asta-i principalul, declară solemn Jonny. De o reparație ca asta avem nevoie. Unde se folosește vopseaua portocalie.

— Ce fel?

— Por-to-calie. Din aia cu care se vopsesc podelele... Uite, așa cum sînt pantalonii lui Dimka.

Toți cei de față priviră cu respect pantalonii lui Dima, cu un pui de găină brodat pe buzunar.

— Avem din asta!

— Și noi! răsunară mai multe glasuri.

Jonny își făcuse bine socoteala. Cei care stau în case vechi se ocupă vara cu diferite reparații: văruiesc, tencuiesc, repară acoperișul, vopsesc podelele. Trei dintre agenții lui Jonny făgăduiră din capul locului să facă rost de vopsea. Ceilalți au spus că o să caute pe la vecini.

— Aduceți mîine dimineață, le porunci Jonny. Fiecare să vină cu o cutie de conserve plină cu vopsea. Și le pitiți acolo, sub... Știți voi unde.

— Îhî. Dar pentru ce-ți trebuie? îl întrebă Mișka Panin.

— Vă spun eu mai tîrziu. E secret militar. Dacă suflu un cuvînt, mă spînzură de limbă, îi răspunse grav Jonny. Şi voi să vă ţineţi gura.

— S-a făcut! şopti Mişka.

A doua zi dimineaţă vikingii porniră din nou la atac. Steguleţele multicolore fîlfîiau în vînt. Coifurile scînteiau zăngănind ameninţător. Într-un cuvînt, vikingii plecau în căutarea faptelor de arme şi a gloriei.

Dar orice faptă de arme presupune înfrîngerea duşmanului. Şi în jur nu era nici picior de duşman.

Cîinii din partea locului îşi luaseră de mult tălpăşiţa din calea oastei şi-i lătrau pe vikingi de după gardurile trainice. Pisicile, cocoţate pe acoperişuri, îi priveau cu ochii lor verzi, mocnind de ură. Auzind pasul cadenţat şi greoi al oastei, găinile alergau bătînd din aripi spre grădiniţele din preajma casei lor; pînă şi obraznicul şi înfumuratul Margarin se grăbi să se ascundă într-un gang.

Patrulaterul compact al războinicilor mai avea de parcurs cam o jumătate din drum pînă la capătul străzii. Nu se anunţau deocamdată nici un fel de lupte.

Sub cratiţele şi ceainicele împodobite cu coarne începeau să încolţească gînduri de nemulţumire. Cadenţa nu se mai păstra. Cîte unii, pe ascuns, ca să nu-i vadă căpetenia, îşi trăseseră de pe capul asudat coiful şi-l ţineau subsuoară. Disciplina scădea văzînd cu ochii.

Deodată însă privirea de şoim a căpeteniei desluşi în zare o mică siluetă albăstrie.

— Atenţiune!! răcni comandantul oastei, radios. Avem în faţă o iscoadă a duşmanului!

— Atenţiune! îi ţinu isonul, cu glas piţigăiat, credinciosu-i aghiotant. Înaintea noastră s-a arătat omul duşmanului, Jonny, poreclit Bondocul!

Jonny nu avusese, de cînd era el, o asemenea poreclă! O ştia toată lumea. Tolka însă ordonă din mers:

— Regiment, ascultă la mine porunca de luptă! Puneţi mîna pe mişelul de Jonny-Bondocul! Trebuie prins, luat ostatic şi să aflăm de la el toate secretele militare!

— Ura! răcniră vikingii plini de însufleţire.

Jonny însă nu voia să se lase prins. Observînd oastea duşmană, iuţi pasul, străduindu-se să ajungă la poarta casei sale înaintea vikingilor.

Oastea cornută iuţi şi ea pasul.

Jonny nu era un adversar contra căruia e nevoie să înaintezi în formaţie strînsă. De aceea, rupînd rîndurile, vikingii se repeziră, care mai de care, să pună mîna pe pradă. Dar scuturile şi lăncile nu-i lăsau să alerge prea repede.

La rîndul lui, pe Jonny îl împiedica să fugă căldăruşa cu vopsea. O căra de la grădiniţă. Prichindeii s-au dat peste cap şi căldăruşa era plină ochi şi grea al dracului. Lipicioasă cum era, i se agăţa de picior, vopseaua se vărsa şi în urma lui Jonny, pe asfalt, se tîra un lanţ portocaliu, frînt şi subţire. Cum dracu' să alergi în asemenea condiţii?!

De aceea, probabil, Jonny nu apucă să ajungă la portiţă. Vikingii i-o luaseră înainte şi pă-

rea că nu mai există nici o scăpare. Dar scăparea exista. Pe neașteptate, Jonny încetini pasul și se strecură într-o trecere îngustă ce se deschidea între garduri. Era ca un coridor foarte strîmt. Dacă Jonny ar fi desfăcut larg brațele, ar fi putut atinge atît gardul din stînga, cît și pe cel din dreapta sa. Trecerea ducea spre pîrîul care pornea din rîpă, curgînd apoi în dosul grădinilor de zarzavat. Iarna, gospodinele se duceau la pîrîu să-și limpezească rufele spălate, iar vara nu călca nimeni pe acolo și trecerea era năpădită de brusturi.

Jonny intră în desișul de brusturi, apoi se întoarse cu fața și rămase în așteptare. Trebuie să spunem că în afară de căldărușă Jonny mai avea în mînă două bidinele, din acelea cu care se văruiesc pereții. Așeză căldărușa înaintea sa și luă cîte o bidinea în fiecare mînă, ținîndu-le ca pe niște grenade.

Zdrăngănind din scuturi și coifuri, vikingii se strecurară și ei în trecerea aceea îngustă. În fruntea lor veneau Samohin și Pescarul.

— Încercați numai să vă băgați, vite încălțate ce sînteți, le zise cu răceală Jonny, cufundînd o bidinea pînă-n fundul căldării.

Această mișcare de neînțeles îi cam descumpăni pe aprigii războinici, care se opriră în loc.

— Predă-te, zise oarecum șovăielnic aghiotantul. Jonny le făcu cu tifla. La acest gest revoltător vikingii răspunseră cu amenințări destul de slabe. Nu îndrăzneau să înainteze. Vopseaua picura de pe bidinea și stropii grei se rostogoleau foșnind pe brusturi.

— Ia pune jos pămătuful ăsta al tău! porunci Samohin amenințător, la care Jonny scoase un „hm!" obraznic.

— Capturați spionul! ordonă Tolka și, plecîndu-și lancea, porni împotriva inamicului.

Atunci Jonny se arcui tot și aruncă bidineaua în scutul comandantului.

Zbang! Placajul gemu greoi și pe scut înflori o pată portocalie, cît o pisică de mare. Bidineaua ricoșă către rîndurile următoare, atingînd în zbor alte cîteva scuturi.

— Nu mă joc așa, am cămașă nouă! se auzi din spate.

— Gura! Nimeni nu se retrage! Nici un pas înapoi! răcni Samohin.

Iar Jonny înmuie în vopseaua lipicioasă cealaltă bidinea și-i întrebă pe vikingi:

— V-ați săturat de viață?

Adevărul e că vikingii nu se săturaseră de viață, dar trebuiau să-și salveze reputația și de aceea își plecară din nou lăncile.

Zbang! și cea de a doua bidinea împodobi cu vopsea portocalie scutul Pescarului, împroșcînd cu dărnicie pe alți cîțiva vikingi.

Fără să mai piardă o clipă, Jonny luă de jos un băț putred, îl frînse în două de genunchi și cufundă cele două capete în căldărușă. Bețele își luară zborul pe urmele bidinelelor. Vikingii începură să urle cu înverșunare, iar Jonny, neînarmat cum era, își luă căldărușa și o rupse la fugă spre pîrîu.

Vîrîndu-se printre frunzele de brusture, agățîndu-se unii de alții cu lăncile și cu coarnele, cumpliții cuceritori ai mărilor nordice se repe-

ziră în urmărirea dușmanului. Setea de răzbunare îi îmboldea cu strășnicie. Iată-i gata-gata să-l ajungă pe nefericitul Jonny.

Ce face un vînător atunci cînd ursul turbat de furie este pe urmele lui? Îi aruncă treptat fiarei întîi o mănușă, apoi cealaltă, apoi căciula... Jonny nu avea mănuși; cît privește boneta lui nou-nouță — nu i-ar fi dat-o nici Balaurului cu șapte capete. Și băiatul lăsă dușmanilor căldărușa. Mai bine zis, o așeză frumos printre brusturi. Neașteptatul trofeu îi făcu să întîrzie o clipă pe vikingii care răcneau ca din gură de șarpe. Jonny profită de acest moment ca să scape. Așa cum era, cu sandale cu tot, trecu pîrîul în vad, îi amenință cu pumnul pe dușmani, după ce se văzu pe celălalt mal, și strecurîndu-se prin grădinile de zarzavat ajunse la gardul casei lui. Acolo era așteptat.

— A prins? întrebă Seriojka, pălind de nerăbdare.

— Strașnic! zise Jonny. Acuși o să vedeți și voi.

Și toată trupa luă cu asalt „stinghia găinilor".

Vikingii răzbeau cu greu prin trecerea îngustă și-și strîngeau rîndurile. Se opriră în dreptul gardului inamic, așezați din nou într-un romb inaccesibil. Pe scuturi scînteiau petice portocalii de toate mărimile.

— Tot punem noi mîna pe Jonny al vostru, zise Tolka, împingîndu-și ceainicul spre ceafă. Îi rupem picioarele și i le prindem de urechi.

— Ești un tîlhar, Samohin, îi replică demn Seriojka. Voi nu sînteți vikingi, ci borfași. O

cogeamite bandă contra unui băiat dintr-a-ntîi! I-ați luat cu japca vopseaua.

— Nu-i adevărat! El a lăsat-o în drum! se revoltă Samohin.

— El a lăsat-o.. susținu corul vikingilor.

— M-ați fugărit voi, de-aia am lăsat-o! Pungașilor! interveni Jonny.

— Las' că punem noi mîna pe tine! îi făgădui Pescarul.

— Să ne dați înapoi vopseaua noastră! pretinse Vika.

— Da? Și ce mai poftiți? întrebă voios Tolka, la care slugarnicul Pescar izbucni în hohote de rîs.

— Ascultă, Tolka, zise deodată Seriojka, neașteptat de pașnic. Ce nevoie aveți voi de vopsea? Pe cînd nouă ne trebuie negreșit.

Samohin rămase mirat: inamicul nu insulta, ci se ruga. Tolka însă nu avea de gînd să cedeze.

— Tot voi sînteți de vină, răspunse el neînduplecat și-și înfundă ceainicul mai adînc pe frunte. Ce i-a trebuit lui Jonny al vostru să ne păteze scuturile? Crezi că o să umblăm așa, pătați?

— Da' ce-o să faceți? întrebă cu o curiozitate suspectă Vika.

— O să ne vopsim scuturile cu vopseaua voastră, o vesti răzbunător Tolka, vorbind de sub ceainic. Ca să nu se mai vadă petele. Să fie uniform. Rămășițele, treacă de la mine, vi le dăm înapoi.

— Ba să vă îndopați voi cu rămășițele! Să vă stea în gît! strigă Vika, bucuroasă în sinea

ei. Și prietenii săriră jos de pe gard, ca nu cumva inamicul să bănuiască triumful lor.

Nu erau însă absolut convinși că vor izbuti cele puse la cale. Stînd pe treptele casei unde locuia Vika, așteptau chinuiți de neliniște.

La orele două, în poartă își făcură apariția doi dintre agenții lui Jonny, în vîrstă de cinci ani fiecare. Abia stăpînindu-și nerăbdarea, Jonny le ieși în întîmpinare.

— Ei, ce se aude?

— Vopsesc! scandară agenții.

— Vopsesc, le comunică nepăsător Jonny celorlalți, reluîndu-și locul pe trepte.

— Jonny, ești un om mare! rosti cu convingere Seriojka.

— Ți-l dăruim pe Mercur, îi făgădui din nou Borka.

Stasik, cuprins de un extaz mut, se ridică în mîini, cu capul în jos și cu picioarele în sus. Iar Vika... Ce să te pui cu fetișcanele astea! De bucurie, pecetlui cu un sărut obrazul mînjit de vopsea al eroului. Jonny se dădu în lături, roșu ca racul...

— Aoleu! își aminti deodată Stasik, sărind în picioare. Borka, e timpul!

— Unde vă grăbiți? se interesă Seriojka.

— Trebuie s-o scoatem pe Lipușka la păscut, zise cu blîndețe Borka.

— Mergem la antrenament cu ea, adăugă duios Stasik. Antrenamentul este chezășia victoriei.

— Ia vedeți, nu vă antrenați prea tare, îl

preveni Seriojka. Dacă scade cantitatea de lapte muls, o închide bătrîna și n-o mai lasă...

— Să scadă?! se revoltă Stasik. Avem regim special! Program! Ordine exemplară! Totul — pe baze științifice!

În aceeași seară, Stasik Dorin se prezentă neînfricat în curtea Samohinilor. Ținea într-o mînă un plic sigilat cu plastilină, iar în cealaltă — un băț de schi cu un prosop alb legat în vîrf.

— Ce vrei? întrebă, nu prea amabil, conducătorul vikingilor, din prag.

Stasik săltă cît mai sus steagul și-i întinse plicul. Vikingul se uită cu regret la prosop. Nici o lege nu-i permitea să-l cotonogească pe sol. Și avea o poftă grozavă! Tolka oftă, rupse plicul și scoase din el o hîrtie.

Vă provocăm la luptă!!! Poimîine. Joi. Orele nouă dimineața — citi el. Nu aveai de ce să te legi: epistola nu conținea nici o expresie jignitoare.

— Aveți vreun răspuns? se interesă politicos Stasik.

— Avem, încuviință Samohin. Poimîine la nouă. O să vă placă.

— Perfect, zise Stasik.

În dimineața bătăliei hotărîtoare cerul era albastru, scînteietor, fără pic de nori. Să te tot bucuri de ea, nu să mergi la război! Dar cumpliții cuceritori ai mărilor nordice, stăpînitorii fiordurilor, războinicii necruțători, cu coifurile împodobite cu coarne, nu erau făcuți pentru o viață pașnică. Erau învățați să și-o petreacă în

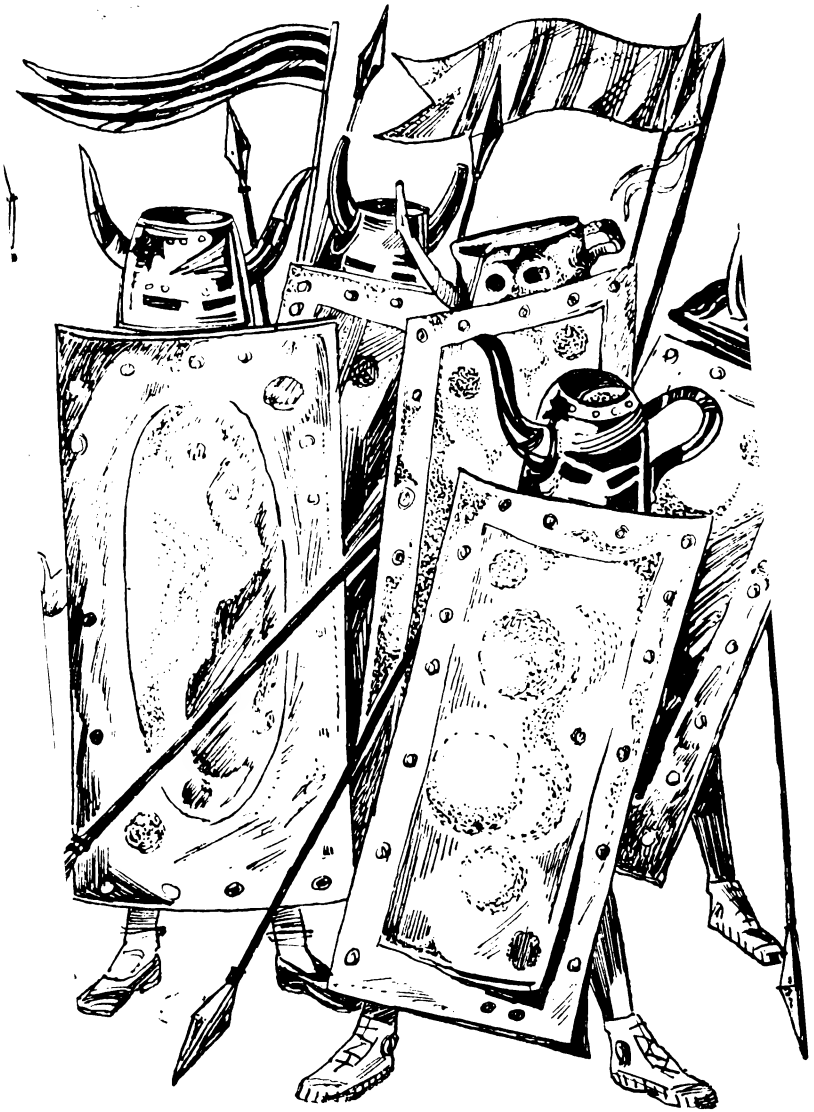

upte... Ce-i drept, de data aceasta știau că
nu-i așteaptă cine știe ce fapte eroice. Nu-
mare lucru să pui pe fugă un mic detașament,
proape lipsit de apărare! Dar dușmanul nesu-

pus trebuia învățat minte — și la orele nouă fix rombul războinic al vikingilor se arătă pe stradă. Scuturile portocalii prinseră a se învăpăia în soare.

Și iată că vikingii îl zăriră pe adversar.

— Liniște! strigă aspru Samohin, întrucît în rîndurile oastei lui începuse o veselie de-a dreptul necuviincioasă, care submina disciplina militară.

Cum să nu facă haz?! Inamicul era atît de neajutorat, atît de caraghios! Cinci oameni stăteau de-a curmezișul străzii, înarmați fiecare cu ce se nimerise. Fetișcana, în loc de scut, ținea în mîini un fund de butoi. Jonny-Bondocul avea o pușcă de jucărie, absolut inutilă într-o bătălie în toată legea. Seriojka Voloșin nu purta nici o armă. Numai frații Dorin se pitiseră, la fel ca vikingii, după niște scuturi adevărate.

Cei cinci se înșirau formînd un lanț rar; numai Borka cu Stasik stăteau alături, cu scuturile lor nevopsite lipite unul lîngă celălalt.

— Acuși o iau la fugă, zise pițigăiat Pescarul. N-o să fie nici o luptă.

Inamicul nu se mișca din loc.

— Poate că au hotărît să moară ca niște eroi? își dădu cu presupusul, cam speriat, Pescarul.

— Ia mai taci din gură! i-o reteză comandantul. Și cu privirea ațintită înainte, dădu ordin: Pe prizonieri îi închideți pînă deseară la comandamentul nostru. Pe Jonny îl aduceți direct la mine. Am de gînd să-l împăiez.

... În timpul acesta, detașamentul lui Voloșin aștepta în tăcere înaintarea inamicului.

— N-o mai lungi, șopti în cele din urmă Stasik. Fă-i loc, să-și poată lua avînt.

— Dă-i drumul, se rugă Vika.

Vikingii înaintau asemenea unui tanc portocaliu.

— Atențiune!.. dădu comanda Seriojka. Start!

Frații traseră în lături scuturile și-și luară mîinile de pe coarnele Lipei.

Capra privi în zare și o apucă tremuriciul. Se zguduia ca un ventilator cu elicea spartă. Era și firesc! Înainte se războise cu o singură ușă de un portocaliu dezgustător, iar acum o mulțime de uși din astea veneau buluc asupra ei. Lipa behăi scurt. De fapt nu era behăit, ci un sunet surd care semăna cu geamătul unui leu rănit. Apoi capra se cabră greoi, își făcu vînt cu copitele din spate și se repezi asupra dușmanului, stîrnind volburi de praf.

— Merge fain! făcu admirativ Seriojka.

Vikingii încetiniră pasul. Prea puțin probabil să se fi speriat. Mai degrabă, îi prinsese doar mirarea. Apoi, văzînd că asupra lor nu gonește nici rinocerul, nici un taur sălbatic, cuprins de turbare, și nici o rachetă balistică, își lăsară în jos, rîzînd, scuturile și-și plecară lăncile.

Vai, ce primejdie îi paște pe cei ce-și subapreciază dușmanul! Lăncile subțiri erau o nimica toată pentru Lipa, înnebunită de furie! Poate doar o ghiulea de tun, țintită în plin, ar fi putut s-o oprească.

Urmă apoi trosnetul sec al placajului și strigătele învălmășite ale vikingilor în derută.

Frontul se destrămă. Lipa dispăru în desișul de lănci, coifuri și scuturi. Sărea dezlănțuită în mijlocul oștenilor cornuți.

În oastea vikingilor panica sporea văzînd cu ochii.

— E turbată! strigă cineva și cuvintele acestea fură ca un semnal. Războinicii se repeziră în porți, în ganguri, luînd cu asalt gardurile, așternînd cîmpul de luptă cu crătiți încornorate și cu dreptunghiurile învăpăiate ale scuturilor.

Ce-i drept, patru dintre ei s-au așezat în rînd încercînd să dea piept cu fiorosul dușman, dar dădură bir cu fugiții îndată ce Lipa își îndreptă asupra lor privirea-i înflăcărată de ură.

Nu a rămas cu arma în mînă decît comandantul. Căpetenia cumplită a vikingilor nu putea părăsi cîmpul de luptă, lăsînd acolo spada și scutul. Nici lancea nu voia s-o lepede. Aruncîndu-și pe după umeri scutul și cu lancea subsuoară, Samohin o luă la trap spre poarta lui. Coiful sclipitor îi zbură de pe cap în colbul drumului și se rostogoli cîțiva metri în urma stăpînului său, zdrăngănind și sărind ca o minge, ca în cele din urmă să rămînă în șanțul de lîngă drum, năpădit de iarbă.

Dacă lui Tolka i-ar fi dat prin cap să întoarcă scutul cu partea vopsită spre el, ar fi scăpat ușor de urmărire. Dar pătratul de placaj portocaliu sălta de zor pe spatele lui și Lipa luă aceasta drept o provocare. Mărind viteza, se repezi după ultimul viking, îl ajunse din urmă și-l atacă pe la spate. Nu reuși să atingă scutul cu coarnele, dar lovi ceva mai jos, ceea ce nu avu darul să ușureze situația lui Tolka!

După alte două lovituri, căpetenia își dădu seama că nu scapă. Atunci, zvîrlind armele la rădăcina unui plop cam strîmb, cu îndemînarea unui actor de circ, vikingul se cățără pe o creangă groasă.

Lipa se opri. Gîfîia înverșunată și coastele ei, acoperite de păr încîlcit, ba se ridicau, ba se lăsau în jos. În cele din urmă, izbi cu copita în scutul lăsat în părăsire și făcu dezgustată: „M-e-e!" Ar fi vrut pesemne să spună: „Măgărie!" Tolka o privea amărît; își pierduse și ultimele scînteieri de speranță.

Învingătorii făcură cerc în jurul plopului.

— Stai bine? îl întrebă cu drăgălășenie Vika. Cum te simți? Ți-e comod?

— Merge, îi răspunse evaziv Tolka. Își revenise puțin. Oricum, nu mai era singur, corp la corp, împotriva fiarei turbate.

— Dă-te jos, broscoi cu coarne! îi strigă Jonny.

— Poți s-aștepți mult și bine, zise Tolka.

— Cu atît mai rău pentru tine, îl preveni Borka.

— Te tragem jos de nădragi, îi făgădui Stasik.

— Încearcă. Cînd ți-oi da una cu gheata în nas . . .

Seriojka tăcea. Era de părere că dușmanul învins nu merită atîtea discuții. O mîngîie pe Lipa, scărpinînd-o pe după ureche. Capra horcăia uitîndu-se cu coada ochiului la scut. Seriojka îl întoarse cu partea portocalie în jos, apoi se uită la Tolka și-i întrebă pe-ai săi:

— Ce facem cu el?

— Să-i ardem o mamă de bătaie, să ne țină minte, propuse posomorît Jonny.

— Să-i dăm vreo zece pe după ceafă, sări Stasik.

— Bună idee! îl susținu frate-său.

— Cade! rosti cu regret Seriojka. Nu se cuvine să-i bați pe prizonieri.

— Da' măcar două la ceafă, se poate? nu se lăsă Stasik, cu speranță în glas.

— Încă nu sînt prizonier, dădu glas Tolka. Mai întîi puneți mîna pe mine.

— Nici gînd! zise Viktoria. N-ai decît să stai acolo, iar noi aici. Nu e nici o grabă. Să vedem care pe care.

Deodată însă Tolka simți că nu-i tocmai groasă și tare creanga pe care se cocoțase: scîrțîia la cea mai mică mișcare și trosnea îngrijorător.

— Dacă mă dau jos, săriți la bătaie?

— Nu sărim, zise Seriojka. Ce să zic, mare nevoie avem de tine, în halul în care ești!...

— Ți-ajunge capra, zîmbi ironic Vika.

— Luați-o de aici, ceru posomorît Tolka. De unde ați mai scos fiara asta!...

Vika se trase la o parte cu Lipa, iar Tolka se prinse cu mîinile de creangă, rămase cîteva clipe suspendat în văzduh, apoi sări în iarbă.

Urmă o scurtă tăcere.

— Ia-ți calabalîcul și cară-te, zise în cele din urmă Seriojka.

Tolka ridică lancea, spada și scutul. Vika acoperi ochii caprei cu palmele.

— Atîtea cornute și n-au reușit să facă față unei capre! chicoti Jonny.

— Dacă vă mai băgați, scoatem patru țapi de luptă contra voastră, îi făgădui Seriojka.

Se lăuda, desigur, înfierbîntat cum era. N-ar fi adunat patru țapi nici dacă lua la rînd toate străzile învecinate. Tolka însă nu-i dădu nici o ripostă. Tîrîndu-și armamentul, se retrase la el acasă. Istoria vikingilor luase sfîrșit.

CUPRINS

PĂCAT DE PLANETĂ . . . 5

LERKA 37

FUGA VIKINGILOR . . . 117

Redactor: ECATERINA ŞIŞMANIAN
Tehnoredactor: ION COSMESCU

Dat la cules: 8.I.974. Bun de tipar: 6.III.947. Apărut: 1974. Comanda nr.: 752. Tiraj: 15 700, broşate. Coli de tipar: 10,25.

Tiparul executat sub comanda nr. 52, la Intreprinderea poligrafică „Crişana" Oradea, str. Moscovei nr. 5.

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025